

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

Кваліфікаційна робота

магістра

на тему «Джерела формування та методи оптимізації фінансових ресурсів КП
«ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

Виконала: студентка 2 курсу, групи 8.0728-з
спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та
страхування

освітня програма фінанси і кредит
спеціалізації Корпоративні фінанси

_____ А. Є. Молявка _____

Керівник к.е.н., доцент. к. Батракова Т. І. _____

Рецензент к.е.н., ст. викладач Герасимова В.О.

Запоріжжя – 2019

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет економічний
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Освітній рівень магістр
Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування
Освітня програма фінанси і кредит
Спеціалізація Корпоративні фінанси

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____ А.П. Кущик

« ____ » _____ 2019 року

**З А В Д А Н Н Я
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ СТУДЕНТЦІ**

Молявці Аліні Євгеніївні

1. Тема роботи: «Джерела формування та методи оптимізації фінансових ресурсів КП «Запоріжелектротранс»
керівник роботи: Батракова Тетяна Іванівна, к.е.н., доцент кафедри
затверджені наказом ЗНУ від 4 липня 2019 року № 1111-с.
2. Строк подання студентом роботи: 2 грудня 2019 року.
3. Вихідні дані до роботи: дані фінансової звітності Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС», а також монографічні дослідження та наукові статті вітчизняних і зарубіжних авторів.
4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити): проаналізувати основні техніко-економічні показники; горизонтальний та вертикальний аналіз активів та пасивів; проведення аналізу витрат, динаміки та структури операційних витрат, формування прибутку та його динаміку, фінансового стану, показників ефективності використання основного та оборотного капіталу, показників ділової активності, ліквідності балансу; аналіз рентабельності продажу, продукції, реалізованої продукції, капіталу; факторний аналіз; динаміка зміни фондівіддачі Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС».

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): кваліфікаційна робота містить 13 рис., 27 табл. і 6 формули.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Батракова Т. І., к.е.н., доцент	09.08.2019 р.	09.08.2019 р.
2	Батракова Т. І., к.е.н., доцент	06.09.2019 р.	06.09.2019 р.
3	Батракова Т. І., к.е.н., доцент	04.10.2019 р.	04.10.2019 р.

7. Дата видачі завдання: 05 липня 2019 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1.	Складання бібліографії та вивчення літературних джерел	05.07.2019 р. – 09.07.2019 р.	виконано
2.	Виконання вступу	10.07.2019 р. – 08.08.2019 р.	виконано
3.	Виконання розділу 1	09.08.2019 р. – 05.09.2019 р.	виконано
4.	Виконання розділу 2	06.09.2019 р. – 03.10.2019 р.	виконано
5.	Виконання розділу 3	04.10.2019 р. – 07.11.2019 р.	виконано
6.	Формування висновків	08.11.2019 р. – 21.11.2019 р.	виконано
7.	Оформлення роботи, одержання відгуку та рецензії	22.11.2019 р. – 29.11.2019 р.	виконано
8.	Подання роботи на кафедру	02.12.2019 р.	виконано

Студент _____
(підпис)

А. Є. Молявка
(ініціали та прізвище)

Керівник роботи _____
(підпис)

Т. І. Батракова
(ініціали та прізвище)

Нормоконтроль пройдено

Нормоконтролер _____
(підпис)

А.В. Линенко
(ініціали та прізвище)

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота: 115 с., 13 рис., 27 табл., 11 додатків, 75 джерел.

Об'єктом дослідження є джерела формування фінансових ресурсів Запорізьке комунальне підприємство міського електротранспорту «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС».

Метою кваліфікаційної роботи є обґрунтування теоретичних положень та розробка практичних рекомендацій щодо оптимізації структури Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС».

Завдання: 1) визначити фактори, які впливають на фінансові ресурси підприємства та нормативно-правове регулювання; 2) провести оцінку фінансового стану та ділової активності Підприємства; 3) побудувати математичну модель оцінки ділової активності; 4) розробити заходи покращення структури фінансових ресурсів.

Методи досліджень: діалектичний, системний, комплексний та структурно-функціональний підхід, кількісний аналіз, аналітичний; метод аналізу та синтезу, аналоговий метод, метод узагальнення, метод аналізу електронних таблиць, метод морфологічного аналізу тощо.

Одержані результати та їх новизна: набули подальшого розвитку тлумачення категорії «фінансових ресурсів»; методичний підхід до формування інтегральної оцінки та системи контролю фінансових ресурсів. Проведений аналіз комунальне підприємство міського електротранспорту. Практичне значення мають запропоновані рекомендації щодо оптимізації та шляхів вдосконалення структури джерел фінансування Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

УПРАВЛІННЯ, ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ, ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ, ОПТИМІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ

SUMMARY

Qualification work: 115 pages, 7 pictures, 29 tables, 11 applications, 66 sources.

The relevance of the topic of qualification work is caused by the increase of bankruptcy of enterprises due to the neglect of financial services of domestic enterprises by methods of optimization and sources of formation of financial resources in this structure.

The object of the study is the sources of formation of financial resources Zaporizhzhia municipal utility of urban electric transport «ZaporizhElectrotrans».

The subject of research in the work is a set of theoretical, methodological and applied aspects of the formation of financial resources of the city electric transport enterprise.

The purpose of the qualification work is to substantiate theoretical provisions and to develop practical recommendations for optimizing the structure of the Zaporizhzhia municipal electric transport enterprise «ZaporizhElectrotrans».

Methods of research: 1) to identify factors that affect the financial resources of the enterprise and regulatory regulation;

2) to conduct an assessment of the financial condition and business activity of the Enterprise;

3) to build a mathematical model of evaluation of business activity;

4) to develop measures to improve the structure of financial resources.

Methods of research: dialectical, systemic, complex and structural-functional approach, quantitative analysis, analytical; analysis and synthesis method, analog method, generalization method, spreadsheet analysis method, morphological analysis method and more.

The results obtained and their novelty:

- have further developed the interpretation of the category of «financial resources»;

- methodical approach to the formation of integrated valuation and control system of financial resources.

The analysis of the municipal utility of urban electric transport.

The recommendations on optimization and ways of improving the structure of sources of financing of ZaporizhElektrotrans Company are of practical importance.

MANAGEMENT, FINANCIAL RESOURCES, SOURCES OF
FORMATION OF FINANCIAL RESOURCES, OPTIMIZATION OF
STRUCTURES.

ЗМІСТ

Вступ	8
1 Теоретичні аспекти формування та використання фінансових ресурсів підприємства	12
1.1 Сутність, види та призначення фінансових ресурсів	12
1.2 Формування та структура джерел фінансових ресурсів підприємства	20
1.3 Нормативно-правове регулювання формування джерел фінансування діяльності підприємства	26
Висновки до розділу 1	31
2 Аналіз ефективного формування та використання фінансових ресурсів	33
2.1 Загальна фінансово-економічна характеристика діяльності підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»	33
2.2 Аналіз фінансового стану підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»	58
2.3 Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»	65
Висновки до розділу 2	78
3 Оптимізація та шляхи вдосконалення структури джерел фінансування підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»	80
3.1. Аналіз фінансових ресурсів	80
3.2 Шляхи удосконалення ефективного використання фінансових ресурсів	79
3.3 Ререкомендації щодо підвищення прибутковості підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»	96
Висновки до розділу 3	104
Висновок	106
Список використаних джерел	114
Додатки	119

ВСТУП

Матеріальним носієм фінансових відносин є фінансові ресурси. Обсяги та ефективність виробництва обумовлюють розмір та склад фінансових ресурсів. Водночас від величини фінансових ресурсів залежить зростання виробництва та соціально-економічний розвиток підприємства. Тому в умовах ринкової економіки пошук фінансових джерел розвитку підприємства, забезпечення найефективнішого використання фінансових ресурсів мають важливе значення в роботі підприємств.

Для здійснення усіх видів діяльності підприємства, йому необхідні всі види ресурсів, зокрема фінансові. Фінансові ресурси значною мірою характеризують фінансовий потенціал, а саме можливості їх використання з метою отримання прибутку. Фінансові ресурси в комплексі з трудовими, матеріальними та інтелектуальними становлять важливий склад ресурсної забезпеченості підприємств. Це в свою чергу зумовлює необхідність створення ефективної системи управління фінансовими ресурсами

Підвищення самостійності підприємств, їх економічної та юридичної відповідальності, різке зростання значення фінансової стійкості суб'єктів господарювання призводить до значного збільшення ролі раціонального управління фінансовими ресурсами підприємства. З часом виникає проблема в управлінні фінансовими ресурсами, що і призводить до необхідності знижувати витрати та змінювати систему управління на більш ефективну.

Значний внесок у розроблення теоретичних і практичних питань джерела формування фінансових ресурсів підприємства зробили західні економісти: Зяцьковська Л. І., Лахтіонова Л. Н., Литвин Б. М., Любенко Н. М., Мец В. О., Білик М. Д., Бланк І. О., Василик О. Д., Орлова Н. С., Поддєрьогін А. М., Пойда-Носик Н. Н., Петрушевець Л. В., Столярова В. Ф., Стельмах М. В., Стецюк П.А., Терещенко О. О., Шаповалов, Л.В., Опаріна В. М., Гудзь О.Є.,

Лондарем С.М. та інші. Але багато проблем, на жаль, ще не розв'язані і потребують подальшої розробки та дослідження.

Мета і завдання дослідження. З'ясувати джерела формування фінансових ресурсів Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС», проаналізувати ефективне формування та використання фінансових ресурсів на Підприємстві та визначити шляхи вдосконалення та оптимізації структури джерел фінансування підприємства, надати рекомендації щодо підвищення прибутковості Підприємства.

Виходячи з цієї мети, були розроблені такі основні задачі дослідження:

- розглянуто сутність та структуру фінансових ресурсів підприємства;
- систематизувати основні завдання та функції фінансової служби;
- вивчено та систематизовано основні підходи до методи оптимізації структури фінансових ресурсів підприємства з метою їх практичного використання;
- проведено комплексне оцінювання фінансового стану на досліджуваному підприємстві;
- запропоновано заходи з підвищення прибутковості підприємства;
- визначено шляхи покращення та удосконалення ефективного використання фінансових ресурсів на підприємстві.

Об'єкт дослідження є процес формування джерела фінансових ресурсів підприємства.

Предмет дослідження в роботі є сукупність теоретичних, методичних і прикладних аспектів формування фінансових ресурсів підприємства міського електротранспорту.

Теоретичною та методологічною основою дослідження є праці вітчизняних і зарубіжних фахівців в галузі фінансових ресурсів підприємства. У роботі використані методи: логічного узагальнення – для узагальнення наукового досвіду з досліджуваної проблематики й викладання послідовності положень роботи; дедуктивний – для дослідження

теоретичних аспектів; фінансово-економічного та статистичного аналізу, порівняння, зведення – при оцінюванні фінансового стану підприємства; ситуаційного аналізу – при розробці рекомендацій щодо вдосконалення структури джерел фінансування підприємства та узагальнення теоретичних досліджень – для теоретичного узагальнення одержаних результатів та формулювання висновків.

В першому розділі розглядаються загальні основи формування та використання фінансових ресурсів підприємства в сучасних умовах. Проводиться дослідження теоретичних аспектів фінансових ресурсів підприємства. Вивчаються нормативно-правові основи формування і використання фінансових ресурсів підприємства. Визначаються їх особливості на даному підприємстві.

В другому розділі проведений аналіз стану формування та використання фінансових ресурсів підприємства. Проводиться дослідження розміщення та використання фінансових ресурсів даного підприємства, а також оцінка їх фінансового стану.

В третьому розділі розглянуті напрямки оптимізації джерел формування та використання фінансових ресурсів підприємства. Визначені шляхи вдосконалення структури фінансових ресурсів підприємства та виокремленні джерел для поліпшення його фінансового стану.

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють діяльність суб'єктів господарювання, фахова література, матеріали наукових конференцій та періодичних видань, статистичні дані Запорізького комунального підприємства міського електротранспорту «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС», результати власних досліджень та проведеного аналізу.

Наукова новизна роботи полягає в комплексному дослідженні: теоретико-організаційних засад формування та Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» в сучасних умовах та розробці практичних рекомендації щодо їх оптимізації. Суттєво поглиблено та конкретизовано

визначення категорії «фінансові ресурси підприємства». Виявлення способів підвищення ефективності використання фінансових ресурсів Підприємства є вагомим резервом покращення діяльності.

Практичне значення одержаних результатів. Сформульовані й обґрунтовані в роботі пропозиції можуть бути використані органами державної влади та місцевого самоврядування, а також підприємствами міського електротранспорту для покращення фінансового забезпечення комунальних електротранспортних підприємств.

1 ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Сутність, види та призначення фінансових ресурсів

Вже багато років предметом уваги науковців є сутність фінансових ресурсів. Отримані результати теоретичних досліджень є підґрунтям практичної діяльності підприємств, це основа для розробки програм, проектів та стратегії розвитку підприємства. Всі етапи функціонування суб'єкта господарювання супроводжують фінансові ресурси. Дуже важливим кроком у дослідженні категорії «фінансові ресурси» є визначення складу фінансових ресурсів.

Значний внесок у розроблення теоретичних і практичних питань джерела формування фінансових ресурсів підприємства зробили західні економісти: Зяцьковська Л. І., Лахтіонова Л. Н., Литвин Б. М., Любенко Н. М., Білик М. Д., Василик О. Д., Шаповалов Л. В., Орлова Н. С., Петрушевець Л. В., Поддєрьогін А. М., Столярова В. Ф., Мец В. О., Стельмах М. В., Стецюк П. А., Терещенко О. О., Бланк І. О., Гудзь О. Є., Опаріна В. М., Колчина Н. В., Лондарем С. М. та інші.

Аналіз літературних джерел показав, що серед науковців немає єдиної точки зору на дефініцію «фінансові ресурси підприємства». Виділяють основні підходи до визначення фінансових ресурсів.

Фінансові ресурси господарюючого суб'єкту виявляють собою грошові кошти, що мають у його розпорядженні. Ці грошові кошти можуть бути спрямовані на розвиток виробництва, на утримання і розвиток об'єктів невиробничої сфери, на особисте використання робітниками, а також у резерв (грошовий запас) [7]. В той же час, поняття «грошові засоби» значно ширше ніж «фінансові ресурси». Фінансові ресурси завжди виступають у грошовій

формі. А грошові засоби стають фінансовими ресурсами тоді, коли вони акумулюються у відповідних фондах, які мають певний порядок створення і використання. Характерною рисою фінансових ресурсів є те, що вони, на відміну від грошових засобів, виражають не зміну форм вартості, а фінансовий результат процесу відтворення. Фінансові ресурси свідчать про наявні можливості економічного і соціального розвитку [9].

Так, фінансово-кредитний словник, визначає Фінансові ресурси як грошові кошти, що формуються в результаті економічної та фінансової діяльності, в процесі створення і розподілу валового національного продукту. Акумулюються державою і господарюючими суб'єктами і використовуються як джерело підтримки і розвитку виробництва, задоволення соціальних потреб населення, забезпечення функціонування сфери обігу [62].

На думку Козачка І. А., під поняттям фінансовими ресурсами розуміється, що на сьогодні слід розуміти сукупність усіх грошових ресурсів, які надійшли на підприємство за певний період або на певну дату у процесі реалізації продукції, товарів, робіт, послуг (операційна діяльність), основних і оборотних засобів (інвестиційна діяльність) і видачі зобов'язань (майнових і боргових – фінансова діяльність) [15].

Поддєрьогін А. М. фінансові ресурси трактує як грошові кошти, що є в розпорядженні підприємства. Таким чином до фінансових ресурсів він відносить усі грошові фонди й ту частину грошових коштів, яка використовується в не фондівій формі [43].

Опарін В. М. – описує фінансові ресурси підприємства як суму коштів, спрямованих в основні засоби та обігові кошти підприємства [37].

Колчина Н. В. визначає фінансові ресурси підприємства як сукупність власних грошових доходів і надходжень із зовні (залучені і позикові кошти), призначених для виконання фінансових зобов'язань підприємства, фінансування поточних витрат і витрат, пов'язаних з розширенням виробництва [26].

За Лондарем С. М., це кошти, які можуть бути спрямовані на виконання визначених завдань відповідно до певного плану, і дозволяють отримати бажаний економічний результат [32].

Петрушевець Л. В. під фінансовими ресурсами розуміє усі грошові кошти, що є в розпорядженні підприємства, до яких належать грошові фонди й та частина грошових коштів, яка використовується в нефондовій формі [44].

Фінансова енциклопедія взагалі дає визначення фінансовим ресурсам, що це сукупність фондів коштів, що утворюються при розподілі й перерозподілі сукупного суспільного продукту й національного доходу та перебувають у розпорядженні держави, органів місцевого самоврядування, підприємств, організацій різних форм власності. Тобто це кошти, що перебувають у розпорядженні підприємств, у тому числі: грошові фонди, частина грошових коштів, що використовується у нефондовій формі, цінні папери, валютні цінності [15].

Отже, фінансові ресурси — сукупність фондів коштів, які створюються в процесі розподілу і перерозподілу сукупного суспільного продукту та національного доходу і перебувають у розпорядженні держави, підприємств, організацій.

Можна виокремити суть і характерні ознаки фінансових ресурсів:

- 1) Здійснюють фінансове забезпечення відтворювального процесу на макро- і мікрорівні економіки. Існують у формі капіталу та зобов'язань;
- 2) Матеріальна основа фінансових відносин як реальна сума грошей;
- 3) Доходи і грошові надходження, які формуються у юридичних осіб і держави у процесі розподілу і перерозподілу ВВП;
- 4) Грошові потоки, які переміщуються між суб'єктами фінансових відносин.

Складовими фінансових ресурсів підприємств є: статутний фонд (капітал); додатково вкладений капітал; резервний капітал; централізовані кошти для фінансування капітальних вкладень; нерозподілений прибуток; амортизаційні відрахування; забезпечення поточних витрат і платежів;

кредити банків; відстрочені податкові зобов'язання; кредиторська заборгованість усіх видів [40].

Враховуючи специфічність категорії фінансів, для визначення поняття фінансових ресурсів можна навести ті критерії, яким воно повинно відповідати, а саме: джерело створення фінансових ресурсів, форма виявлення фінансових ресурсів, цільове призначення фінансових ресурсів [24].

На формування та використання фінансових ресурсів підприємств впливають різноманітні чинники, які по відношенню до суб'єктів підприємницької діяльності доцільно поділяти на внутрішні (несистематичні) – пов'язані безпосередньо з діяльністю окремого підприємства та зовнішні (систематичні) – не пов'язані.

Беручи до уваги специфіку фінансування компаній для визначення фінансових ресурсів підприємств, обов'язково враховують індивідуальні критерії класифікації:

За джерелами формування [38]:

- власні фінансові ресурси (статутний капітал, залишок нерозподіленого прибутку минулих періодів, амортизаційні відрахування, чистий прибуток, запаси товарно-матеріальних цінностей, основні й оборотні засоби (у частині власного капіталу);

- залучені фінансові ресурси (кошти і вкладення інших власників у формі інвестицій, поворотні бюджетні асигнування із державного та місцевих бюджетів тощо);

- позичені фінансові ресурси, що отримані підприємством у формі кредитів, авансів товарно-матеріальних цінностей і послуг, позики через реалізацію власних цінних паперів, кредиторська заборгованість усіх видів.

2. За формою власності [14]: приватний, колективний, держава, комунальні послуги, міжнародні організації та юридичні особи інших держав;

3. За напрямками формування фінансових ресурсів [22]:

- доходи від звичайної діяльності (від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності);

- доходи від надзвичайної діяльності.

4. За метою [38]:

- на фінансування на базі компанії;
- розширити діяльність;
- рефінансування;
- з питань лікувального фінансування

5. За методом формування [37]:

- створений на базі компанії,
- створені за власні та подібні фонди,
- мобілізований на фінансовому ринку,
- одержані способом розподілу доходу.

6. За характером використання фінансових ресурсів [22]:

- на виробничо-господарські цілі;
- для задоволення соціальних потреб;
- створення резервів і страхових запасів.

7. За вказівками використання [34]:

- виплати державі, інвесторам, страховикам, кредиторам;
- інвестувати у власне виробництво;
- інвестиції в переказні цінні папери;
- формування фондів споживання та накопичення;
- на благодійність та спонсорство.

Класифікація фінансових ресурсів підприємств залежно від методів їх визначення здійснюється за такими ознаками (рис. 1.1):

- за правом власності;
- формування за етапами кругообігу;
- за цілями використання;
- за формою реалізації.

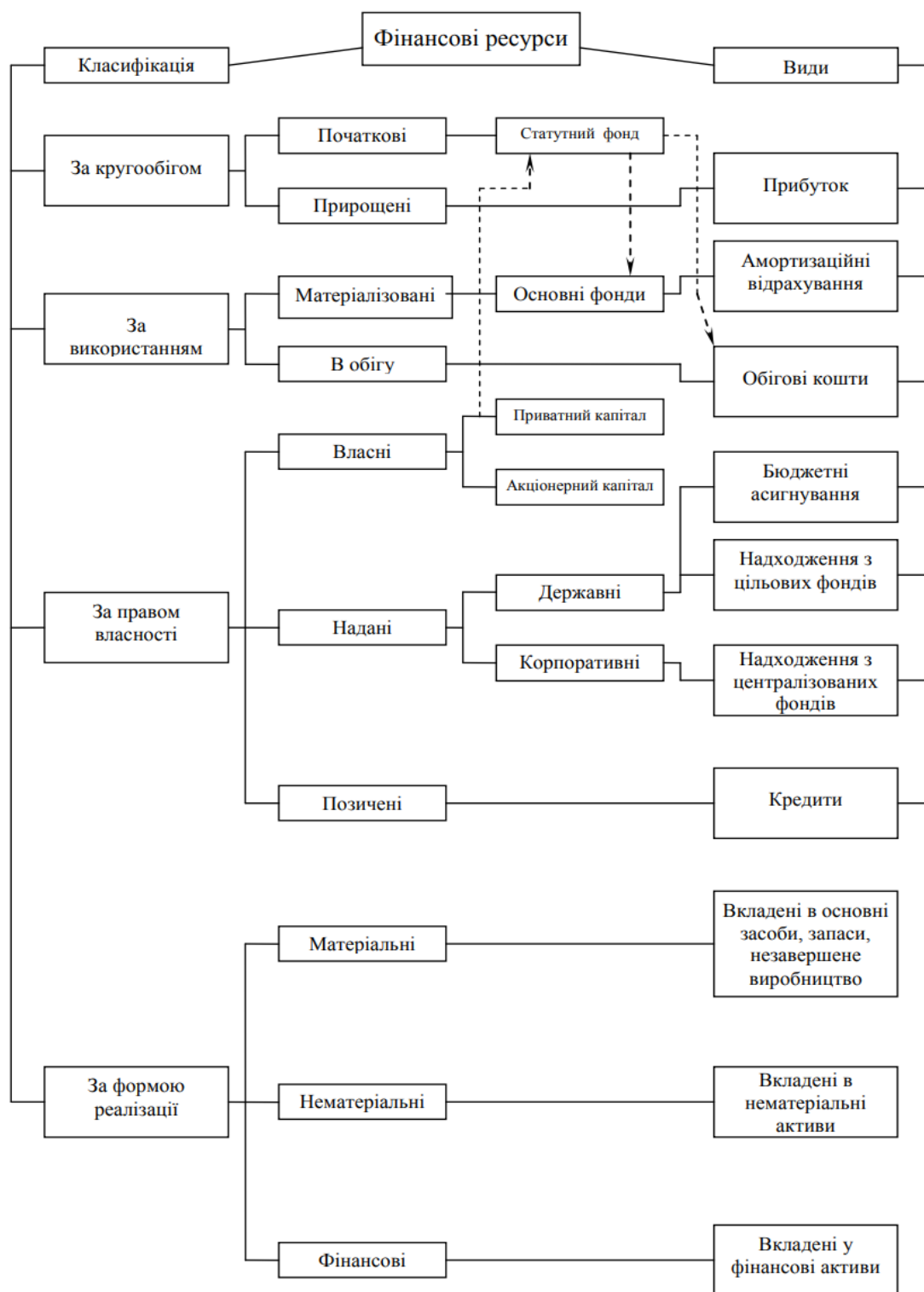

Рис. 1.1 – Класифікація та склад фінансових ресурсів за методами їх визначення

До внутрішніх чинників можна віднести [2]:

- рівень досконалості фінансової структури підприємства (деталізація фінансових завдань);
- якість організації управління фінансовими ресурсами;

- оптимізація потоків сировини/готової продукції з метою мінімізації запасів та відповідних витрат;

- вироблення оптимальної структури виробничого циклу з метою забезпечення найбільшої віддачі обладнання, зниження впливу сезонності виробництва шляхом випуску альтернативних видів продукції;

- налагодження роботи з посередницькими організаціями, забезпечення зв'язку збутової стратегії із виробничою;

- позиціонування, вибір сегментів ринку згідно виробничих можливостей;

- визначення критеріїв цінової політики, позиціонування продукції в координатах «ціна – якість»;

- аналіз існуючого ринку продукції;

- якість фінансового, управлінського та податкового обліку;

- планування дистриб'юторської мережі, планування роботи з контрагентами та її узгодження з фінансовим планом підприємства;

- планування рекламної кампанії;

- здійснення цінової політики виходячи із витрат на виробництво, пошук шляхів їх зниження, аналіз цін конкурентів;

- аналіз структури витрат та шляхів її оптимізації;

- загальна оцінка ефективності функціонування виробництва та узгодження його із фінансовим планом підприємства;

- визначення критеріїв відповідності кваліфікації персоналу займаним посадам згідно організаційної структури, делегування повноважень, визначення межі відповідальності;

- характеристика персоналу згідно організаційної структури та фінансового плану підприємства.

До зовнішніх чинників слід відносити [6]:

- інфляцію;

- зміну ціни на ресурси;

- зміну політичного курсу влади;
- зміну правового поля;
- стан розвитку фінансового ринку;
- стан економіки в цілому.

Усі вище перераховані чинники мають вплив на формування та використання фінансових ресурсів через регулювання структури та потужності різноманітних фінансових джерел.

Для ефективного функціонування підприємства важливе значення має визначення оптимальної потреби у фінансових ресурсах, забезпечення структури, джерел їх формування та обґрунтованих напрямків їх використання.

1.2 Формування та структура джерел фінансових ресурсів підприємства

Фінансові ресурси формуються головним чином за рахунок прибутку (від основної та інших видів діяльності), амортизаційних відрахувань, а також доходу від реалізації вибулого майна.

За джерелами мобілізації фінансових ресурсів розрізняють зовнішнє та внутрішнє фінансування; за правовим статусом інвесторів — власний капітал і позичковий капітал. Власний капітал може бути сформований за рахунок внесків власників підприємства або шляхом реінвестування прибутку.

Позичковий капітал, як і власний, може бути мобілізований із зовнішніх та внутрішніх джерел.

Основними джерелами формування фінансових ресурсів підприємств є власні та залучені кошти (рис 1.2).

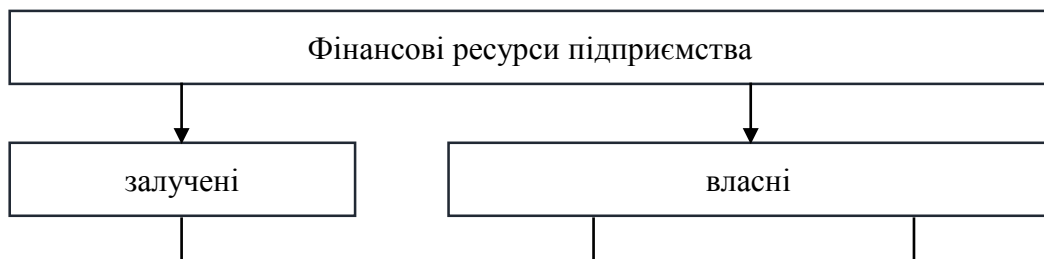

Рис. 1.2 – Класифікація фінансових ресурсів за джерелами формування

Власні джерела фінансування підприємства формуються за рахунок власного капіталу, тобто частини капіталу в активах підприємства, яка залишається після вирахування його зобов'язань. До них належать: статутний фонд, амортизаційні відрахування, валовий дохід та прибуток.

Залучені кошти – отримані кредити, пайові та інші внески, кошти мобілізовані на фінансовому ринку.

Власний та залучений капітал, з одного боку, формує фінансові ресурси підприємства і бере участь у фінансуванні його активів, з іншого боку, становить зобов'язання перед конкретними власниками – державою, юридичними та фізичними особами.

До зовнішніх джерел формування позичкового капіталу належать: [58]

- кредити банків (довго- і короткострокові);
- кредиторська заборгованість за матеріальні цінності, виконані роботи, послуги;
- заборгованість за розрахунками (з одержаних авансів, з бюджетом, з оплати праці тощо).

До внутрішніх джерел формування позичкового капіталу можна віднести:

- нараховані у звітному періоді майбутні витрати та платежі (у т. ч. так звані стійкі пасиви);
- доходи майбутніх періодів.

Фінансові ресурси залежно від рівня, на якому проходить їх формування і використання, поділяють на [58]:

- 1) централізовані — утворюються на рівні держави, окремих адміністративно-територіальних одиниць, галузевих об'єднань;
- 2) децентралізовані — створюються окремими суб'єктами підприємництва.

За методами мобілізації розрізняють [57]:

1. У складі державних (централізованих) фінансових ресурсів:
 - Податкові надходження;
 - Позичкові кошти (державний кредит);
 - Надходження від державного майна.
2. У складі децентралізованих фінансових ресурсів:
 - Власний капітал. До нього відноситься частина прибутку, який спрямовується на розвиток виробництва; амортизаційні відрахування; доходи від реалізації основних засобів; частина залишків оборотних активів, котра і мобілізується; емісія цінних паперів;
 - Залучений капітал. Внески сторонніх вітчизняних і зарубіжних інвесторів (грант, безповоротна фінансова допомога);

- Позичковий капітал. Довгострокові кредити банків та інші кредитні ресурси; цільовий державний кредит, спрямований на конкретний вид інвестування [47].

До джерел формування фінансових коштів належать: [59]

- статутний (акціонерний) капітал, який являє собою суму капіталу, яка необхідна для того, щоб підприємство розпочало свою діяльність. Створюється за рахунок державних коштів, виручки від продажу акцій а також приватних капіталів;

- доходи від діяльності – найбільше джерело формування власних фінансових коштів. На більшості підприємств існує три види доходів:

- 1) звичайний доход (прибуток) – формується за рахунок грошових надходжень від основної діяльності;

- 2) капітальний – доход від перепродажу різних активів – землі, майна, тобто нерухомості, акцій, облігацій – фінансових активів;

- 3) дивідендний доход – в випадку, якщо підприємство купує акції іншої фірми.

- амортизаційні відрахування – на повне відновлення основних фондів підприємства;

- цільові надходження;

- пайові та інші внески членів трудового колективу;

- банківські кредити. При нестачі власних фінансових коштів підприємство користується як внутрішніми (довго-, короткостроковим кредитами) так і зовнішніми кредитами. Кредит може надаватись як у грошовій так і в товарній формі з умовою виплати певних процентів, які називаються кредитною ставкою;

- державні субсидій – фінансова допомога в грошовій або натуральній формі за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів.

В залежності від джерел фінансування буває:

- внутрішнє (здійснюється за рахунок коштів, отриманих від діяльності підприємства);

- зовнішнє (за рахунок надходжень, не пов'язаних з діяльністю підприємства).

Фінансові ресурси підприємства в залежності від джерел формування можуть використовуватися як [10]: капітал (довгострокові вкладення); інвестиції в невиробничу сферу; витрати на споживання; фінансовий резерв.

Джерелами формування фінансових ресурсів є амортизація, прибуток, відрахування до фонду соціального страхування і пенсійного фонду, податок на додану вартість, акцизи, податки з населення, надходження від зовнішньоекономічних операцій та продажу населенню цінних паперів, приріст вкладів населення в банках.

За джерелами формування фінансові ресурси підприємств класифікують за таким основними ознаками [43]:

- ресурси, що формуються під час заснування підприємств;
- ті, що формуються за рахунок власних і прирівняних до них коштів;
- ті, що мобілізуються на фінансовому ринку;
- ресурси, що надходять у порядку розподілу грошових надходжень.

Процес формування фінансових ресурсів, їх склад, структура, обсяг обумовлюються розміром виробництва та фінансовим становищем господарських суб'єктів.

За способом формування фінансові ресурси поділяються на такі 3 групи [60]:

1. Створені за рахунок власних і прирівняних до них коштів;
2. Мобілізовані на фінансовому і кредитному ринках;
3. Надходження в порядку розподілу грошових доходів (дивіденди, відсотки, доходи на пайові внески, страхове відшкодування, субсидії).

Напрями використання фінансових ресурсів підприємств, організацій і установ:

- розширене відтворення і розвиток підприємств: придбання обладнання та інвентаря, капітальне буд, ремонт основних фондів, здійснення реконструкцій, оновлення виробництва;
- вирішення соціальних проблем трудового колективу: утримання соціально-культурних об'єктів (баз відпочинку, буд культури, дит. садків, профілакторіїв), будівництво житла;
- матеріальне стимулювання працюючих за досягнення кращих індивідуальних та колективних результатів: премії, персональні надбавки, компенсації;
- створення фін. резервів, необхідних для забезпечення безперервного вир процесу;
- задоволення інших потреб [13].

Фінансові ресурси підприємств формуються за рахунок власних коштів підприємств та залучених коштів. Основним джерелом формування фінансових ресурсів на підприємстві є прибуток.

У прибутку сконцентровані економічні інтереси держави, господарюючих суб'єктів і кожного працівника. Прибуток характеризує всі сторони фінансово-господарської діяльності підприємств, тому зростання прибутку господарюючих суб'єктів свідчить про збільшення фінансових резервів і зміцненні фінансової системи держави.

Кінцевим результатом виробничої та фінансово-господарської діяльності господарюючих організацій є отримання балансового прибутку, яка включає прибуток від виробництва і реалізації основної продукції (робіт, послуг), від реалізації іншої продукції, а також сальдо прибутків і збитків від позареалізаційних операцій (штрафи, пені, неустойки та т. п.). Поряд з прибутком на підприємствах є й інші джерела формування фінансових ресурсів.

До загальних принципів організації фінансових ресурсів є:

- фінансові ресурси на підприємствах формуються за рахунок власних коштів, субсидій і залучених коштів;

- первісне створення власних фінансових ресурсів відбувається в момент установи підприємства (організації), коли утворюється статутний фонд (статутний капітал).

Джерелами утворення статутного фонду в залежності від організаційно-правової форм підприємств можуть бути:

- Акціонерний капітал (в акціонерних товариствах);
- Пайові внески членів (в споживчих товариствах, виробничих кооперативах);
- Галузеві фінансові ресурси (на підприємствах і в союзах);
- Довгостроковий кредит (в організаціях будь-якої форми власності);
- Бюджетні кошти (на державних і муніципальних підприємствах).

Основними джерелами фінансових ресурсів на діючих підприємствах виступає виручка від реалізованої продукції (робіт, послуг), за рахунок якої утворюються валовий дохід і прибуток, а також амортизаційні відрахування. Частково вони формуються за рахунок надходжень у порядку перерозподілу коштів (страхове відшкодування, дивіденди, бюджетні кошти).

Принцип 2. Фінансова діяльність підприємств планується на майбутній господарський р. з урахуванням показників і результатів діяльності за минулий період і прогнозів на майбутній період. Деякі економісти вважають, що складання фінансових планів в умовах ринку необов'язково. Однак цілком можна стверджувати, що в сучасних умовах переходу до ринкової економіки фінансові плани необхідні насамперед для самих підприємств.

Мета складання фінансових планів – визначення можливих фінансових ресурсів, капіталу та резервів на основі прогнозування обсягів господарської діяльності, доходів і витрат. У планах закладаються створення фінансових резервів і відрахування в централізовані фонди. У планах відбивається напрямок фінансових коштів на фінансування оборотних коштів в основній діяльності і на фінансування інвестиційної діяльності.

Принцип 3. Забезпечення збереження власних оборотних коштів. Передбачається, що оборотні кошти повинні зберігатися в повному обсязі.

Якщо сума власних оборотних коштів буде зменшуватися, то підприємство може втратити фінансову стійкість і в кінцевому рахунку стати банкрутом.

1.3 Нормативно-правове регулювання формування джерел фінансування діяльності підприємства

Важливим джерелом формування активів будь-якого підприємства є статутний. Він поділяється на два фонди коштів, без яких підприємство не може нормально функціонувати.

По-перше, це фонд власних основних засобів і нематеріальних активів, по-друге – фонд власних оборотних засобів і засобів обігу. Матеріально-технічною основою виробництва на будь-якому підприємстві є основні виробничі фонди. В умовах ринкової економіки їх першочергове формування, функціонування та розширене відтворення здійснюються за безпосередньої участі фінансів. З їх допомогою створюються та використовуються грошові фонди цільового призначення, які опосередковують придбання, експлуатацію та відновлення засобів праці.

Формування пасивів, тобто джерел, що забезпечують отримання прибутку та здійснення місії підприємства, є одним з головних завдань його фінансової діяльності. Оскільки фінансова діяльність підприємств значною мірою віддзеркалює стан їх майнових відносин з партнерами, природно, що вона базується також на правових нормах, які регулюють майнові відносини взагалі. Йдеться насамперед про норми цивільного права, зафіксовані в Цивільному кодексі України, які прямо стосуються використання фінансових ресурсів підприємств. Іншим найважливішим джерелом правових норм формування та використання фінансових ресурсів є Господарський кодекс України (ГК) [12].

Зокрема, у ст. 87 регламентується створення фондів господарського товариства головну увагу приділено створенню резервного (страхового) фонду та можливостям зміни розміру статутного фонду.

Порядок оформлення зобов'язань та їх виконання регламентуються розділом IV гл. 19, 20 та 22 ГК України. У ст. 198 визначаються особливості виконання грошових зобов'язань.

Окремі особливості регулювання фінансової діяльності, зокрема, стосовно функціонування фінансово-кредитної системи, тобто утворення кредитних відносин з банками та іншими фінансовими інституціями викладено у ст. 35. Вимоги до обліку і звітності визначаються вимогами ст. 19 і 90 [17].

Крім Цивільного та Господарського кодексів України, джерелом законодавчого забезпечення фінансової діяльності підприємств є низка законів України та інших законодавчих актів, які регулюють цивільно-правові відносини. Серед них слід вказати на закони України «Про власність», «Про господарські товариства», «Про підприємництво», «Про цінні папери і фондову біржу», «Про банки і банківську діяльність», «Про заставу», «Про оренду державного майна», «Про оплату праці», «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність».

Облік майна та фінансових ресурсів підприємства, а також формування фінансової звітності регламентується Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні.»

Крім того, як уже згадувалось, визначну роль у нормативно-правовому регулюванні управління пасивами підприємства відіграють Положення (стандарти) бухгалтерського обліку.

П(С)БО №2 форма 1 «Баланс» Розкриває сутність, структуру пасивів; перелік статей та їх взаємозв'язок з планом рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств.

Тобто структура пасиву балансу відповідає структурі джерел фінансування підприємства.

П(С)БО №3 форма 2 «Звіт про фінансові результати» надає користувачам повну і правдиву інформацію про доходи, витрати, прибутки (збитки) від діяльності підприємства. З цією метою Звіт побудовано за функціональним групуванням доходів і витрат (виробництво, управління, збут продукції тощо) і складається з трьох розділів: I «Фінансові результати», II «Елементи операційних витрат», III «Розрахунки показників прибутковості акцій».

П(С)БО №4 форма 3 надає користувачам фінансової звітності повну і достовірну інформацію про зміни, що відбулися у грошових коштах підприємства та їх еквівалентах.

П(С)БО №5 форма 4 «Звіт про власний капітал» регламентує більш докладно викладення відомостей про власний капітал. У «Звіті про власний капітал» розкриваються усі зміни вартості капіталу які відбуваються внаслідок:

- виправлення помилок і зміни у фінансових звітах;
- збільшення або зменшення власного капіталу в результаті переоцінки основних засобів та інших активів у порядку, передбаченому відповідними положеннями (стандартами).
- за звітний період показується сума чистого прибутку (збитку) зі звіту про фінансові результати;
- відображають розподіл прибутку між учасниками (власниками) підприємства або спрямування прибутку до статутного капіталу, резервного капіталу тощо;
- збільшення статутного капіталу підприємства та зміни неоплаченого капіталу в результаті збільшення або зменшення дебіторської заборгованості учасників за внесками до статутного капіталу підприємства.;
- зменшення власного капіталу підприємства внаслідок виходу учасника, викупу чи анулювання викуплених акцій акціонерним товариством;
- зменшення номінальної вартості акцій або з інших причин;

- інші зміни у власному капіталі підприємства, що не були включені до вищезазначених статей, зокрема списання невідшкодованих збитків, безкоштовно отримані активи та інші зміни [16].

П(С)БО №11 «Зобов'язання» визначає методологічні засади формування в бухгалтерському обліку та її розкриття у фінансовій звітності.

Норми цього Положення (стандарту) застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами (далі – підприємства) незалежно від форм власності (крім бюджетних установ).

Це Положення (стандарт) застосовується з урахуванням особливостей оцінки та розкриття інформації щодо зобов'язань, установлених іншими положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку.

Законодавчі акти та нормативно інструктивна документація регламентують формування інформації для аналізу стану, структури та ефективності використання фінансових ресурсів підприємства.

Правове забезпечення та юридична відповідальність передбачає додержання підприємством положень чинного законодавства та виконання його основних положень. Це стосується виконання умов договірної дисципліни, якості реалізованих товарів, сплати податків, виконання кредитних угод, розрахунків з бюджетом та власними працівниками та ін.

Законодавча база фінансової діяльності підприємства:

1. Конституція України (КУ) (основний закон) є важливим джерелом фінансового права, регулює бюджетні права органів державної влади, управління, права, пов'язані із забезпеченням фінансової політики держави.

2. Закони України:

- «Про господарські товариства»;
- «Про інвестиційну діяльність»;
- «Про заставу»;
- «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом»;
- «Про приватизацію державного майна»;

- «Про оплату праці»;
- «Про фінансовий лізинг»;
- «Про збір на обов'язкове державне пенсійне страхування»;
- «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- «Про банки і банківську діяльність»;
- «Про інноваційну діяльність»;
- «Про цінні папери та фондовий ринок»;
- «Про акціонерні товариства»;
- «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та інші.

3. Господарський кодекс України;
4. Податковий кодекс України;
5. Бюджетний кодекс України;
6. Митний кодекс України;
7. Цивільний кодекс України;
8. Кодекс України про адміністративні правопорушення;
9. Кримінальний кодекс України.

Податкове законодавство України складається з Конституція України, Податкового кодексу, Митного кодексу України та інших законів з питань митної справи у частині регулювання правовідносин, що виникають у зв'язку з оподаткуванням ввезним або вивезним митом, операцій з переміщення товарів через митний кордон, чинних міжнародних договорів у частині оподаткування, нормативно-правових актів, прийнятих на підставі виконання Податкового кодексу, органів місцевого самоврядування з питань місцевих податків і зборів, прийнятих за правилами, установленними Податковим кодексом України.

Сфера фінансових відносин часто є зоною підвищеної криміногенної. Протиправні дії посадових осіб, що є адміністративними правопорушеннями і злочинами у цій сфері, знаходять відповідні відображення у Кодексі України про адміністративні правопорушення (КпАП) та у Кримінальному кодексі (КК) України. У КпАП передбачена адміністративна відповідальність, наприклад за незаконні

операції з валютою і платіжними документами, приховування від обліку валютних та інших доходів, непродуктивних витрат, збитків, ведення бухгалтерського обліку з порушеннями встановленого порядку, внесення неправдивих даних до бухгалтерської або статистичної звітності тощо.

У КК України передбачена кримінальна відповідальність за ухилення від сплати податків, за шахрайство з фінансовими ресурсами, за порушення порядку випуску цінних паперів, змову про фіксування цін, приховування банкрутства, фіктивне банкрутство тощо.

Боротьба з адміністративними правопорушеннями та кримінальними злочинами у сфері фінансової діяльності підприємств здійснюється державними фінансовими і податковими органами та органами внутрішніх справ.

Нормативне забезпечення фінансової діяльності підприємства визначається характером його правового забезпечення передбачає його певну конкретизацію в умовах практичної діяльності. Зокрема, це розробка і додержання стандартів, нормативів обігових коштів, заробітної плати, виробничих витрат, застосування стандартів бухгалтерського обліку та інше [22].

Методологічне та інформаційне забезпечення нормативної діяльності визначається в методологічних і методичних матеріалах міністерств і відомств, Національним банком України, системою міжнародних і національних стандартів, а також за рішенням самих підприємств у питаннях розподілу прибутку, нормування оборотних засобів, амортизаційної політики. Фінансовий механізм реалізується через фінансову роботу як діяльність підприємства, що спрямована на забезпечення виробництва фінансовими ресурсами і здійснення контролю за дотриманням фінансової дисципліни.

Висновки до розділу 1

Отже, можна констатувати, що фінансові ресурси становлять матеріальну основу фінансів та визначають фінансовий потенціал будь-якого економічного суб'єкта, створюючи сприятливі умови для його виробничого і науково-технічного розвитку. Здійснюючи фінансово-господарську діяльність, підприємство стикається з проблемою формування капіталу та визначення оптимальної його структури, збалансування грошових потоків, нестачею фінансових ресурсів, пошуком нових джерел фінансування та створення інвестиційної привабливості підприємства.

Основою фінансів підприємств, а саме сукупність коштів, що перебувають у розпорядженні підприємств і є джерелом їх виробничого та соціального розвитку, є фінансові ресурси. До фінансових ресурсів належать грошові фонди підприємства, а також частини грошових коштів, які не входять до складу фондів.

Таким чином, фінансові ресурси підприємств – це засоби, які акумулюються підприємством із внутрішніх і зовнішніх джерел до грошових фондів з метою забезпечення процесу розширеного відтворення шляхом трансформації їх в інші види ресурсів, а також з метою досягнення високих фінансових результатів.

Будь-яка господарська діяльність підприємства не може існувати без фінансових ресурсів. Уточнення понять та узагальнення класифікації фінансових ресурсів дає можливість розширити аналіз їх руху, вдосконалити фінансове управління компанії, що, в свою чергу, забезпечить її фінансову стабільність та високі темпи зростання. Встановлення якісних характеристик фінансових ресурсів, притаманних економічній природі цієї категорії, дозволяє однозначно виділити їх серед безлічі ресурсів економічних підприємств.

2 АНАЛІЗ ЕФЕКТИВНОГО ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ

2.1 Загальна фінансово-економічна характеристика діяльності Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

Запорізьке комунальне підприємство міського електротранспорту «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» (іменоване далі – Підприємство) є комунальне унітарним Підприємством, діючим на підставі Цивільного кодексу України, Закону України «Про міський електричний транспорт» та інших законодавчих актів України. Підприємство пасажирського транспортувального члена, яке займається службою з перевезенням пасажирів, використовуючи рухомий склад та використовуючи об'єкти міського електричного транспорту. Управління підприємством здійснює Запорізька міська рада від імені територіальної громади міста Запоріжжя. Свою діяльність в Україні веде з моменту створення з 03.02.1993 року.

Основною метою діяльності підприємства є задоволення потреб населення у пасажироперевезеннях з високою культурою обслуговування.

Основний вид діяльності підприємства — надання послуг з перевезення пасажирів електротранспортом міського сполучення, а також автоперевезення пасажирів. Серед інших напрямків роботи:

- пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення;
- інший пасажирський наземний транспорт;
- вантажний автомобільний транспорт;
- надання послуг перевезення речей (переїзду);
- допоміжне обслуговування наземного транспорту;
- інша допоміжна діяльність у сфері транспорту;

- транспортне оброблення вантажів;
- технічне обслуговування та ремонт автотранспортних засобів;
- торгівля іншими автотранспортними засобами;
- ремонт і технічне обслуговування машин і устаткування промислового призначення;
- ремонт і технічне обслуговування електричного устаткування;
- ремонт і технічне обслуговування інших транспортних засобів;
- ремонт і технічне обслуговування інших машин і устаткування;
- допоміжне обслуговування водного транспорту;
- оптова торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів;
- роздрібна торгівля деталями та приладдям для автотранспортних засобів;
- діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування;
- демонтаж (розбирання) машин і устаткування;
- постачання готових страв для подій;
- постачання інших готових страв;
- обслуговування напоями;
- рекламна діяльність;
- професійно-технічна освіта;
- будівництво житлових і нежитлових будівель;
- інші види діяльності, не заборонені діючим законодавством України.

Майно підприємства становлять основні фонди та оборотні кошти, а також інші цінності, вартість яких відображається в самостійному балансі Підприємства. Статутний капітал Підприємства складає 139 526 000 грн. 86 копійок.

До складу підприємства входять:

- Трамвайне депо № 1;
- Тролейбусний парк № 1 та № 2 ;
- Автотранспортний цех;

- Відділ експлуатації;
- Ремонтно-будівельна дільниця;
- Служба експлуатації;
- Служба електрогосподарства;
- Служба по контролю за збором виручки;
- Служба шляху;
- База відпочинку «Південна» у м. Бердянську.

Важливе значення має організаційна структура та структура управління Підприємства (Додаток А).

Розглядаючи діяльність Підприємства за 2016 – 2018 рр., перш за все, потрібно проаналізувати основні техніко-економічні показники, для того, щоб знати реальну картину розвитку підприємства та його подальші перспективи. Дані аналізу представлені в таблиці Таблиця 2.1

Таблиця 2.1 – Техніко-економічні показники Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Показники	За р.			Абсолютне відхилення, ±		Темп приросту, %	
	2016	2017	2018	за 2016	за 2017	з 2016	з 2017
Середньорічна вартість активів, тис. грн.	113422	153653.5	287534.5	133881	174112.5	87.1	153.5
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	221549	262942	411121.5	148179.5	189572.5	56.4	85.6

Серед ньорічна вартість власного капіталу, тис. грн.	1 02289	11 2833	14 5356	32 523	43 067	2 8.8	4 2.1
Реалізо вано продукції, тис. грн.	8 0258	12 3649	13 5986	12 337	55 728	1 0.0	6 9.4
Собіва ртість реалізованої продукції, тис. грн.	1 39435	19 1919	19 1919	0	52 484	0	3 7.6

Продовження таблиці 2.1

Матеріальні витрати, тис. грн.	5 3252	8 3626	1 06978	2 3352	5 3726	2 7.9	1 00.9
Витрати на оплату праці, тис. грн.	6 8959	8 4101	1 28351	4 4250	5 9392	5 2.6	8 6.1
Чисельність працюючих, чол.	1 427	1 439	1 468	2 9	4 1	2 .0	2 .9
Чисельність промислово-виробничого персоналу, чол.	1 348	1 358	13 85	2 7	3 7	2 .0	2 .7
Чистий прибуток, тис. грн.	- 5026	- 8430	- 16239	- 7809	- 11213	9 2.6	2 23.1
Фондовіддача	0. 4	0 .5	0. 3	- 0.1	- 0.03	- 29.7	- 8.7
Фондомісткість	2. 8	2. 1	3. 0	0 .9	0 .3	4 2.2	9 .5
Фондоозброєність	1 64.4	1 93.6	2 96.8	1 03.2	1 32.5	5 3.3	8 0.6
Продуктивність праці персоналу, тис. грн. / чол.	5 6.2	8 5.9	9 2.6	6 .7	3 6.4	7 .8	6 4.7
Продуктивність праці промислово-виробничого персоналу, тис. грн. / чол.	5 9.5	9 1.1	9 8.2	7 .1	3 8.6	7 .8	6 4.9
Матеріаломісткість продукції, %	3 4.7	3 9.3	3 2.5	- 6.7	- 2.2	- 17.1	- 6.2
Середня заробітна плата, грн.	4 027.0	4 870.3	7 286.0	2 415.7	3 259.0	4 9.6	8 0.9

Рентабельність продукції, %	- 3.6	- 4.4	- 8.5	- 4.1	- 4.9	9 2.6	1 34.7
Рентабельність активів, %	- 4.4	- 5.5	- 5.6	- 0.2	- 1.2	2 .9	2 7.5
Рентабельність власного капіталу, %	- 4.9	- 7.5	- 11.2	- 3.7	- 6.3	4 9.5	1 27.4

За даними таблиці видно, що середньорічна вартість капіталу в 2018 році становить 287534.5 тис. грн. Це на 133881 тис. грн. більше минулорічного показника, (темپ приросту становить 87.1%), а в порівнянні із показником за 2016 р. вартість активів збільшилася на 174112.5 тис. грн. (темپ приросту активів за 2016-2018 р. становить 153.5%).

Середньорічна вартість основних засобів (за первісною оцінкою) становить в 2018 році 411121.5 тис. грн. За останній р. збільшилася на 148179.5 тис. грн. (темп приросту основних засобів за останній р. склав 56.4%). У порівнянні із 2016 роком, вартість основних засобів збільшилася на 189572.5 тис. грн. (темп приросту за 2016-2018 р. становить 85.6%).

Середньорічна вартість власного капіталу склала в 2018 році 145356 тис. грн. За останній р. власний капітал зріс на 32523 тис. грн. (темп приросту за останній р. склав 28.8%). У порівнянні із показником за 2016 р., власний капітал зріс на 43067 тис. грн. (темп приросту становить 42.1%).

Виручка від реалізації в 2018 році склала 135986 тис. грн. За останній р. обсяг збуту зріс на 12337 тис. грн. (темп приросту за останній р. склав 10.0%). У порівнянні із показником за 2016 р., обсяг реалізації зріс на 55728 тис. грн. (темп приросту становить 69.4%).

Основними показниками, що характеризують ефективність використання основних засобів та забезпечення ними, є фондівдача, фондомісткість та фондоозброєність. Показник фондівдачі склав в 2018 році 0.3. Темп приросту за останній р. становить -29.7%, що є негативним фактором для досліджуваного підприємства (рис. 2.1).

Порівнюючи темпи приросту активів, основних засобів, власного капіталу та виручки від реалізації, ми бачимо, що найбільший приріст має середньорічна вартість активів 87.1%. За 2017-2018 р. темп приросту власного капіталу менший темп приросту основних засобів. Даний фактор є негативним, оскільки збільшення основного капіталу відбувається за рахунок позичкових коштів.

Порівнюючи темп приросту власного капіталу із активами, ми бачимо, що темп приросту власного капіталу менший темпа приросту активів, що свідчить про зменшення долі власного капіталу в майні підприємства. Виручка від реалізації зростає меншими темпами, ніж активи підприємства. Це говорить про те, що інвестиції підприємства в капітал не окуповуються повною мірою.

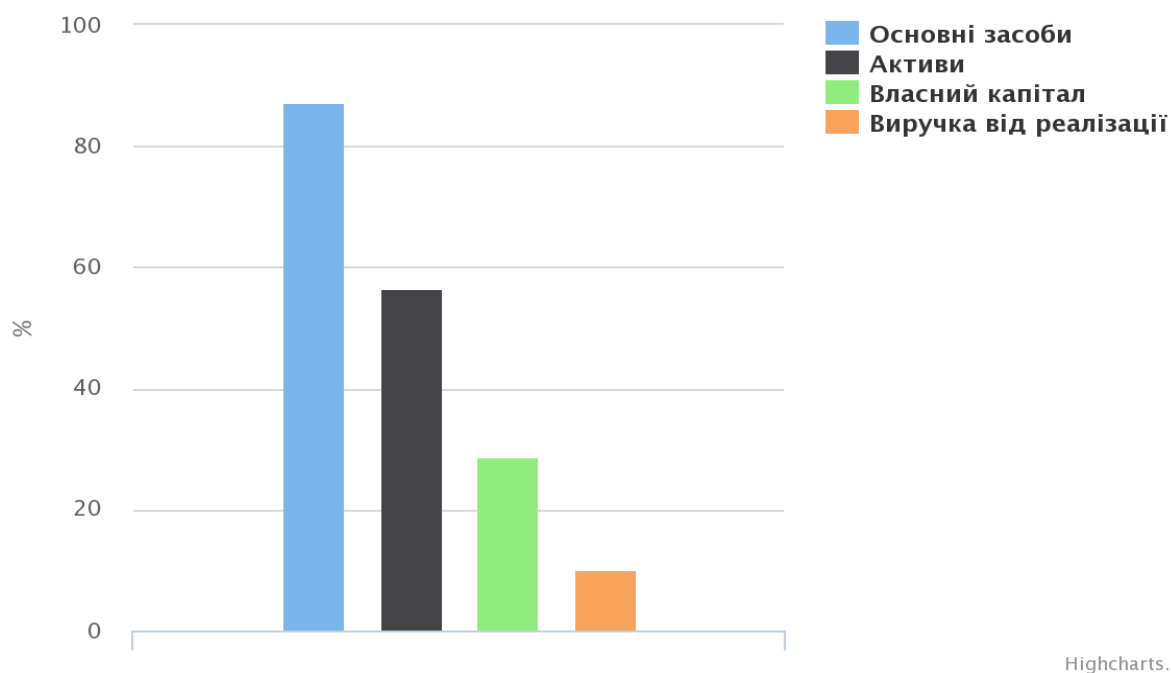

Рис. 2.1 – Порівняння темпів приросту активів, основних засобів, власного капіталу та виручки від реалізації Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

Для аналізу динаміки змін статей балансу і вивчення його структури проведемо горизонтальний та вертикальний аналіз балансу Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» в таблиці 2.2.

Горизонтальний аналіз балансу полягає в порівнянні кожної статті балансу і розрахунку змін абсолютних і відносних величин, а також якісній характеристиці виявлених відхилень.

Завдання вертикального аналізу — розрахунок питомої ваги окремих статей у загальній сумі валюти балансу й оцінка змін питомої ваги. За допомогою вертикального аналізу можна здійснювати міжгосподарські порівняння.

Таблиця 2.2 – Горизонтальний та вертикальний аналіз активів балансу Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Активи	На кінець року, тис. грн.			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Нематеріальні активи	9	7	5	-2	-4

Незавершене будівництво	108	188	163	-25	55
Основні засоби	101 622	173903	349732	175829	349631
Всього необоротні активи	101739	174098	349900	175802	248161
Виробничі запаси	6437	13150	26298	13148	19861
Незавершене виробництво	1447	1836	1664	-172	217
Товари	—	29	42	13	42
Дебіторська заборгованість за товарами	1216	1971	1816	-155	600
Дебіторська заборгованість за розрахунками	129	46	51	5	-78
Інша поточна дебіторська заборгованість	1748	2108	629	-1479	-1119
Грошові кошти	688	628	771	143	83
Всього оборотні активи	11683	19787	31284	11497	19601
Витрати майбутніх періодів	18	19	13	-6	-5
Вартість активів	113422	193885	381184	187299	267762

Продовження таблиці 2.2

Актив	На кінець року, тис. грн.			Питома вага у підсумку за р., %			Відхилення питомої ваги, %	
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
и	2	2	2	2	2	2	2	2
	016	017	018	016	017	018	018 від 2017 рр.	018 від 2016 рр.

Нема теріальні активи	9	7	5	0 .01	0	0	0	0	- 0.01
Незав ершене будівництво	1 08	1 88	1 63	0 .1	0 .1	0 .04	- 0.1	- 0.1	
Основ ні засоби	1 01 622	1 73903	3 49732	0 .1	8 9.7	9 1.7	2 .1	9 1.7	
Всього о необоротні активи	1 01739	1 74098	3 49900	8 9.7	8 9.8	9 1.8	2 .0	2 .1	
Виро бничі запаси	6 437	1 3150	2 6298	5 .7	6 .8	6 .9	0 .1	1 .2	
Незав ершене виробництво	1 447	1 836	1 664	1 .3	0 .9	0 .4	- 0.5	- 0.8	
Товар и	-	2 9	4 2	0	0 .01	0 .01	0 .00	0 .01	
Дебіт орська заборгованіс ть за товарами	1 216	1 971	1 816	1 .1	1 .0	0 .5	- 0.5	- 0.6	
Дебіт орська заборгованіс ть за розрахункам и	1 29	4 6	5 1	0 .1	0 .02	0 .01	- 0.01	- 0.1	
Інша поточна дебіторська заборгованіс ть	1 748	2 108	6 29	1 .5	1 .1	0 .2	- 0.9	- 1.4	
Грош ові кошти	6 88	6 28	7 71	0 .6	0 .3	0 .2	- 0.1	- 0.4	
Всього о оборотні активи	1 1683	1 9787	3 1284	1 0.3	1 0.2	8 .2	- 2.0	- 2.1	

Витрати майбутніх періодів	1 8	1 9	1 3	0 .02	0 .01	0 .00	- 0.01	- 0.01
Вартість активів	1 13422	1 93885	3 81184	1 00	1 00	1 00	0	0

Як показав аналіз результатів дослідження, що вартість нематеріальних активів складає на кінець 2018 року 5 тис. грн., що на 2 тис. менше на кінець 2017 року (темپ приросту за 2018 р. склав -28.6%), та на 4 тис. менше за 2016 р. (темп приросту за 2018-2017 рр. – -44.4%). На кінець 2018 року питома вага становить 0 %. Питома вага за 2 останні р. зменшилась на 0.01%.

Вартість незавершеного будівництва становить на кінець 2018 року 163 тис. грн., що на менше показника попереднього року (темп приросту за останній р. – -13.3%) та на 55 тис. більше значення показника на кінець 2016 року (темп приросту за 2 р. – 50.9%). На кінець 2018 року питома вага становить 0.04%. Питома вага за 2 останні р. зменшилась на 0.1%.

Залишкова вартість основних засобів становить на кінець 2018 року 349732 тис. грн., що на 175829 тис. за кінець 2017 року (темп приросту за цей період – 101.1%), та на 349631 тис. більше значення показника на кінець 2016 року (темп приросту за 2 р. – 346169.3%). На кінець 2018 року питома вага становить 91.7 %. Питома вага за 2 останні р. збільшилась на 91.7%.

Загальна вартість необоротних активів склала на кінець 2018 року 349900 тис. грн., що на 175802 тис. більше за 2017 р. (темп приросту необоротних – 101.0%), та на 248161 тис. більше значення 2016 року (темп приросту за 2 р. – 243.9%). На кінець 2018 року питома вага – 91.8%. З 2016 по 2018 р. показник збільшився на 2.1%.

Аналіз результатів динаміки та структури оборотних активів Підприємства показав, що виробничі запаси становлять на кінець 2018 року 26298 тис. грн., що на 13148 тис. більше показника попереднього року (темп приросту за останній р. – 100.0%) та на 19861 тис. більше значення показника за 2016 р. (темп приросту за 2 р. – 308.5%). На кінець 2018 року питома вага виробничих запасів в активах Підприємства становить 6.9 %. За два останні р. виробничі запаси збільшили свою питому вагу в активах на 1.2%.

Вартість незавершеного виробництва склала на кінець 2018 року 1664 тис. грн., що на 172 тис. менше показника попереднього року (темп приросту за останній р. становить – -9.4%) та на 217 тис. більше значення показника за 2016 р. (темп приросту за 2 р. – 15.0%). На кінець 2018 року питома вага незавершеного виробництва в активах підприємства становить 0.4%. Питома вага незавершеного виробництва за 2 останні р. зменшилась на 0.8%.

Залишки товарів становлять на кінець 2018 року 42 тис. грн., що на 13 тис. більше показника попереднього року (темп приросту за останній р. – 44.8%) та на 42 тис.. більше значення показника 2016 року. На кінець 2018 року питома вага товарів в активах підприємства – 0.01%. Питома вага товарів за 2 останні р. збільшилась на 0.01%.

Дебіторська заборгованість за товарами становить на кінець 2018 року 1816 тис. грн., що на 155 тис. менше показника попереднього року (темп приросту за останній р. – -7.9%) та на 600 тис. більше значення показника за 2016 р. (темп приросту за 2 р. – 49.3%). На кінець 2018 року питома вага дебіторської заборгованості за товарами в активах підприємства – 0.5%. Питома вага за 2 останні р. зменшилась на 0.6%.

Статутний капітал	1 28436	1 58055	2 18191	6 0136	8 9755	3 8.0	6 9.9
Пайовий капітал	2 39	2 12	2 81	6 9	4 2	3 2.5	17 .6
Додатковий вкладений капітал	4 8973	4 8 901	4 8 857	0	- 48925	0	- 99.9
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	7 5347	8 3779	9 9982	1 6203	2 4635	1 9.3	3 2.7
Неоплачений капітал	1 2	1 2	1 2	0	0	0	0
Всього власний капітал	1 02289	1 23377	1 67335	4 3958	6 5046	3 5.6	6 3.6
Довгострокові кредити банків	2 83	1 86	1 16	- 70	- 167	- 37.6	- 59.0
Відстрочені податкові зобов'язання	—	—	4 1748	4 1748	4 1748	0	0
Всього довгострокових зобов'язань	2 83	4 1037	1 48512	1 07475	1 48229	2 61.9	5 2377.7
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	—	1 4310	4 4490	3 0180	4 4490	2 10.9	0
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1 927	5 539	4 257	- 1282	2 330	- 23.1	12 0.9

Інші поточні зобов'язання	3 482	1 831	5 711	3 880	2 229	2 11.9	6 4.0
Всього короткостроко вих зобов'язань	1 0850	2 9471	6 5337	3 5866	5 4487	1 21.7	5 02.2
Доходи майбутніх періодів	3 70	5 52	7 10	1 58	3 40	2 8.6	91 .9
Баланс	11 3422	1 93885	3 81184	1 87299	2 67762	9 6.6	2 36.1

Продовження таблиці 2.3

Джерела формування майна	На кінець року, тис. грн.			Питома вага у підсумку з		
	2016	2017	2018	2016	2017	
Статутний капітал	128436	158055	218191	113.2	81.5	
Пайовий капітал	239	212	281	0.2	0.1	
Додатковий вкладений капітал	48973	48 901	48 857	43.2	0.02	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	75347	83779	99982	66.4	43.2	
Неоплачений капітал	12	12	12	0.01	0.01	
Всього власний капітал	102289	123377	167335	90.2	63.6	
Довгострокові кредити банків	—	—	116	0	0	
Відстрочені податкові зобов'язання	283	186	41748	0.2	0.1	
Всього довгострокових зобов'язань	283	41037	148512	0.2	21.2	
Поточна заборгованість за	—	14310	44490	0	7.4	

довгостроковими зобов'язаннями						
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	1927	5539	4257	1.7	2.9	
Інші поточні зобов'язання	3482	1831	5711	3.1	0.9	
Всього короткострокових зобов'язань	10850	29471	65337	9.6	15.2	
Доходи майбутніх періодів	370	552	710	0.3	0.3	
Баланс	113422	193885	381184	100	100	

Статутний капітал становить на кінець 2018 року 218191 тис. грн. , що на 60136 тис. грн. більше показника попереднього року (темп приросту за останній р. становить 38.0%) та на 89755 тис. грн. більше значення показника на кінець 2016 року (темп приросту за 2 р. – 69.9%). На кінець 2018 року питома вага статутного капіталу в пасивах підприємства становить 57.2%. Питома вага статутного капіталу за 2 останні роки зменшилась на 56.0%.

Пайовий капітал становить на кінець 2018 року 281 тис. грн. , що на 69 тис. грн. більше показника попереднього року (темп приросту за останній р. становить 32.5%) та на 42 тис. грн. більше значення показника на кінець 2016 року (темп приросту за 2 р. становить 17.6%). На кінець 2018 року питома вага пайового капіталу в пасивах підприємства становить 0.1%. Питома вага пайового капіталу за 2 останні роки зменшилась на 0.1%.

Додатковий вкладений капітал становить на кінець 2018 року 48 857 тис. грн., що на 0 тис. грн. менше показника попереднього року (темп приросту за останній р. – 0%) та на 48925 тис. грн. менше значення показника 2016 року (темп приросту за 2 р. – -99.9%). На кінець 2018 року питома вага додаткового капіталу в пасивах підприємства становить 0.01%. Питома вага додаткового капіталу за 2 останні роки зменшилась на 43.2%.

Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) становить на кінець 2018 року 99982 тис. грн. Це на 16203 тис. грн. більше показника на кінець 2017 року (темп приросту за останній р. – 19.3%). У порівнянні із показником за 2016 р., нерозподілений прибуток (збиток) більший на 24635 тис. грн. (темп приросту за 2 р. — 32.7%). На кінець 2018 року питома вага нерозподіленого прибутку в пасивах підприємства становить 26.2%. Питома вага нерозподіленого прибутку за 2 останні роки зменшилась на 40.2%.

Неоплачений капітал становить на кінець 2018 року 12 тис. грн., що менше показника попереднього року (темп приросту за останній р. – 0 %) та за 2016 р.. На кінець 2018 року питома вага неоплаченого капіталу в пасивах підприємства становить 0 %. Питома вага неоплаченого капіталу за 2 останні роки зменшилась на 0.01%.

Загальна сума власного капіталу становить на кінець 2018 року 167335 тис. грн., що на 43958 тис. більше показника попереднього року (темп приросту за останній р. – 35.6%) та на 65046

тис. більше значення показника 2016 року (темپ приросту власного капіталу за 2 р. – 63.6%). На кінець 2018 року питома вага власного капіталу в пасивах Підприємства становить 43.9%. В порівнянні із 2016 роком, питома вага зменшилась на 46.3%.

Довгострокові кредити банків становлять на кінець 2018 року 116 тис. грн., що на 70 тис. грн. менше показника попереднього року (темп приросту за останній р. – -37.6%) та на 167 тис. грн. менше значення показника 2016 року (темп приросту за 2 р. – -59.0%). На кінець 2018 року питома вага довгострокових кредитів банку в пасивах підприємства – 0.03 %. Питома вага довгострокових кредитів банку за 2 останні роки зменшилась на 0.2%.

Відстрочені податкові зобов'язання становлять на кінець 2018 року 41748 тис. грн., що на 41748 тис. грн. більше показника попереднього року та на 41748 тис. грн. більше значення показника 2016 року. На кінець 2018 року питома вага відстрочених податкових зобов'язань в пасивах підприємства становить 11.0 %. Питома вага за 2 останні р. збільшилась на 11.0 %.

Загальна сума довгострокових зобов'язань становить на кінець 2018 року 148512 тис. грн., що на 107475 тис. грн. більше показника попереднього року (темп приросту за останній р. – 261.9 %) та на 148229 тис. грн. більше значення показника 2016 року (темп приросту за 2 р. – 52377.7%). На кінець 2018 року питома вага довгострокових зобов'язань в пасивах підприємства – 39.0%.

Питома вага за 2 останні роки збільшилась на 38.7%.

Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями становить на кінець 2018 року 44490 тис. грн., що на 30180 тис. грн. більше показника попереднього року (темп приросту за останній р. – 210.9%) та на 44490 тис. грн. більше значення показника на кінець 2016 року. На кінець 2018 року питома вага поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями в пасивах підприємства становить 11.7%. Питома вага поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями за 2 останні р. збільшилась на 11.7%.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги становлять на кінець 2018 року 4257 тис. грн., що на 1282 тис. грн. менше показника попереднього року (темп приросту за 2018 р. – -23.1%) та на 2330 тис. грн. більше значення показника на кінець 2016 року (темп приросту за 2 р. – 120.9%). На кінець 2018 року питома вага кредиторської заборгованості в пасивах підприємства становить 1.1%. Питома вага за 2 останні роки зменшилась на 0.6%.

Поточні зобов'язання за розрахунками становлять на кінець 2018 року 10169 тис. грн., що на 2930 тис. грн. більше показника попереднього року та на 5098 тис. грн. більше значення показника на кінець 2016 року. На кінець 2018 року питома вага становить 2,67%. Питома вага за 2 останні роки зменшилась на 1.8%.

Інші поточні зобов'язання становлять на кінець 2018 року 5711 тис. грн., що на 3880 тис. грн. більше показника попереднього року (темп приросту за останній р. – 211.9%) та на 2229 тис. грн. більше значення показника за 2016 р. (темп приросту за 2 р. – 64.0%). На кінець 2018 року питома вага інших поточних зобов'язань в пасивах підприємства – 1.5%. Питома вага за 2 останні роки зменшилась на 1.6%.

Загальна сума короткострокових зобов'язань Підприємства становить на кінець 2018 року 65337 тис. грн., що на 35866 тис. грн. більше показника на кінець 2017 року (темп приросту за останній р. – 121.7%) та на 54487 тис. грн. більше значення показника на кінець 2016 року (темп приросту за 2 р. – 502.2%). На кінець 2018 року питома вага підприємства – 17.1%. Питома вага за 2 останні роки збільшилась на 7.6%.

Доходи майбутніх періодів становлять на кінець 2018 року 710 тис. грн., що на 158 тис. грн. більше показника попереднього року (темп приросту за останній р. становить 28.6%) та на 340 тис. грн. більше значення показника за 2016 р. (темп приросту за 2 р. – 91.9%). На кінець 2018 року питома вага підприємства - 0.2%. Питома вага за 2 останні роки зменшилась на 0.1%. Проведемо аналіз фінансових результатів Підприємства за 2016-2018 рр. Почнемо із аналізу доходів в таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Аналіз динаміки та структури доходів Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Ви д доходу	За роки., тис. грн.			Абсолютне відхилення, ±		Темп приросту, %	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Чистий дохід	80258	123649	135986	12337	55728	10.0	69.4
Інші операційні доходи	69047	81346	190632	109286	121585	34.3	76.1
Інші доходи	2189	2976	4466	1490	2277	50.1	104.0
Всього доходи	151494	207971	331084	123113	179590	9.2	18.5

Продовження таблиці 2.4

Вид доходу	За роки, тис. грн.			Питома вага у підсумку за р., %		
	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Чистий дохід	80258	80258	80258	53.0	59.5	41.1
Інші операційні доходи	69047	69047	69047	45.6	39.1	57.6
Інші доходи	2189	2189	2189	1.4	1.4	1.3
Всього доходи	151494	151494	151494	0	0	0

Розглянемо структуру доходів на рис. 2.2.

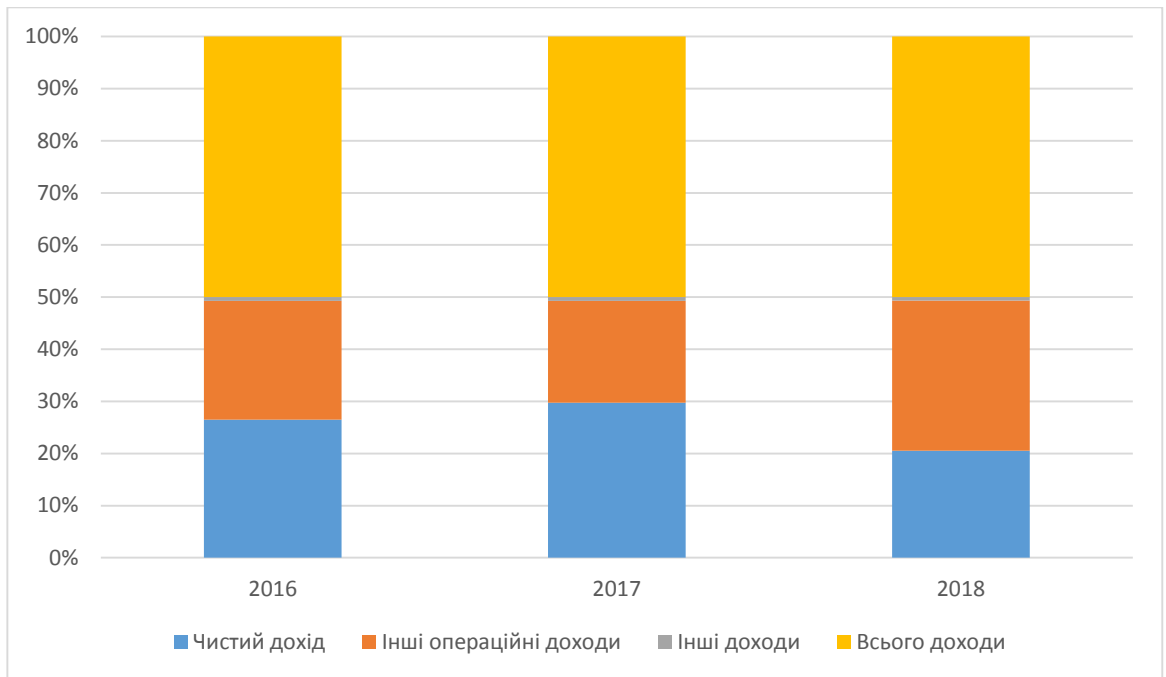

Рис. 2.2 – Динаміка та структура доходів Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

Чистий дохід в 2018 році склав 135986 тис. грн., що на 12337 тис. грн. більше значення 2017 року. Темп приросту за 2018 р. склав 10.0%. У порівнянні із показником за 2016 р. чистий дохід збільшився на 55728 тис., а темп приросту за 2016-2018 р. склав 69.4%. Питома вага підприємства в 2018 році склала 41.1%.

Інші операційні доходи склали в 2018 році 190632 тис. грн., що на 109286 тис. більше значення 2017 року. Темп приросту за 2018 р. – 134.3%. У порівнянні із показником за 2016 р. збільшилися на 121585 тис. грн. (темп приросту склав 176.1%). Питома вага підприємства в 2018 році склала 57.6%.

Інші доходи в 2018 році склали 4466 тис. грн., що на 1490 тис. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 50.1%. У порівнянні із 2016 роком інші доходи збільшилися на 2277 тис. грн. Питома вага в 2018 році склала 1.3%.

Загальна сума доходів в 2018 році становила 331084 тис. грн., що на 123113 тис. більше значення 2017 року. Темп приросту за 2018 р. – 59.2%. У порівнянні із показником за 2016 р. збільшилася на 179590 тис. грн.

Проведемо аналіз витрат досліджуваного підприємства в таблиці 2.5.

Таблиця 2.5 – Аналіз динаміки та структури витрат Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Види витрат, тис. грн.	За роки, тис. грн.			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.

Собівартість реалізації продукції	139435	191919	191919	0	52484
Адміністративні витрати	10824	13543	18652	5109	7828
Інші операційні витрати	3156	7426	15668	8242	12512
Фінансові витрати	—	—	14 524	14	14
Інші витрати	3261	3610	4178	568	917
Всього витрати	156676	216498	230431	13933	73755

Продовження таблиці 2.5

Види витрат, тис. грн.	За роки, тис. грн.			Питома вага у підсумку за р., %			Відхилення питомої ваги, %	
	2016	2017	2018	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Собівартість реалізації продукції	139435	191919	191919	89.0	88.6	83.3	-5.4	-5.7
Адміністративні витрати	10824	13543	18652	6.9	6.3	8.1	1.8	1.2
Інші операційні витрати	3156	7426	15668	2.0	3.4	6.8	3.4	4.8
Фінансові витрати	—	—	14 524	0.0	0.0	0.01	0.01	0.01
Інші витрати	3261	3610	4178	2.1	1.7	1.8	0.1	-0.3
Всього витрати	156676	216498	230431	100.0	100.0	100.0	0.0	0.0

Розглянемо структуру витрат за 2016 – 2018 рр. Підприємства в рис. 2.3.

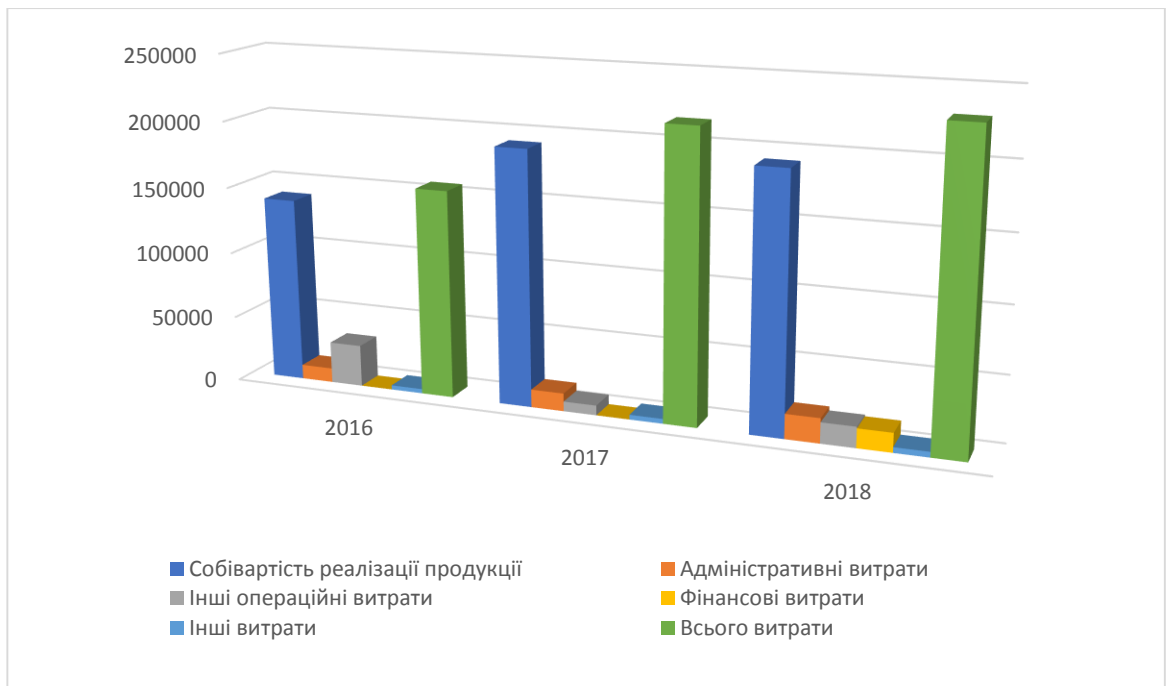

Рис. 2.3 – Динаміка та структура витрат Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

Собівартість реалізації продукції в 2018 році становила 191919 тис. грн., що на 0 тис. менше значення 2017 року. Темп приросту за 2017-2018 р. – 0%. У порівнянні із показником за 2016 р. собівартість реалізації продукції збільшилася на 52484 тис., а темп приросту за цей період – 37.6%. Питома вага в 2018 році склала 83.3%.

Адміністративні витрати склали в 2018 році 18652 тис. грн., що на 5109 тис. більше значення попереднього року. Темп приросту за останній р. склав 37.7%. У порівнянні із показником за 2016 р. адміністративні витрати збільшилися на 7828 тис., за період з 2016 по 2018 р. темп приросту – 72.3%. Питома вага у загальній сумі в 2018 році – 8.1%.

Інші операційні витрати в 2018 році склали 15668 тис. грн., що на 8242 тис. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 111.0%. У порівнянні із показником за 2016 р. інші операційні витрати збільшилися на 12512 тис. Питома вага в 2018 році склала 6.8%.

Фінансові витрати в 2018 році склали 14 524 тис. грн., що на 14 тис. більше значення 2017 року. У порівнянні із показником за 2016 р. фінансові витрати збільшилися на 14 тис. Питома вага в 2018 році склала 0.01%.

Інші витрати в 2018 році склали 4178 тис. грн., що на 568 тис. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 15.7%. У порівнянні із показником за 2016 р. інші витрати збільшилися на 917 тис. грн. Питома вага інших витрат у витратах Підприємства в 2018 році склала 1.8%.

Загальна сума витрат в 2018 році склала 230431 тис. грн., що на 13933 тис. грн. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 6.4%. У порівнянні із показником за 2016 р. загальна сума витрат збільшилася на 73755 тис. грн., темп приросту витрат за 2 р. склав 47.1%.

Проаналізуємо структуру операційних витрат Підприємства за елементами в таблиці 2.6.

Таблиця 2.6 – Аналіз динаміки та структури операційних витрат Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Види витрат, тис. грн.	За роки, тис. грн.			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Матеріальні витрати	53252	83626	106978	23352	53726
Витрати на оплату праці	68959	84101	128351	44250	59392
Витрати на соціальне страхування	15245	18540	28204	9664	12959
Амортизація	8346	12175	39981	27806	31635
Інші витрати	7613	14446	25177	10731	17564
Всього витрат	153415	212888	328691	115803	175276

Продовження таблиці 2.6

Види витрат, тис. грн.	За роки, тис. грн.			Питома вага у підсумку з		
	2016	2017	2018	2016	2017	
Матеріальні витрати	53252	83626	106978	34.7	39.3	
Витрати на оплату праці	68959	84101	128351	44.9	39.5	
Витрати на соціальне страхування	15245	18540	28204	9.9	8.7	
Амортизація	8346	12175	39981	5.4	5.7	
Інші витрати	7613	14446	25177	5.0	6.8	
Всього витрат	153415	212888	328691	0	0	

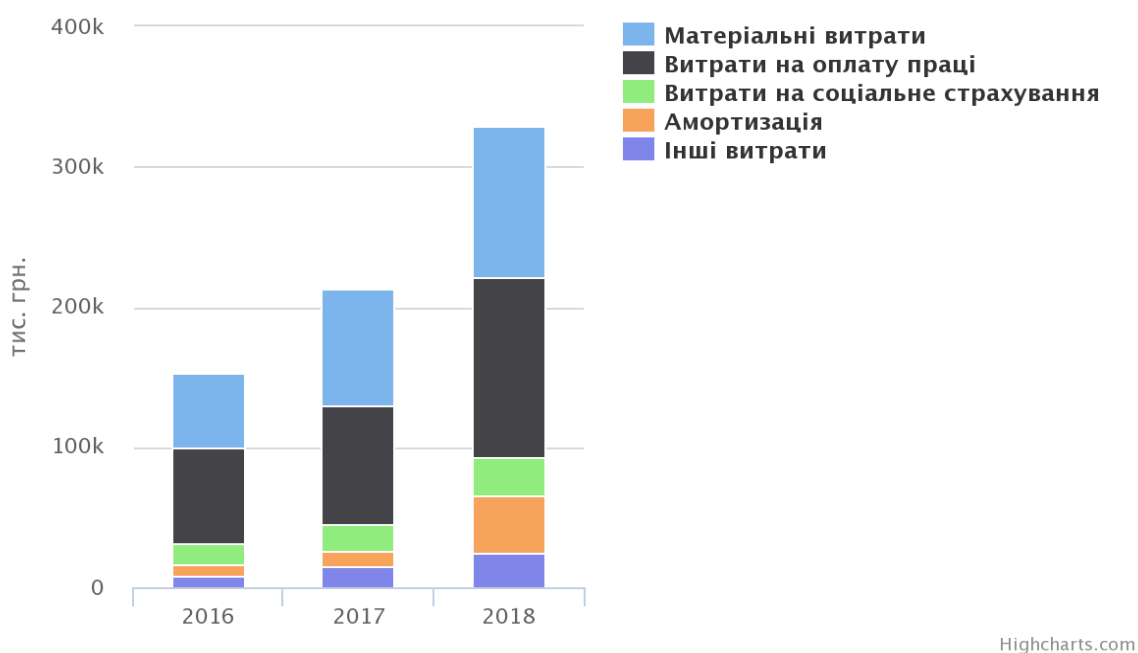

Рис. 2.4 – Динаміка і структура операційних витрат Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

Матеріальні витрати в 2018 році склали 106978 тис. грн., що на 23352 тис. грн. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 27.9%. У порівнянні із показником за 2016 р. матеріальні витрати збільшилися на 53726 тис. грн. Питома вага матеріальних витрат в загальній сумі операційних витрат підприємства в 2018 році склала 32.5%.

Витрати на оплату праці в 2018 році склали 128351 тис. грн., що на 44250 тис. грн. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 52.6%. У порівнянні із показником за 2016 р. витрати на оплату праці збільшилися на 59392 тис. грн. Питома вага витрат на оплату праці в загальній сумі операційних витрат підприємства в 2018 році склала 39.0%.

Витрати на соціальне страхування в 2018 році склали 28204 тис. грн., що на 9664 тис. грн. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 52.1%. У порівнянні із показником за 2016 р. витрати на соціальне страхування збільшилися на 12959 тис. грн. Питома вага витрат на соціальне страхування в загальній сумі операційних витрат підприємства в 2018 році склала 8.6%.

Амортизаційні витрати в 2018 році склали 39981 тис. грн., що на 27806 тис. грн. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 228.4%. У порівнянні із показником за 2016 р. амортизаційні витрати збільшилися на 31635 тис. грн. Питома вага амортизаційних витрат в загальній сумі операційних витрат підприємства в 2018 році склала 12.2%.

Інші витрати в 2018 році склали 25177 тис. грн., що на 10731 тис. грн. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 74.3%. У порівнянні із показником за 2016 р. інші витрати збільшилися на 17564 тис. грн. Питома вага інших витрат операційної діяльності в загальній сумі операційних витрат підприємства в 2018 році склала 7.7%.

Загальна сума витрат в 2018 році становила 328691 тис. грн., що на 115803 тис. грн. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 54.4%. У порівнянні із показником за 2016 р. загальна сума витрат збільшилася на 175276 тис. грн.

Проаналізуємо формування прибутку та його динаміку в таблиці 2.7.

Таблиця 2.7 – Формування прибутку Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Пок азник	За р., тис. грн.			Абсолютне відхилення, ±		Темп приросту, %	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Доходи	151494	207971	331084	123113	179590	59.2	118.5
Витрати	156676	216498	230431	13933	73755	6.4	47.1
Прибуток до оподаткування	-5182	-8527	100653	109180	105835	-	-2042.4
Податок на прибуток	156	97	70	-27	-86	-27.8	-55.1
Чистий прибуток	-5026	-8430	-16239	-7809	-11213	92.6	223.1

За даними таблиці бачимо, що прибуток до оподаткування в 2018 році склав 100653 тис. грн., що на 109180 тис. грн. більше значення 2017 року. Темп приросту прибутку до оподаткування за останній р. склав 109180%. У порівнянні із показником за 2016 р. прибуток до оподаткування збільшився на 105835 тис. грн.

Податок на прибуток в 2018 році склав 70 тис. грн., що на 27 тис. грн. менше значення 2017 року.

Отже, чистий прибуток в 2018 році склав -16239 тис. грн., що на 7809 тис. грн. менше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав -7809%. У порівнянні із показником за 2016 р. чистий прибуток зменшився на 11213 тис. грн., а темп його приросту за 2 р. склав 223.1%.

2.2 Аналіз фінансового стану Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної і фінансової діяльності. Фінансова діяльність спрямована на забезпечення планомірного постачання і витрачання грошових ресурсів, виконання розрахункової дисципліни, досягнення раціональних пропорцій власного і залученого капіталу і найбільш ефективного його використання. Головна мета – вирішити, де, коли і як використовувати фінансові ресурси для ефективного розвитку виробництва і отримання максимуму прибутку. Проведемо аналіз фінансового стану Підприємства в таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Аналіз показників фінансового стану та платоспроможності Підприємства
«ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Показники	На кінець року			Абсолютне відхилення, ±	
	016	017	018	018 від 2017 рр.	018 від 2016 рр.
Коефіцієнт платоспроможності (фінансової незалежності, автономності)	.9	.6	.4	- 0.2	- 0.5
Коефіцієнт фінансової стійкості	.9	.8	.8	- 0.02	- 0.1
Коефіцієнт фінансової залежності	.1	.4	.6	0. 2	0. 5
Коефіцієнт фінансового ризику (фінансового лівериджу)	.1	.6	.3	0. 7	1. 2
Коефіцієнт загальної платоспроможності	0.2	.7	.8	- 1.0	- 8.4
Коефіцієнт поточної платоспроможності	.1	.02	.01	- 0.01	- 0.1
Коефіцієнт довготермінового залучення позикових коштів	.00	.2	.5	0. 2	0. 5
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	.0	.4	.3	- 0.1	- 0.7
Коефіцієнт участі акціонерного капіталу	.1	.8	.6	- 0.2	- 0.6

Коефіцієнт платоспроможності на кінець 2018 року становить 0.4. Цей показник характеризує ступінь залежності підприємства від зовнішніх запозичень. Визначається як відношення суми власних коштів до підсумку балансу. Оптимальне його значення більше 0,5.

Даний показник є низьким і свідчить про те, що власний капітал не становить більшої частини майна. За останній р. значення показника зменшилося на 0.2, а у порівнянні із 2016 роком, значення показника платоспроможності зменшилося на 0.5.

Коефіцієнт фінансової залежності. Він обернений до коефіцієнту автономії. Збільшення цього показника призводить до збільшення частки

позичених коштів у фінансуванні підприємства. Оптимальне значення менше 2. Коефіцієнт становить на кінець 2018 року 0.8. Даний показник є вищим рекомендованого рівня (0,6), що є позитивним фактором для підприємства. За 2018 р. показник зменшився на 0.02, а 2016 р. - зменшився на 0.1.

Зниження цього показника свідчить про те, що частка позикових коштів даного підприємства скорочується. Для підприємства скорочення цього коефіцієнта є досить привабливим, адже якщо позикові кошти скорочуються то підприємство спроможне функціонувати за рахунок власних коштів.

Коефіцієнт фінансової залежності. Він обернений до коефіцієнту автономії. Збільшення цього показника призводить до збільшення частки позичених коштів у фінансуванні підприємства. Оптимальне значення менше 2. Склад на кінець 2018 року 0.6. У порівнянні із 2017 р. значення показника зросло на 0.2 та за 2016 р. зросло на 0.5.

Коефіцієнт фінансового лівериджу склав на кінець 2018 року 1.3. У порівнянні із 2017 роком, значення зросло на 0.7, а в порівнянні із 2016 р. значення зросло на 1.2.

Коефіцієнт загальної платоспроможності склав на кінець 2018 року 1.8. У порівнянні із 2017 роком, значення показника зменшилося на 1.0, а в порівнянні із показником за 2016 р. значення коефіцієнта загальної платоспроможності зменшилося на 8.4.

Коефіцієнт поточної платоспроможності склав на кінець 2018 року 0.01. У порівнянні із 2017 роком, значення показника зменшилося на 0.01, а в порівнянні із показником за 2016 р. значення коефіцієнта поточної платоспроможності зменшилося на 0.1.

Коефіцієнт довготермінового залучення позикових коштів склав в 2018 році 0.5. У порівнянні із 2017 роком, значення зросло на 0.2, а в порівнянні із показником за 2016 р. значення поточної платоспроможності зросло на 0.5.

Коефіцієнт короткострокової заборгованості склав в 2018 році 0.3. У порівнянні із 2017 роком, значення зменшилося на 0.1, а в порівнянні за 2016 р. значення поточної платоспроможності зменшилося на 0.7.

Коефіцієнт участі акціонерного капіталу склав в 2018 році 0.6. У порівнянні із 2017 роком, значення коефіцієнта зменшилося на 0.2, а в порівнянні із показником за 2016 р. значення зменшилося на 0.6.

Підсумовуючи дослідження зазначимо, що фінансовий стан підприємства є стійким та стабільним, про що свідчить значення показника фінансової стійкості 0.8.

Проведемо аналіз ефективності використання основного капіталу в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Аналіз показників ефективності використання основного капіталу Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Показники	На кінець року			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Частка основного капіталу у власному	0.00	1.4	2.1	0.7	2.1
Коефіцієнт модернізації	0.5	0.4	0.3	-0.1	-0.2
Коефіцієнт реальної вартості майна виробничого призначення	0.1	1.0	1.0	0.02	0.9

За даними аналізу ми бачимо, що частка основного капіталу у власному становить на кінець 2018 р. - 2.1. За останній р. показник збільшився на 0.7, а в порівнянні із значенням на кінець 2016 року, показник збільшився на 2.1.

Коефіцієнт модернізації становить на кінець 2018 року 0.3. За останній р. показник зменшився на 0.1, а в порівнянні із значенням на кінець 2016 року, показник зменшився на 0.2.

Коефіцієнт реальної вартості майна виробничого призначення становить на кінець 2018 року 1.0. За останній р. показник збільшився на 0.02, а в порівнянні із значенням на кінець 2016 року, показник збільшився на 0.9.

Підсумовуючи дослідження зазначимо, що основний капітал сформований за рахунок власних та залучених джерел фінансування, що є негативним фактором. Основні засоби застарівають, і їх ефективність щороку зменшується, тому потрібно проводити інвестування в оновлення основного капіталу.

Переважає більшість промислових підприємств для оцінки ефективності своєї підприємницької діяльності використовують показник рентабельності продажу. Обчислюють даний показник діленням прибутку від реалізації продукції, робіт та послуг на суму виторгу від реалізації продукції без ПДВ та акцизних зборів. Обчислимо даний показник в таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Аналіз рентабельності продажу Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Показники	За р.			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Валовий прибуток, тис. грн.	—	—	—	0	0

Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	13943 5	19191 9	19191 9	0	5248 4
Рентабельність продажу, %	—	—	—	0	0

За даними таблиці ми бачимо, що рентабельність продажу в 2016 році складає 0%, в 2017 році – 0%, в 2018 році показник склав 0%.

Найважливішим показником рентабельності будь-якого підприємства є рентабельність продукції. Цей показник характеризує ефективність реалізації продукції (товарів, робіт та послуг). Визначається як відношення чистого прибутку від реалізації до собівартості продукції.

Його обчислюють діленням чистого прибутку на собівартість реалізованої продукції. Обчислимо даний показник в таблиці 2.11.

Таблиця 2.11 – Аналіз рентабельності продукції Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Показники	За роки			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Чистий прибуток, тис. грн.	-5026	-	-	-	-
		8430	16239	7809	11213
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	13943 5	19191 9	19191 9	0	5248 4
Рентабельність продукції, %	-3.6	-4.4	-8.5	-4.1	-4.9

За даними таблиці ми бачимо, що рентабельність продукції в 2016 році складає -3.6%, в 2017 році рентабельність продукції склала -4.4%, в 2018 році показник склав -8.5%. Для виробничих підприємств середньогалузеве значення показника 20%. Таким чином рентабельність продукції є низькою. За досліджуваний період відбулося зменшення показника на 4.9%.

Розрахуємо і рентабельність реалізованої продукції. Даний показник визначається відношенням різниці обсягу реалізованої продукції в цінах продажу та собівартості реалізованої продукції до собівартості реалізованої продукції. Проведемо аналіз реалізованої продукції в таблиці 2.12.

Таблиця 2.12 – Аналіз рентабельності реалізованої продукції Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Показники	За р.			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Обсяг реалізованої продукції в цінах продажу, тис. грн.	8025 8	12364 9	13598 6	1233 7	5572 8
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	13943 5	19191 9	19191 9	0	5248 4
Рентабельність реалізованої продукції, %	- 42.4	-35.6	-29.1	6.4	13.3

Рентабельність реалізованої продукції в 2016 році складає -42.4%, в 2017 році рентабельність реалізованої продукції склала -35.6%, в 2018 році показник склав -29.1%. За досліджуваний період відбулося збільшення показника на 13.3%.

Розрахуємо показники рентабельності капіталу підприємства. Даний показник розраховується відношенням чистого прибутку до середньорічної вартості капіталу (активів) підприємства. Проведемо його дослідження в таблиці 2.13.

Таблиця 2.13 – Аналіз рентабельності капіталу (активів) Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Показники	За роки			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Середньорічна вартість капіталу, тис. грн.	1134 22	15365 3.5	28753 4.5	1338 81	17411 2.5
Чистий прибуток, тис. грн.	- 5026	-8430	-16239	- 7809	- 11213
Рентабельність капіталу, %	-4.4	-5.5	-5.6	-0.2	-1.2

За даними таблиці ми бачимо, що рентабельність капіталу в 2016 році складає -4.4%, в 2017 році рентабельність капіталу склала -5.5%, в 2018 році показник склав -5.6%. За досліджуваний період відбулося зменшення показника на 1.2%.

Не менш важливим показником є рентабельність власного капіталу. Він визначається як відношення чистого прибутку до середньорічної вартості капіталу. Проведемо дослідження власного капіталу в таблиці 2.14.

Таблиця 2.14 – Аналіз рентабельності власного капіталу Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 рр.

Показники	За роки			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Середньоріч на вартість власного капіталу, тис. грн.	10228 9	11283 3	14535 6	3252 3	4306 7
Чистий прибуток, тис. грн.	-5026	- 8430	- 16239	- 7809	- 11213
Рентабельність власного капіталу, %	-4.9	-7.5	-11.2	-3.7	-6.3

Проведемо аналіз залученого (позичкового) капіталу. Використання залученого капіталу дає змогу підприємству нарощувати економічний потенціал і забезпечити ефективніше використання власного капіталу, а отже підвищити ринкову вартість підприємства.

За результатами дослідження видно, що рентабельність власного капіталу в 2016 році складає -4.9%, в 2017 році рентабельність власного капіталу склала -7.5%, в 2018 році показник склав -11.2%. За досліджуваний період відбулося зменшення показника на 6.3%.

Рентабельність залученого капіталу в 2016 році складає -4.9%, в 2017 році рентабельність власного капіталу склала -7.5%, в 2018 році показник склав -11.2%. За досліджуваний період відбулося зменшення показника на 6.3%. Дані занесені до таблиці 2.15.

Таблиця 2.15 – Аналіз рентабельності залученого капіталу Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 рр.

Показники	За роки			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Середньоріч на вартість залученого капіталу, тис. грн.	111 33	4082 0.5	14217 8.5	1013 58	13104 5.5

Чистий прибуток, тис. грн.	- 5026	-8430	- 16239	- 7809	-11213
Рентабельність залученого капіталу, %	- 4.9	-7.5	-11.2	-3.7	-6.3

2.3 Оцінка ефективності використання фінансових ресурсів Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

Необхідний обсяг фінансових ресурсів має значення для забезпечення успішного функціонування будь-якого підприємства.

В економічній науковій та практичній літературі досі немає єдиної думки щодо визначення фінансових ресурсів, їх змісту та ролі у відтворювальному процесі. Багато визначень, що подаються в словниках та науковій літературі, розкривають сутності фінансових ресурсів не повністю.

Проведемо аналіз показників ділової активності Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 рр в таблиці 2.16.

За даними таблиці ми бачимо, що в 2018 р. коефіцієнт оборотності активів склав 0.3, що на 0.5 менше показника за 2017 р. та на 0.4 менше значення оборотності активів за 2016 р.. Тривалість обороту активів в 2018 році становить 1289.7 днів, що є нормальним показником.

Відзначимо, що за останній рік тривалість обороту активів збільшилась на 842.4 днів.

Коефіцієнт оборотності запасів підприємства склав в 2018 р. 3.7, що на 7.1 менше показника за 2017 р. та на 6.4 менше значення оборотності запасів за 2016 р.. Тривалість обороту запасів в 2018 році становить 3.7 днів, що є низьким показником. За останній рік тривалість збільшилась на 63.0 днів.

Таблиця 2.16 – Аналіз показників ділової активності Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Показники	За роки			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017рр.	2018 від 2016рр.
Коефіцієнт оборотності активів	0.7	0.8	0.3	-0.5	-0.4

Тривалість обороту активів, днів	508.8	447.4	1289.7	842.4	781.0
Коефіцієнт оборотності запасів	10.2	10.8	3.7	-7.1	-6.4
Тривалість обороту запасів, днів	35.4	33.3	96.3	63.0	61.0
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	25.9	34.3	24.2	-10.0	-1.7
Період погашення дебіторської заборгованості, днів	13.9	10.5	14.8	4.3	1.0
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	7.4	6.1	1.7	-4.4	-5.7
Період погашення кредиторської заборгованості, днів	48.7	58.7	212.6	153.9	164.0

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості склав в 2018 р. 24.2, що на 10.0 менше показника за 2017 р. та на 1.7 менше значення оборотності за 2016 р.. Період погашення дебіторської заборгованості в 2018 р. становить 14.8 днів, що є низьким показником. За останній рік термін збільшився на 4.3 днів.

Зазначимо, що період погашення дебіторської заборгованості менший періоду погашення кредиторської в 2018 р., що є хорошим показником, який свідчить про те, що підприємство встигає вивільнити кошти та за їх рахунок погашати кредиторську заборгованість. Період погашення кредиторської заборгованості 212.6 днів, що на 153.9 днів більше показника 2017 року. Порядок розрахунків наданий в додатку Ж.

Проведемо аналіз ефективності використання оборотного капіталу. Власний оборотний капітал підприємства на кінець 2018 року становить -182565 тис. грн. За останній рік вартість власного оборотного капіталу зменшилася на 131844 тис., а у порівнянні із значенням за 2016 р. зменшилася на 183115 тис., що є негативним фактором. Дані наведені в таблиці 2.17.

Таблиця 2.17 – Аналіз показників ефективності використання оборотного капіталу Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016 - 2018 р.

Показники	На кінець року			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Власний оборотний капітал	550	- 50721	- 182565	- 131844	- 183115
Коефіцієнт маневреності власних коштів	0.01	-0.4	-1.1	-1.1	-0.7
Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	0.00	-0.3	-0.5	-0.2	-0.5

Коефіцієнт маневреності власних коштів становить на кінець 2018 року -1.1. За останній р. показник зменшився на 1.1 тис. грн., а у порівнянні із значенням за 2016 р. зменшився на 0.7 тис., що є негативним фактором.

Коефіцієнт забезпеченості власним оборотним капіталом становить на кінець 2018 року -0.5. За останній р. показник зменшився на 0.2 тис. грн., а у порівнянні із значенням за 2016 р. зменшився на 0.5 тис. грн., що є негативним фактором. Порядок розрахунків показників наданий в додатку Є.

Почнемо із аналізу ліквідності балансу. Це ступінь покриття боргових зобов'язань підприємства його активами, строк перетворення яких у гроші відповідає строку погашення платіжних зобов'язань. Дані підраховані за 2016, 2017 та 2018 рр..

Таблиця 2.18 – Аналіз ліквідності балансу Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016 р.

Актив	2016		Пасив	2016	
	На початок року	На кінець року		На початок року	На кінець року
Найбільш ліквідні активи (А1)	688	688	Негайні пасиви (П1)	5409	10409
Активи, що швидко	3111	3111	Короткострокові пасиви (П2)	0	0

реалізуються (А2)					
Активи, що реалізуються повільно (А3)	7884	7884	Довгострокові пасиви (П3)	283	2
Активи, що важко реалізуються (А4)	101739	101739	Постійні пасиви (П4)	102659	102
Баланс	113422	113422	Баланс	113422	113

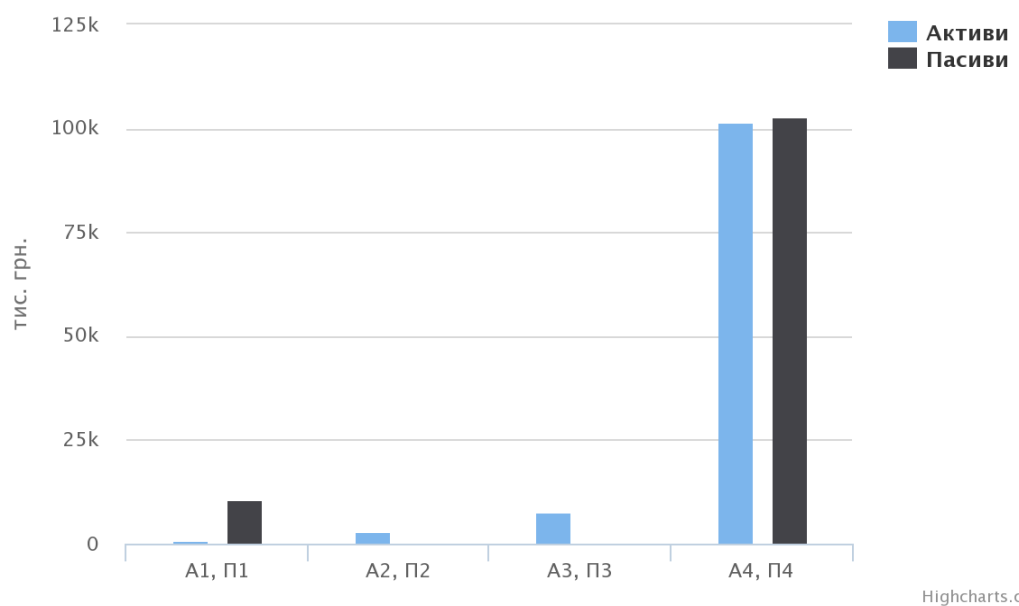

Рис. 2.5 – Порівняння активів та пасивів Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за ліквідністю на кінець 2016

Таблиця 2.19 – Аналіз ліквідності балансу Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2017 р.

Актив	2017		Пасив	2017		Платіжний надлишок	
	Н а початок року	Н а кінець року		Н а початок року	Н а кінець року	Н а початок року	Н а кінець року
Найбільш ліквідні активи (А1)	688	628	Негайні пасиви (П1)	10480	14609	-9792	-13981
Активи, що швидко	3111	4144	Короткострокові пасиви (П2)	0	14310	3111	-10166

реалізуються (А2)							
Активи, що реалізуються повільно (А3)	7884	15015	Довгострокові пасиви (П3)	283	41037	7601	-26022
Активи, що важко реалізуються (А4)	101739	174098	Постійні пасиви (П4)	102659	123929	-920	50169
Баланс	113422	193885	Баланс	113422	193885	x	x

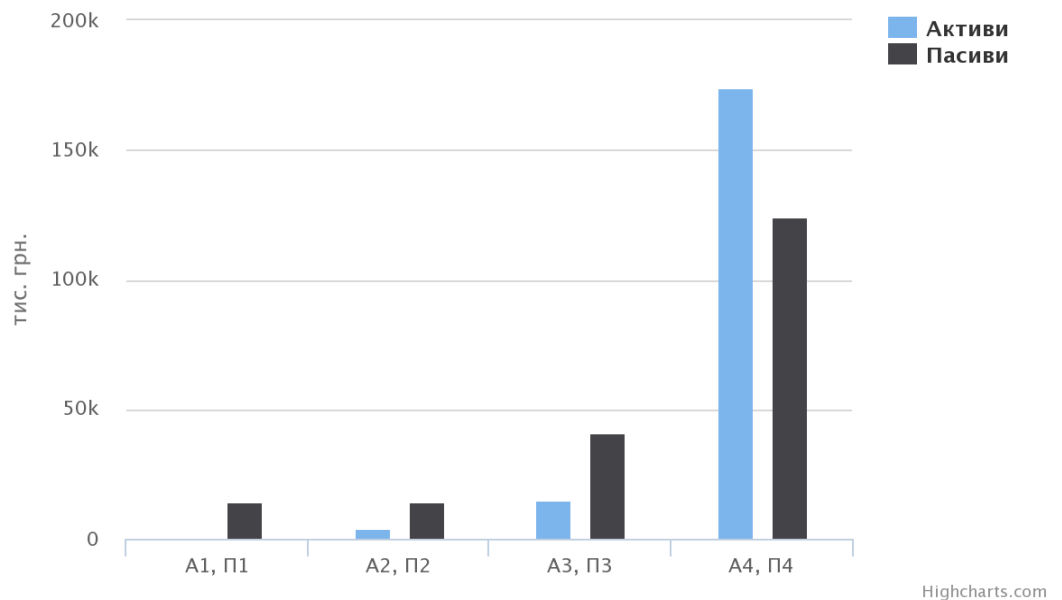

Рис. 2.6 – Порівняння активів та пасивів балансу Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2017 р.

Таблиця 2.20 – Аналіз ліквідності балансу Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2018 р.

Актив	2018		Пасив	2018	
	На початок року	На кінець року		На початок року	На кінець року
Найбільш ліквідні активи (А1)	628	771	Негайні пасиви (П1)	14609	20137
Активи, що швидко	4144	2509	Короткострокові пасиви	14310	44490

реалізуються (А2)			(П2)		
Активи, що реалізуються повільно (А3)	15015	28004	Довго строкові пасиви (П3)	41037	148512
Активи, що важко реалізуються (А4)	174098	349900	Постійні пасиви (П4)	123929	168045
Баланс	193885	381184	Баланс	193885	381184

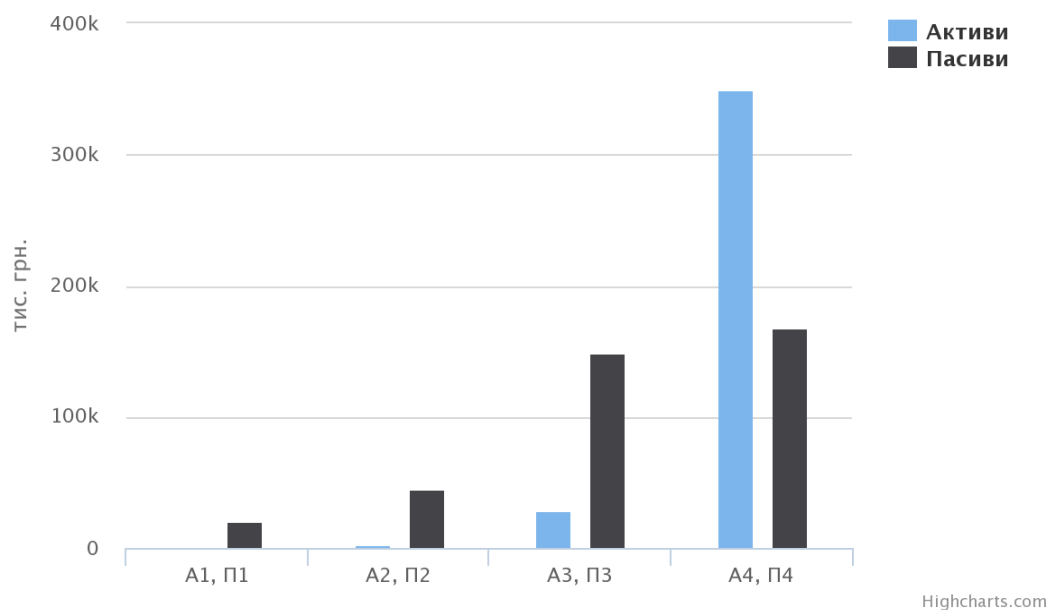

Рисунок 2.7 – Порівняння активів та пасивів балансу Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2018 р.

За результатами аналізу ми бачимо, що на кінець 2016 року (таблиця 2.18): $A1 < P1$; $A2 > P2$; $A3 > P3$; $A4 < P4$.

З дослідження ми бачимо, що баланс Підприємства на кінець 2016 року є умовно ліквідним. Це означає, що за рахунок швидко ліквідних активів підприємство може частково погасити заборгованість.

З аналізу ми бачимо, що на кінець 2017 року (таблиця 2.19):: $A1 < P1$; $A2 < P2$; $A3 < P3$; $A4 > P4$.

На кінець 2018 року (таблиця 2.20):: $A1 < P1$; $A2 < P2$; $A3 < P3$; $A4 > P4$.

Проведемо коефіцієнтний аналіз ліквідності Підприємства. Оцінюючи ліквідність підприємства, аналізують його здатність своєчасно й у повному обсязі погашати поточні зобов'язання – короткострокову кредиторську

заборгованість. Дані проаналізовані за 2016-2018 р. та занесені до таблиць 2.21.

Таблиця 2.21 – Аналіз показників ліквідності Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Показники	На кінець року			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	3 2018 по 2017 рр.	3 2018 по 2016 рр.
Коефіцієнт покриття (поточної, загальної ліквідності)	1.1	0.7	0.5	-0.2	-0.6
Коефіцієнт швидкої (термінової) ліквідності	0.4	0.2	0.1	-0.1	-0.3
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0.1	0.02	0.01	- 0.01	-0.1
Чистий оборотний капітал	833	- 9684	- 34053	- 24369	- 34886

Отже, на кінець 2018 року коефіцієнт покриття становить 0.5. Даний показник є нижчим нормованого показника (2 – 2,5). За останній р. коефіцієнт покриття зменшився на 0.2, що є негативним фактором. У порівнянні із показником на кінець 2016 року даний показник зменшився на 0.6. Графічно динаміку показника відображено на рисунку 2.8.

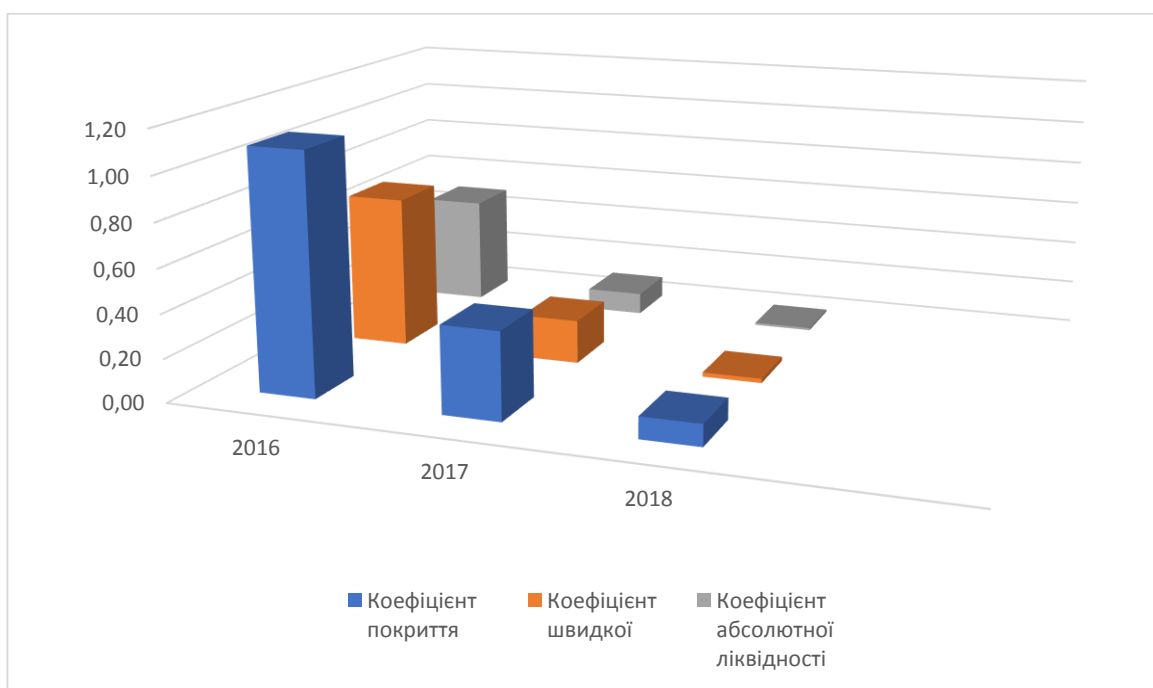

Рисунок 2.8 – Динаміка коефіцієнта покриття Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

На кінець 2018 року коефіцієнт швидкої ліквідності становить 0.1. Даний показник є низьким і свідчить про те, що за рахунок середньоліквідних активів підприємство не може погасити короткостровові зобов'язання в поточному році тільки на 5.0%. За останній р. коефіцієнт швидкої ліквідності зменшився на 0.1, що є негативним фактором. У порівнянні із показником на кінець 2016 року показник зменшився на 0.3.

На кінець 2018 року коефіцієнт абсолютної ліквідності становить 0.01. Даний показник є нормальним для досліджуваного підприємства. За останній р. коефіцієнт абсолютної ліквідності зменшився на 0.01, що є негативним фактором. У порівнянні із показником на кінець 2016 року даний показник зменшився на 0.1.

Чистий оборотний капітал на кінець 2018 року становить -34053 тис. грн., це на 24369 грн. менше минулорічного показника та на 34886 тис. грн. та менше показника на кінець 2016 року.

Порядок розрахунку показників ліквідності. (ДОДАТОК 3)

Проведемо факторний аналіз зміни прибутку підприємства. Методика комплексного системного вивчення та виміру впливу факторів на величину результативного показника, а саме прибутку підприємства. Факторний аналіз прибутку дає можливість встановити походження джерел його формування. Такий аналіз дає керівництву підприємства можливість корегувати діяльність підприємства в залежності від величини впливу на прибуток тих чи інших чинників.

Для цього проаналізуємо вплив зміни доходів та витрат на 1 грн. реалізованої продукції на зміну прибутку. Вихідні дані наведено в таблиці 2.21.

Таблиця 2.22 – Вихідні дані для проведення факторного аналізу зміни прибутку Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Показник	За р., тис. грн.			Абсолютне відхилення, ±	
	2016	2017	2018	2018 від 2017 рр.	2018 від 2016 рр.
Доходи	151494	207971	331084	123113	179590
Витрати	156676	216498	230431	13933	73755
Прибуток	-5026	-8430	-16239	-7809	-11213

Витрати на 1 грн. доходу	1.0	1.0	0.7	-0.3	-0.3
-----------------------------	-----	-----	-----	------	------

Модель проведеного факторного аналізу має наступний вигляд:

$$P1 + P2 + P3 = \Delta P, \quad (2.1)$$

де P1 – зміна прибутку за рахунок зміни витрат;

P2 – зміна прибутку за рахунок зміни доходів;

P3 – зміна прибутку за рахунок зміни витрат на 1 грн. доходів.

Проведемо потрібні обчислення в таблиці 2.22.

Таблиця 2.23 – Факторний аналіз зміни прибутку Підприємства
«ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Показники	Значення за 2017 від 2018 рр.	Значення за 2016 від 2018 рр.
Коефіцієнт співвідношення витрат	1.1	1.5
Зміна прибутку за рахунок зміни витрат	- 542.5	- 2366.0
Коефіцієнт співвідношення доходу	1.6	2.2
Зміна прибутку за рахунок зміни доходу	- 4447.8	- 3592.1
Зміна прибутку за рахунок витрат на 1 грн. доходу	114227.7	111978.1
Загальна сума впливу на зміну прибутку	109237.4	106019.9

Проведемо розрахунки п'ятифакторної моделі рентабельності виробничих фондів (модель Дюпон). Дана модель характеризує залежність показника рентабельності власного капіталу від ефективності операційної та фінансової діяльності компанії. Зокрема, показник податкового тягара характеризує податкове навантаження по податку на прибуток. Показник процентного тягара відображає відносну вартість залучення позикових коштів. (ДОДАТОК И).

$$ROE = \frac{NI}{CE} = \frac{NI}{EBT} \times \frac{EBT}{EBIT} \times \frac{EBIT}{NS} \times \frac{NS}{TA} \times \frac{TA}{CE} \quad (2.2)$$

де ROE (Return on Equity) – коефіцієнт прибутковості акціонерного капіталу;

NI (Net Income) – чистий прибуток;
 CE (Common Equity) – акціонерний капітал підприємства;
 EBT (Earnings before Taxes) – прибуток до сплати податків;
 EBIT (Earnings before Interest and Taxes) – прибуток до сплати відсотків і податків;
 NS (Net Sales) – чистий (без обліку ПДВ, податків з обігу й податків із продажів) обсяг реалізації;
 TA (Total Assets) – сумарні активи підприємства.
 Інакше можна записати:

$$ROE = TB \cdot IB \cdot OM \cdot AT \cdot LR, \quad (2.3)$$

де ROE (Return on Equity) – коефіцієнт прибутковості акціонерного капіталу;
 TB (Tax Burden) – податковий тягар;
 IB (Interest Burden) – тягар відсотків;
 OM (Operating Margin) – операційна рентабельність;
 AT (Asset Turnover) – оборотність активів;
 LR (Leverage Ratio) – коефіцієнт фінансового важеля.
 Вихідні дані для розрахунків наведені в таблиці 2.23.

Таблиця 2.24 – Вихідні дані для розрахунку ROA

Показник		2016	2017	2018
Чистий прибуток	NI	-5026	-8430	-16239
Акціонерний капітал підприємства	CE	177409	167756	188171
Прибуток до сплати податків	EBT	-	-	-
Прибуток до сплати відсотків і податків	EBIT	0	0	14
Чистий обсяг реалізації	NS	80258	123649	135986
Сумарні активи підприємства.	TA	113422	153653.5	287534.5

Професор Нью-Йоркського університету Едвард Альтман розробив алгоритм розрахунку індексу кредитоспроможності. Це математична формула, яка оцінює ступінь ризику банкрутства підприємства. Цей індекс дає змогу з достатньою вірогідністю розподілити суб'єкти господарювання на тих, що працюють стабільно, і на потенційних банкрутів. Індекс Альтмана розраховується в такий спосіб:

$$Z = 1,2 \cdot X1 + 1,4 \cdot X2 + 3,3 \cdot X3 + 0,6 \cdot X4 + 1,0 \cdot X5, \quad (2.4)$$

- де X_1 – відношення оборотних активів до суми всіх активів господарюючого суб'єкта;
 X_2 – відношення резервів нерозподіленого прибутку до суми всіх активів господарюючого суб'єкта;
 X_3 – рівень прибутковості активів (відношення валового прибутку/збитку до суми всіх активів господарюючого суб'єкта);
 X_4 – коефіцієнт співвідношення власного й позикового капіталу;
 X_5 – оборотність активів у числі оборотів (відношення чистого виторгу від реалізації до суми всіх активів господарюючого суб'єкта).

Таблиця 2.25 – Вихідні дані для розрахунку ймовірності банкрутства

Показник	Дані
Робочий капітал	25535.5
Сума активів	287534.5
Резерв нерозподіленого прибутку	91880.5
Валовий прибуток	0
Рівень прибутковості активів	0
Власний капітал	145356
Позичковий капітал	142178.5
Чиста виручка від реалізації	135986

Таким чином, $X_1 = 25535.5 / 287534.5 = 0.1$

$X_2 = 91880.5 / 287534.5 = 0.3$

$X_3 = 0 / 287534.5 = 0$

$X_4 = 145356 / 142178.5 = 1.0$

$X_5 = 135986 / 287534.5 = 0.5$

Отже, коефіцієнт $Z = 1,2 \cdot 0.1 + 1,4 \cdot 0.3 + 3,3 \cdot 0 + 0,6 \cdot 1.0 + 1,0 \cdot 0.5 = 1.6$.

Ймовірність (рівень загрози) банкрутства господарюючого суб'єкта в моделі Альтмана оцінюється за шкалою, наведеною нижче. Якщо Z :

1,80 і менше – дуже висока;

1,81-2,70 – висока;

2,71-2,99 – можлива;

3,0 і вище – дуже низька.

Таким чином ймовірність банкрутства Підприємства дуже висока.

Альтернативною є Модель Таффлера. Ця прогнозна модель є чотирьох факторною; у ній при використанні комп'ютерної техніки на першій стадії обчислюються 80 відношень за даними збанкрутілих і платоспроможни компаній. Модель розраховується за формулою:

$$ZT = 0,03 \cdot x_1 + 0,13 \cdot x_2 + 0,18 \cdot x_3 + 0,16 \cdot x_4, \quad (2.5)$$

де x_1 – відношення прибутку від реалізації продукції, робіт, послуг до короткострокових оборотних коштів;

x_2 – відношення оборотних активів до сумарних зобов'язань;

x_3 – відношення короткострокових зобов'язань до сумарних активів;

x_4 – відношення виторгу від реалізації продукції, робіт, послуг до сумарних активів.

Якщо $ZT > 0,3$ – господарюючий суб'єкт має чудові довгострокові перспективи, або $ZT < 0,2$ – існує ймовірність банкрутства.

Таблиця 2.26 – Вихідні дані для розрахунку ймовірності банкрутства

Валовий прибуток	Дані
Короткострокові оборотні кошти	4026
Оборотні активи	25535.5
Позичковий капітал	142178.5
Короткострокові зобов'язання	47404
Сума активів	287534.5
Чиста виручка від реалізації	135986

$$\text{Отже, } x_1 = 0 / 4026 = 0$$

$$x_2 = 25535.5 / 142178.5 = 0.2$$

$$x_3 = 47404 / 287534.5 = 0.2$$

$$x_4 = 135986 / 287534.5 = 0.5$$

$$ZT = 0,03 \cdot 0 + 0,13 \cdot 0.2 + 0,18 \cdot 0.2 + 0,16 \cdot 0.5 = 0.1.$$

Отже, відповідно до аналізу за моделлю Таффлера, ймовірність банкрутства досліджуваного підприємства дуже висока.

Висновки до розділу 2

Проаналізувавши джерела формування фінансових ресурсів підприємства, їх динаміку і структуру, а також напрями використання коштів, можна зробити висновок про те, що підприємство Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» є не фінансово стійким та не ефективно здійснює свою фінансову діяльність.

Підприємство функціонує переважно за рахунок власних фінансових ресурсів, про що свідчить їх значне зростання. Значне місце у структурі власних коштів займає дохід підприємства, який значно зменшується за останні три роки.

У розпорядження підприємства знаходяться також залучені фінансові ресурси, які займають незначну частку у його діяльності. Підприємство «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» має незначну суму кредиторської заборгованості.

Для діяльності підприємства є досить позитивним явищем те, що у його розпорядженні присутні незначні суми залучених фінансових ресурсів, а діяльність здійснюється за рахунок власних джерел. Це свідчить про зростання його фінансової стійкості на ринку.

Разом із формування фінансових ресурсів на підприємстві присутнє таке явище, як їх використання.

Отже, із проведеного аналізу можна прийти до висновку про те, що Підприємство «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» не є фінансово стійким на ринку, здійснює не ефективну господарську діяльність та велика ймовірність банкрутства досліджуваного підприємства.

3 ОПТИМІЗАЦІЯ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ ДЖЕРЕЛ ФІНАНСУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВА «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

3.1. Аналіз фінансових ресурсів

Загалом, аналіз результатів дослідження Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» дав можливість виявити сильні та слабкі сторони сторони:

- Значний досвід керівництва Підприємства в галузі пасажирських перевезень;

- Конкурентоздатний тариф на проїзд в трамваях і тролейбусах;

- Досвід у різних сферах діяльності – реконструкції об'єктів, експлуатації понтон-причалів, дачних перевезень;

- Наявна вся необхідна матеріальна база для здійснення діяльності;

- Кваліфікований персонал, наявність структури, що готує водіїв;

Але виявлено і слабкі сторони Підприємства, такі як:

- Громіздка організаційна структура

- Незадовільний технічний стан рухомого складу і інфраструктури міського електротранспорту.

- Брак фінансових ресурсів, збитковість діяльності

- Старіння кадрів

- Слабка система мотивації працівників.

До слабких сторін можна віднести:

1. Громіздка організаційна структура Підприємства;

2. Незадовільний технічний стан рухомого складу і інфраструктури міського електротранспорту;

3. Брак фінансових ресурсів, збитковість діяльності;

4. Старіння кадрів;

5. Слабка система мотивації працівників;
6. Збитковість підприємств міського електротранспорту;
7. Недостатність власних фінансових ресурсів;
8. Низька рентабельність функціонування підприємств;
9. Наявність значної кредиторської за боргованості та збільшення частки довгострокових зобов'язань в загальній сумі пасивів;
10. Зниження обсягів фінансування субвенцій та дотацій з державного та місцевого бюджетів.
11. Важкість залучення інвесторів до системи міських пасажирських перевезень електротранспортом.

Аналіз сильних та слабких сторін діяльності підприємств міського електротранспорту в Україні показав, що найбільш конкурентні позиції їх діяльності полягають в операційній, маркетинговій та організаційній функціональних складових зазначених суб'єктів. Серед найбільш значущих слабких позицій необхідно відзначити фінансову складову.

Наявність зазначених слабких сторін функціонування зазначених підприємств жилого-комунального сектору обумовила необхідність розробки перспективних напрямків підвищення ефективності їх роботи. В рамках даного завдання автором сформульовані та запропоновані певні заходи щодо налагодження безбиткової діяльності підприємств міського електротранспорту, а також визначені можливі позитивні наслідки від їх впровадження.

Проведемо аналіз фінансових результатів. Аналіз характеризуються приростом суми власного капіталу (чистих активів), основним джерелом якого є прибуток від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності, а також отриманий унаслідок надзвичайних обставин. Дані аналізу занесені до таблиці 3.1.

Таблиця 3.1 – Аналіз динаміки та структури доходів Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС» за 2016-2018 р.

Ви д доходу	За р., тис. грн.			Абсолютне відхилення, ±		Темп приросту, %	
	20 16	20 17	20 18	20 18 від 2017 рр.	20 18 від 2016 рр.	2 018 від 2017 рр.	2 018 від 2016 рр.
Чи стий дохід	80 258	12 3649	13 5986	12 337	55 728	1 0.0	6 9.4
Ін ші операційн і доходи	69 047	81 346	19 0632	10 9286	12 1585	1 34.3	1 76.1
Ін ші доходи	21 89	29 76	44 66	14 90	22 77	5 0.1	1 04.0
Вс ього доходи	15 1494	20 7971	33 1084	12 3113	17 9590	5 9.2	1 18.5

Продовження таблиці 3.1

В ид доходу	За р., тис. грн.			Питома вага підсумку за р., %			Відхиленн я питомої ваги, %	
	2 016	2 017	2 018	2 016	2 017	2 018	2 018 від 2017 рр.	2 018 від 2016 рр.
Ч истий дохід	8 0258	1 23649	13 5986	5 3.0	5 9.5	4 1.1	- 18.4	- 11.9
Ін ші операцій ні доходи	6 9047	8 1346	1 90632	4 5.6	3 9.1	5 7.6	1 8.5	1 2.0
Ін ші доходи	2 189	2 976	4 466	1 .4	1 .4	1 .3	- 0.1	- 0.1
Вс ього доходи	1 51494	2 07971	3 31084	0	0	0	0	0

Чистий дохід в 2018 р. склав 135986 тис. грн., що на 12337 тис. більше значення 2017 року.
Темп приросту за останній р. склав 10.0%. У порівнянні із показником за 2016 р. збільшився на

55728 тис., а темп приросту за 2016-2018 р. склав 69.4%. Питома вага чистого доходу в доходах підприємства в 2018 р. склала 41.1%.

Інші операційні доходи склали в 2018 році 190632 тис. грн., що на 109286 тис. грн. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 134.3%. У порівнянні із показником за 2016 р. інші операційні доходи збільшилися на 121585 тис. грн. (темп приросту склав 176.1%). Питома вага інших операційних доходів в доходах підприємства в 2018 році склала 57.6%. Інші доходи в 2018 році склали 4466 тис. грн., що на 1490 тис. грн. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 50.1%. У порівнянні із показником за 2016 р. інші доходи збільшилися на 2277 тис. грн. Питома вага інших доходів в доходах підприємства в 2018 році склала 1.3%.

Загальна сума доходів в 2018 році становила 331084 тис. грн., що на 123113 тис. більше значення 2017 року. Темп приросту за останній р. склав 59.2%. У порівнянні із показником за 2016 р. загальна сума доходів збільшилася на 179590 тис. грн.

Фондомісткість – показник, обернений до фондovіддачі. В 2018 році він склав 3.0. Темп приросту показника за останній р. складає 42.2%, а за 2016-2018 р. – 9.5%.

Фондоозброєність становить в 2018 році 296.8 тис. грн. на одного працюючого. Даний показник у порівнянні із 2017 роком збільшився на 103.2 тис. грн., а у порівнянні із показником за 2016 р. збільшився на 132.5 тис. грн.

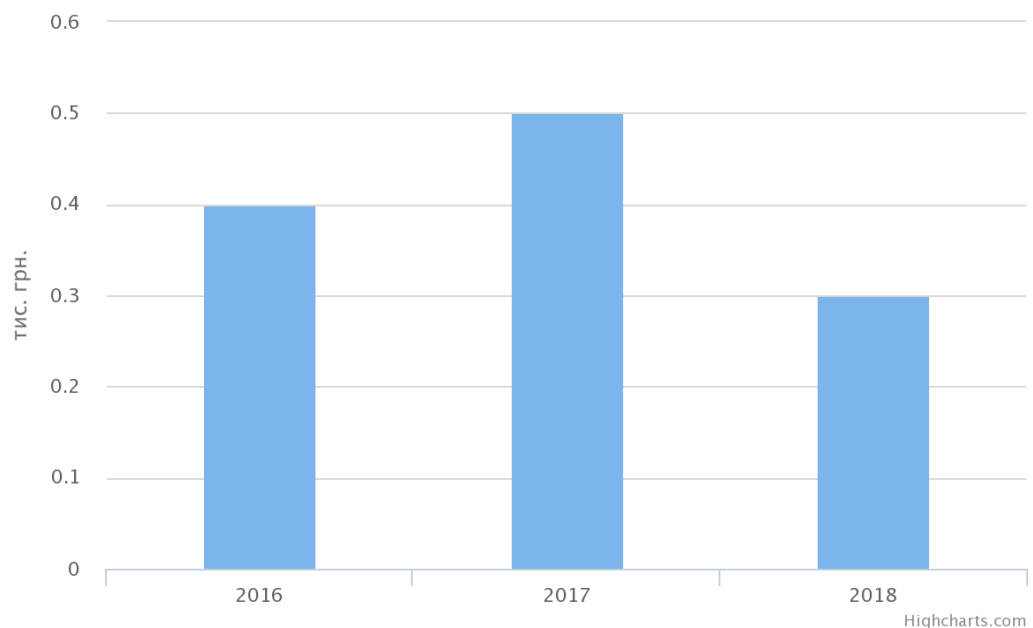

Рис. 3.1 – Динаміка зміни фондovіддачі Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

Проведемо аналіз персоналу та ефективності його роботи. Чисельність персоналу становить в 2018 році 1468 чол., з них промислово-виробничого персоналу 1385 чол. (94.3%). За останній р. чисельність працюючих збільшилася на 29 чол. Підприємство збільшило число працюючих через збільшення обсягів виробництва.

Позитивним фактором є збільшення продуктивності праці персоналу. За останній р. вона зросла на 6.7 тис. грн. Продуктивність промислово-виробничого персоналу зросла на 7.1 тис. грн.

Зазначимо, що фонд оплати праці за останній р. збільшився, що є позитивним фактором для досліджуваного підприємства. За період з 2017 по 2018 р. темп приросту фонду оплати праці склав

52.6%, середньомісячної заробітної плати 49.6%, а продуктивності праці 7.8%, що є негативним фактором, що свідчить про погіршення використання трудових ресурсів. Порівняння зміни фонду оплати праці та продуктивності праці наведено в рис. 3.2.

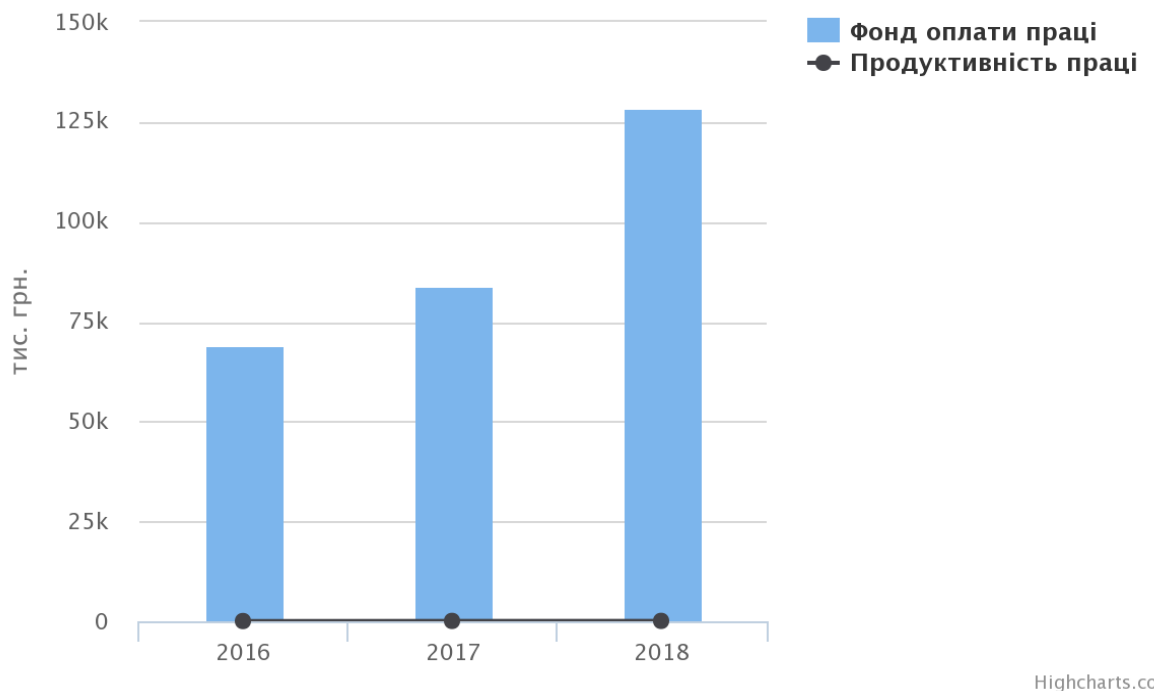

Рисунок 3.2 – Порівняння зміни фонду оплати праці та продуктивності праці Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

Аналіз ефективності діяльності підприємства показав, що підприємство є збитковим, збиток в 2018 році становить 16239 тис. грн., що на 7809 тис. грн. менше минулорічного показника. Динаміка прибутку наведена на рис. 3.10.

Рентабельність - це інтегральний показник, що відображає ефективність роботи підприємства, що націлене на отримання прибутку у короткостроковій перспективі і який вказує на якість управлінських рішень, що стосуються фінансової, операційної та інвестиційної діяльності підприємства.

Показники рентабельності за останній р. погіршилися. Так, рентабельність продукції за останній р. зменшилася на 4.1% і склала в 2018 році -8.5%. Рентабельність активів за останній р. зменшилася на 0.2% і склала в 2018 році 0.2%, рентабельність власного капіталу за останній р. зменшилася на 3.7% і склала в 2018 році -11.2%. Дані представлені в рис. 3.3.

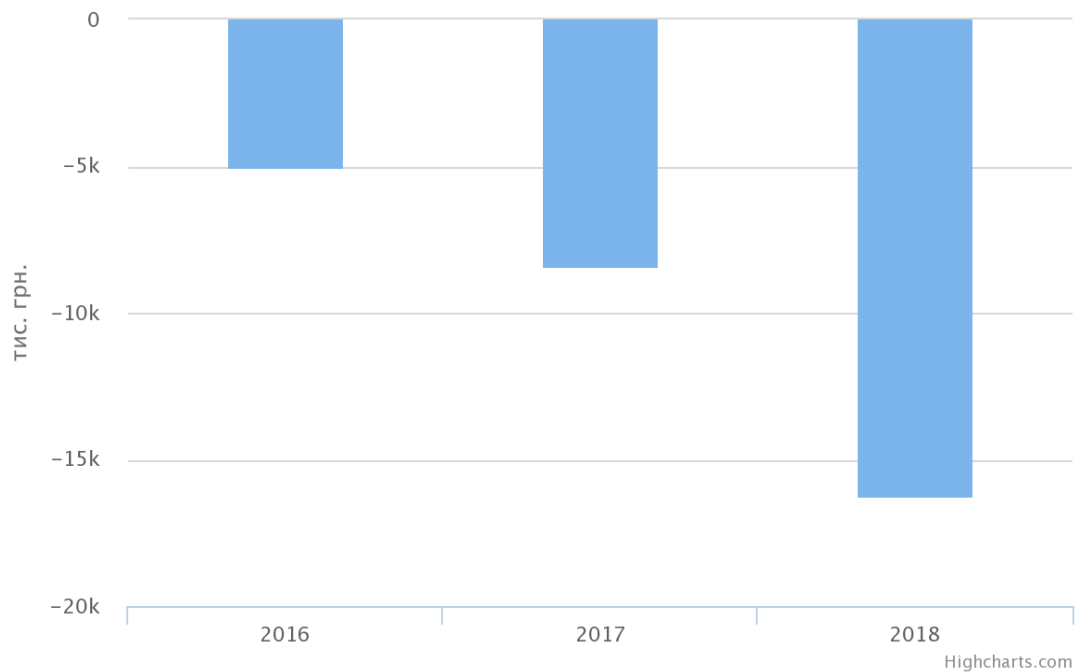

Рис. 3.3 – Динаміка чистого прибутку Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

3.2 Шляхи удосконалення ефективного використання фінансових ресурсів

Отже, завдання з визначення оптимальної структури фінансових ресурсів підприємства є важливим і актуальним. Його вирішення спрямовано на підвищення ефективності прийняття управлінських рішень щодо впровадження конкретних кроків задля покращення прибутковості та фінансової стійкості підприємства. Вирішення економічних завдань різного рівня складності є необхідною складовою процесу управління, що забезпечує життєдіяльність підприємства і створює можливості для розвитку. Не винятком є задача з оптимізації структури фінансових ресурсів підприємства.

Успішна реалізація політики фінансування підприємства дозволяє вирішити такі основні завдання:

- забезпечити максимізацію прибутку підприємства із урахуванням допустимого фінансового ризику;

- розробити та реалізувати ефективну систему розподілу прибутку (дивідендів);
- здійснити додаткову емісію акцій або залучити додатковий пайовий капітал.

Проведений аналіз літературних джерел дозволяє виділити існування таких найбільш відомих моделей, які обґрунтовують рішення оптимізації структури фінансових ресурсів підприємства [43]:

1) теорема Модільяні – Міллера (MM-theory), яка констатує, що вартість підприємства не залежить від структури капіталу. Якби джерела фінансування не обрало для себе підприємство, його вартість залишиться незмінною. Послідовне усунення положень даної теореми привело до появи інших моделей структури капіталу [54];

2) моделі стаціонарного співвідношення, які враховують вплив витрат можливого банкрутства та податкових «щитів» на структуру капіталу підприємства;

3) моделі асиметричної інформації, які базуються на існуванні суттєвих інформаційних асиметрій, а операторами, що мають доступ до інсайдерської інформації, є менеджери підприємств. Отже, оптимальна структура капіталу використовується в [43]:

- інвестиційних моделях для підвищення ефективності фінансування проектів;
- сигнальних моделях як інформаційний передавальник (емісії пайових і боргових цінних паперів) ;

4) моделі агентських витрат визначають вплив агентських проблем (які, своєю чергою, є результатом розподілу прав власності, відповідальності, контролю тощо) на структуру капіталу підприємства. Агентські витрати виникають внаслідок двох типів конфліктів:

- по-перше, між менеджерами та акціонерами стосовно використання чистого прибутку;

- по-друге, між акціонерами та власниками боргових зобов'язань стосовно залучення додаткового капіталу [43];

5) моделі корпоративного контролю, які відображують прямий зв'язок між ефективністю управління підприємством і вартістю його акцій – будь-яка зміна структури капіталу є наслідком зміни структури власності [56];

6) моделі управління взаємодією зі стейкхолдерами [29];

Ефективне використання фінансових ресурсів означає їх економічне використання. Іншими словами, ми бачимо, що фактично використовуються фінансові ресурси для того, для чого вони були призначені. Для цього необхідний періодичний огляд операцій, щоб визначити, чи відповідають вони планам та чи підготовлені плани дозволять компанії досягти своїх короткострокових цілей та довгострокових цілей з огляду на зміни в економічному середовищі. Неefективність використання фінансових ресурсів може бути спричинена зайвими витратами у виборі майна та обладнання, непотрібними витратами, затримкою ресурсів та невиробничими ресурсами [30].

Фінансові ресурси повинні використовуватися таким чином, щоб мінімізувати витрати компанії, що виникають внаслідок втрат та втрачених можливостей через затримки в роботі та простой чи невиробничі ресурси. Це вимагає прийняття ефективних заходів контролю [42].

Наприклад, коли вже затверджені проекти працюють, слід постійно здійснювати спостереження за спостереженням, оглядом, періодичним оглядом операцій із використанням звітів про хід виконання та порівняння між планами та операціями, щоб можна було прийняти оперативні коригувальні та коригувальні заходи. Так що операції можуть не перешкоджати через неефективне управління фінансовими ресурсами, очікуються операційні вимоги, а трансфери та/або витрати фінансових ресурсів плануються таким чином, щоб мінімізувати, якщо не усунути затримки в операціях.

Недоцільно мати надмірний залишок грошових коштів, дебіторської заборгованості, товарно-матеріальних цінностей та інших фінансових

ресурсів, оскільки підприємство втрачає можливості заробити на капіталі, пов'язаному з цих статей. Неоплачені гроші можуть бути вкладені на короткостроковій основі. Занадто велика дебіторська заборгованість тягне за собою більше витрат на стягнення та більший ризик виникнення поганих боргів. Що стосується інвестицій, перевитрата в них може призвести до збільшення витрат на обробку та зберігання, окрім великого ризику застою. Компанія, що має більше предметів основних засобів, власного майна та обладнання ніж в необхідності, піддається більшим витратам на ремонт та обслуговування та амортизації.

На шляху до стабілізації соціально-економічної ситуації в Україні в ринкових умовах однією з найнеобхідніших і найвагоміших умов постає досягнення ефективного функціонування підприємств. Скороченням національного виробництва прямо пов'язане із виникнення кризових явищ в економіці, а поліпшення загальних економічних умов в цілому в країні веде до підвищення прибутковості вітчизняних підприємств.

Однією з причин кризової ситуації багатьох українських підприємств є наявність недостатньо ефективної системи управління фінансовими ресурсами – найважливішим чинником економічного зростання та розвитку підприємства.

Ефективність управління фінансовими ресурсами потребує науково обґрунтованої системи методів і способів їх формування, розподілу та використання, що зумовлює на сучасному етапі об'єктивну необхідність визначення мети й результатів руху фінансових ресурсів, інструментів, чинників, що впливають на динаміку їхнього кругообігу.

У зарубіжній практиці набули великої популярності такі праці зарубіжних економістів щодо ефективності використання фінансових ресурсів підприємства та особливостей застосування цих підходів на практиці:

1. Дюпонівська система інтегрального аналізу ефективності використання фінансових ресурсів підприємства. Дана система розроблена фірмою «Дюпон» (США) і ґрунтується на поділі коефіцієнту рентабельності

капіталу на ряд коефіцієнтів, які об'єднані в єдину систему. Пропонується поділ коефіцієнту капіталовіддачі на коефіцієнти рентабельності реалізації продукції і оборотності капіталу [32].

2. Система SWOT-аналізу. Сутність цього методу полягає у виявленні сильних і слабких сторін підприємства щодо можливостей використання фінансових ресурсів, а також впливу зовнішніх і внутрішніх чинників на їх використання. SWOT-аналіз проводять графічно. Він виявляє впливу окремих факторів на ефективність використання фінансових ресурсів протягом певного проміжку часу [75].

3. Об'єктно-орієнтована система аналізу використання фінансових ресурсів підприємства. Ця система була розвинена фірмою «Модернсофт» (США) і ґрунтується на використанні комп'ютерної технології і спеціального пакету прикладних програм. В основу цієї концепції закладені моделі формування рівня рентабельності власного капіталу у вигляді взаємопов'язаних фінансових блоків, які формують елементи, які утворюють даний показник [32].

Всі системи, що аналізують ефективність використання фінансових ресурсів мають багато позитивних сторін та набули широкого вжитку у зарубіжній практиці. Але деякі з них вимагають від фахівців самостійно підбирати показників аналізу та програмне забезпечення для здійснення аналіз

За результатами дослідження структури витрат і доходів як об'єктів обліку, аналізу та контролю в системі управління запропоновано удосконалити їх класифікацію. Для цього доцільно групувати витрати та доходи за центрами відповідальності з метою створення належного інформаційного забезпечення потреб оперативного управління. Специфіка технології та організації операційної діяльності підприємств галузі дозволяє виділяти в системі обліку службу руху депо з поділом на окремі маршрутні лінії та поїзні бригади як центри відповідальності різних рівнів, керівники яких впливають на процес формування витрат і доходів від надання

транспортних послуг. Служба рухомого складу, енергогосподарство та шляхове господарство визнаються допоміжними центрами відповідальності.

Незважаючи на адміністративні складності, менеджери часто вважають, що мати більше, ніж одне джерело фінансування є вигідним. Кілька джерел забезпечують захист від несприятливого лікування одним партнером або джерелом фінансування. Спеціальні джерела фінансування часто допомагають організації зосередитись на виникаючих, важливих питаннях або випробувати нові підходи. Практичною метою може бути залучення ресурсів від головного партнера з фінансування (найнадійнішого джерела постійного фінансування), який підтримуватиме «основну» чи основну структуру організації (наприклад, вибрані зарплати персоналу та інші витрати). Тоді підтримка того, що є поза ядром, може надходити за допомогою так званих більш м'яких ресурсів або певної комбінації джерел фінансування, як описано раніше. Тимчасові ресурси дозволяють експериментувати та виконувати спеціальні проекти.

Для оцінки ефективності організації стосовно певних емпірично визначених стандартів наразі існує як мінімум 4 основні підходи, що впливають із практики [71].

- 1) Методом лінійного програмування є метод Data Envelopment Analysis (DEA) – аналіз середовища функціонування (непараметричний метод) [67];
- 2) економетричними методами (параметричними) є Stochastic Frontier Analysis (SFA) – метод стохастичною кордону [75];
- 3) detrended fluctuation analysis (DFA) – методу виключення трендів (метод без використання розподілів) [68];
- 4) Time Finance Adjusters (TFA) – метод широкої маржі [75].

Ці підходи відрізняються за своїми припущеннями щодо форми кордону ефективності, чи визнають вони наявність випадкової помилки (якщо випадкова помилка допустима), а також щодо припущень розподілу, розміщених для неефективних та випадкових помилок .

DEA – непараметричний метод. Це завдання лінійного програмування, яке передбачає, що випадкових помилок не існує. Під концептуальним виробничим підрозділом ми можемо розуміти однорідні одиниці, що здійснюють ту саму чи подібну діяльність, які створюють результати для перетворення яких споживаються входи. Ефективні виробничі підрозділи здатні використовувати оптимальну кількість вхідних даних або створити оптимальну кількість продукції. Проблема полягає в тому, як визначити цей оптимальний рівень входів і виходів. Саме ця проблема вирішується з математичної точки зору за допомогою лінійного програмування. Метод DEA використовується для аналізу відносної ефективності виробничого підрозділу в рамках обраної групи виробничих підрозділів, які використовують однакові сукупні входи та виробляють агреговані виходи [71].

Ми розглянемо організовані одиниці (DMU), які максимізують їх ефективність для кожного $DMU_o, o \in \{1, \dots, n\}$ вирішивши завдання математичного програмування. Ми позначаємо оптимізовану одиницю як $DMU_o, o \in \{1, \dots, n\}$. Вектор входів і організаційного підрозділу записуємо $x_i = (x_{i1}, \dots, x_{im})^T$ і вектор виходів $y_i = (y_{i1}, \dots, y_{is})^T$. Припускається, що значення входів і виходів для кожного DMU є негативними, і кожен DMU має ненульове значення принаймні для одного входу та принаймні одного виходу. Кожен вхід і вихід має певну оцінку, тобто внутрішні значення або ваги, які ми позначаємо за допомогою векторів $u = (u_1, \dots, u_m)^T$ для входів $v = (v_1, \dots, v_s)^T$ для виходів. Це означає, що u_i ($i = 1, \dots, m$) – значення i -го входу, а v_k ($k = 1, \dots, s$) – значення k -го виходу [73].

Для масиву DMU_o ми визначаємо міру ефективності $E_o(u, v)$ на основі наступного рівняння:

$$E_o(u, v) = \frac{\sum_{k=1}^s v_k y_{ok}}{\sum_{j=1}^m u_j x_{oj}} = \frac{v^T y_o}{u^T x_o} \quad (3.1)$$

Підмножина E_o , множини E'_o , що складається з ефективних банків, – порівняння множин k .

Також використовують модель CCR, яка історично є першою моделлю DEA, запропонованою Чарнесом, Купером та Родосом у 1978 році. Розв'язання задачі виконується відповідно до наведеного нижче процесу лінійного програмування [69].

Модель, орієнтована на вхід CCR: CCR – це постійна вигода від діапазону. За допомогою цієї моделі можна визначити кількість входів, необхідних для того, щоб неефективна одиниця стала ефективною. Коефіцієнт технічної ефективності визначається як відношення зваженої суми виходів та зваженої суми входів. Ваги встановлюються таким чином, що коефіцієнт технічної ефективності знаходиться від інтервалу 1; 0. Одиниця з коефіцієнтом технічної ефективності, що дорівнює 1, є ефективною; коефіцієнт менший за 1 вказує на неефективну одиницю і показує міру опускання входів для забезпечення ефективності роботи агрегату [72].

Модель, орієнтована на висновки CCR: Отримана з тих же припущень, що і модель, орієнтована на вхід. Він визначає ряд результатів, завдяки чому неефективна одиниця стає ефективною. Коефіцієнт технічної ефективності визначається як співвідношення зваженої суми входів та зваженої суми виходів. Ваги повинні бути встановлені таким чином, щоб значення коефіцієнта було більше або дорівнює 1 [67].

Порушення виходів (O) є у транспортних членів відповідно до Закону про порушення дорожнього руху та про внесення змін та доповнень до деяких законів. Муніципальна поліція роз'яснює правопорушення, якщо так в окремому регламенті, який розглядається в рамках блоку провадження у справі про правопорушення, встановлені конкретні правила та правопорушення проти безпеки руху та руху, що виникають внаслідок непокорі інструкцій дорожніх знаків: не зупиняється, забороняється держава, немає в'їзду, обмеження повороту. , заборона обертання, наказувала напрямом руху, командувала напрямом обходу, зарезервована парковка, житлова зона, пішохідна зона, шкільна зона, зона чи рух транспорту, стоянка та загальна

схема руху, що забороняє зупинку, стояння та проїзд транспортного засобу [65].

Загалом, аналіз результатів дослідження дав можливість виявити поради, щодо покращення управління фінансовими ресурсами:

1. Скласти чіткий бізнес-план. Бізнес-план визначить, на якому етапі знаходиться підприємство і яких змін потребує протягом наступних кількох років. В плані повинно бути детально описано, як будете фінансуватися підприємство та його діяльність, які гроші знадобляться та звідки вони будуть надходити.

2. Постійний контроль фінансового становища. Регулярно стежити за прогресом підприємства. Щодня повинні знати, скільки є грошей у банку, скільки продажів здійснюєте та рівень акцій. Також повинні щомісяця перевіряти позицію щодо цілей, встановлених у бізнес-плані.

3. Переконайтеся, що клієнти платять вам вчасно. У бізнесу можуть виникнути великі проблеми через несвоєчасні платежі клієнтів. Щоб зменшити ризик запізнення або несплати, слід з самого початку зробити очевидні умови кредитування. Також видавати швидко рахунки-фактури, чіткі та точні. Використання комп'ютеризованої системи управління кредитами допоможе вам відслідковувати рахунки клієнтів.

4. Знати щоденні витрати. Навіть найприбутковіші компанії можуть зіткнутися з труднощами, якщо не вистачає грошових коштів для покриття щоденних витрат, таких як орендна плата та заробітна плата. Повинен бути встановлений мінімум, який потребує бізнес, щоб вижити, і переконатися, що не опускаєтесь нижче.

5. Ведення сучасних облікових записів Якщо рахунки не оновлюються, виникає ризик втратою грошей, не встигаючи за несвоєчасні платежі клієнтів або не усвідомлюючи, коли доведеться платити постачальникам. Використання хорошої системи ведення обліку допоможе відстежувати витрати, борги та кредиторів, подавати заявки на додаткове фінансування та економити час та бухгалтерські витрати.

6. Дотримання термінів оподаткування. Невиконання строків подання податкової декларації та платежів може спричинити штрафи та відсотки. Це зайві витрати, яких можна уникнути за допомогою певного планування вперед. Ведення точних записів економить час та гроші у бізнесі, і бути впевненим, що сплачуєте лише заборгований податок. Тому важливо виконувати свої зобов'язання.

7. Стати більш ефективними та контролювати накладні витрати. Економія енергії та, отже, грошей може трапитися шляхом впровадження змін у поведінці та більш ефективного використання наявного обладнання. Це один з найпростіших способів зменшити витрати. Зони, на які варто звернути увагу в середньому офісі, включають опалення, освітлення, оргтехніку та кондиціонер.

8. Контрольний запас. Ефективний контроль запасів гарантує наявність потрібної кількості запасів у потрібний час, щоб капітал не був пов'язаний без потреби. Слід встановити системи для відстеження рівнів запасів – контроль над цим дозволить звільнити готівку, а також маючи потрібну кількість запасів.

9. Отримання правильного фінансування. Важливо, щоб було обрано правильний тип фінансування для свого бізнесу – кожен тип фінансування розроблений для задоволення різних потреб. Малі підприємства зазвичай більше покладаються на овердрафти та особисте фінансування, але це може бути не найкращим видом фінансування для вашої компанії.

10. Вирішувати проблеми, коли вони виникають. Завжди дуже важко зіткнутися з фінансовими проблемами як бізнесом, але є допомога та поради, які допоможуть вам вирішити їх, перш ніж стає занадто багато для впорання, тому якомога швидше зверніться за професійною порадою. Також є кілька початкових кроків, які ви можете вжити, щоб мінімізувати вплив, наприклад спочатку вирішити пріоритетні борги та оцінити, як можна покращити управління грошовими потоками.

3.3 Рекомендації щодо підвищення прибутковості Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

Запорукою ефективного державного регулювання сфери житлово-комунальних послуг у сучасних умовах є необхідність вирішення двох одночасних болючих питань.

По-перше, для забезпечення гідних умов проживання громадян – надання населенню якісних послуг, включаючи весь необхідний спектр виконання робіт.

По-друге, з огляду на особливості сучасного історичного періоду, становлення й розвитку нашої держави та суспільства, що характеризується нестабільною соціально-політичною ситуацією та низьким економічним рівнем (особливо, низькою платоспроможністю попитом населення) – забезпечити ефективне (рентабельне) функціонування обслуговуючих підприємств, по можливості не збільшуючи вартість послуг, що надаються, а виходить, і розмір оплати їх населенням [39].

Цільове фінансування на розширення, реконструкцію й технічне переоснащення діючих комунальних підприємств, на поліпшення основних засобів, на капітальний ремонт повністю зношених об'єктів зі збільшенням економічних вигід та інші цільові надходження, що не пов'язані з відшкодуванням неодержаних прибутків, сприяють підтриманню виробничих потужностей комунального підприємства та забезпечують збереження їх власного капіталу [49].

Розглядаючи точку зору учених Березіна В., Трякіна К., Шефтера Я., Шмітькова А., необхідно відзначити, що проблема функціонування

громадського пасажирського транспорту є комплексною і зачіпає інтереси трьох сторін, що взаємодіють між собою:

- населення, яке користується послугами міського транспорту (пасажирів);
- виробників транспортних послуг (транспортних підприємств);
- держави (в особі регіональних та центральних органів влади) [3].

Для осіб, які користуються послугами громадського транспорту, головні складові проблеми – це якість обслуговування, інтервали руху транспортних засобів, величина тарифів і вартості супутніх послуг, рівень транспортної та екологічної безпеки; для транспортних підприємств – відповідність рухомого складу сучасним вимогам, експлуатаційно-технічний стан парку транспортних засобів, фінансовий стан підприємства внаслідок впливу інфляційних процесів і державної політики, що проводиться у сфері регулювання їхньої діяльності; і нарешті, для органів влади, перш за все регіональних, найбільші труднощі пов'язані з необхідністю враховувати різні умови функціонування підприємств громадського транспорту з метою цільового фінансування і датування в умовах обмеженості ресурсів, що виділяються, а також ускладненням завдань щодо захисту навколишнього середовища та виділенням коштів для їхнього вирішення [4].

Державна фінансова підтримка стабільної роботи підприємств міського електротранспорту є частиною заходів щодо стимулювання розвитку транспортної галузі України. На сучасному етапі вона виявляється у наданні транспортним підприємствам субвенцій з бюджету на компенсування вартості безоплатного проїзду пільгових категорій населення та на придбання нового парку тролейбусів і трамваїв.

Протягом останніх років майже в усіх містах з'явилися приватні автотранспортні підприємства, що надають свої послуги, дублюючи трамвайні та тролейбусні маршрути, встановлюючи більш високі тарифи й не визнаючи законодавства про пільговий проїзд. За таких умов щорічно зростає частка пільгових категорій пасажирів, які користуються трамваями та тролейбусами,

а міський електротранспорт поступово перетворився на соціального перевізника.

Загальна ситуація, що склалася у сфері пасажирських перевезень міським електротранспортом, потребує перегляду підходів до розрахунку компенсації за безкоштовний проїзд пільгових категорій населення зокрема та до державного фінансування цієї соціально значимої галузі загалом. Аналіз практики державного фінансування пасажирського транспорту в розвинутих країнах дозволяє виокремити такі методи, що застосовуються:

- дотування виконаного кілометро-пробігу;
- дотування за виконані обсяги пасажирських перевезень;
- дотування у вигляді доплати, яка залежить від охоплення території та щільності населення;
- дотування залежно від розміру зібраної виручки, тобто доплата на кожний проданий квиток (доплата не залежить від поточних результатів діяльності підприємства) [72].

На сучасному етапі економічно розвинені країни практично відмовилися від надання права безоплатного проїзду окремим категоріям громадян, оскільки подібна система пільг визнана нежиттєздатною і такою, що не відповідає цілям політики соціального захисту населення.

В Україні на сьогодні застосувати зарубіжний досвід не можливо, тому застосовують декілька підкодів до обчислення розмірів компенсації, але жоден з них не можна назвати об'єктивним, а тим більше ефективним. Від цього втрачають як перевізники, так і бюджет.

Загалом, аналіз результатів дослідження дав можливість виявити шляхи поліпшення транспортного обслуговування пасажирів.

- Розширення сфери надання послуг та покупка нового рухомого складу електричного транспортного засобу – будівництво нових трамвайних і тролейбусних ліній, заміна існуючих на сучасні. Нові безшумні лінії вже давно використовують закордоном. Закупівля нових електричних транспортних засобів (трамваї, автобуси, тролейбуси). більш містких та грамотно

скомпоновані. Електричні транспортні засоби (EV) вирішують проблеми, які глобальні на сьогодні саме для міста Запоріжжя. Електромонтажні споруди зменшують транспортні витрати від виснаження запасів нафти і не містять вихлопних газів, що покращить екологічний стан міста. Технічно вони підходять для завдань міського транспорту, які часто характеризуються короткими заздалегідь запланованими екскурсіями і дозволяють заряджати акумуляторну батарею, або змінювати її, на складі. При цьому з низькою підлогою, оскільки відсутність сходинок на вході в салон дозволяє зменшити час посадки і висадки пасажирів (і відповідно випуск на лінію), а також не створює проблем для літніх людей та інвалідів. Новий транспорт вже оснащений кондиціонером та опалючими пристроями, бо для міста це проблемне питання. Географічне положення міста створює несприятливі погодні умови. В літку дуже спекотно, в зимку холодніше.

- Зробити нову туристичну лінію по місту саме на автобусах. Прикладом таких автобусів є двохповерховий туристичний транспорт. Він дозволяє проводити екскурсії як і холодні пори року, так і в теплі, з можливістю відкритого панорамного виду з другого поверху. Такі екскурсії будуть привабливі для мешканців міста так і для туристів. Створити 10 маршрутів на вибір для більш детального ознайомлення з містом. Запоріжжя місто з історією і з талановитими істориками та екскурсоводами. Тому проблем з розробкою маршрутів не виникне.

- Зменшення інтервалу руху. Нові транспортні засоби, які описувалися вище, зможуть значно зменшити час посадки і висадки пасажирів. Також розробити систему контролю за транспортом. Установлення на зупинках табло з часом прибуття транспорту значно покращить зв'язок з пасажирами. Розробка якісно функціонуючого сайту, де буде можливість швидко відслідкувати час прибуття та подивитися точне місцезнаходження транспорту. Що значно збереже час пасажирів.

- Розширення часових меж роботи транспорту. Зробити додаткові виходи транспорту після 18 годин. Завершення робочого часу супроводжує

велику кількість людей на зупинка та зменшення місць в транспорті. Додаткові виходи трамваїв, тролейбусів та автобусів значно покращать стан та прискорить перевезення пасажирів.

- Встановлення спеціальної звукової системи для орієнтації пасажирів з вадами зору.

- Облаштування зупинок у зручних для пасажирів місцях.

- Підвищення надійності перевезення – це аудит технічного стану рухомого складу і контактної мережі, реконструкція трамвайного і тролейбусного депо.

- Підвищення регулярності перевезень. Такий шлях поліпшить транспортне обслуговування пасажирів. Передбачає зменшення транспортних квитків придбаних у водія, вдосконалення системи преміювання працівників, вдосконалення системи диспетчеризації, оптимізація системи розподілу транспортних засобів на маршруті, реалізація проекту системи навігації для усіх видів електротранспорту.

- Побудова сучасних мийок в трамвайному і тролейбусному депо, використання сучасних технологій і матеріалів під час капітального ремонту і обслуговування рухомого складу, колії та контактної мережі, удосконалення системи диспетчеризації, забезпечення справності систем опалення та кондиціонування (провітрювання) салону, обов'язкова вимога до нового рухомого складу, впровадження кнопок відкриття дверей (на новому рухомому складі), розробка схеми розміщення наклейок з інформацією, зовнішньої і внутрішньої реклами, установка бортових електронних табло для номерів на назви маршруту, підтримка актуальної інформації на сайті підприємства, в тому числі оновлення сайту.

- Поліпшення комунікацій. Поліпшення рівня комунікацій – комунікації з пасажирями (підтримка актуальної інформації на сайті підприємства, впровадження сервісу зворотного зв'язку від пасажирів, розширення системи інформування пасажирів на зупинках, розробка бренду підприємства) і комунікації в рамках колективу (впровадження електронної

системи внутрішнього документообігу (довіреності нарад, уявлення, службові записки тощо).

- Створення позитивного іміджу компанії. Формування позитивного іміджу підприємства передбачає ряд заходів, серед яких оновлення сайту підприємства, розробка логотипу та бренду підприємства (в т. ч. корпоративні кольори, дизайн квитків, оголошення, шаблони презентацій, презентаційна продукція).

- Формування ефективної команди.

- Впровадження загальних електронних абонементів, які мають ступені захисту від підробки. Нововведення значно збільшить прибуток. Однією з причин його зменшення – це недоброчесна спала пасажирів за квитки. Більшість контролерів не можуть простежити за кожним пасажиром. За мої припущення, найкращий варіант в такій ситуації це встановлення електронної фіксації квитка. Тобто, при покупці електронного абонементу (картка) буде самостійна оплата та поповнення картки через смартфон. Сам процес використання такої картки вбачаю ефективним. В тролейбусі буде слід розмістити поручні, через які буде скануватися прохід та вихід. Поручні на вхід розмістити біля дверей водія та у хвостовій частині транспорту, де буде касир, який буде здійснювати контроль сплати, а також надавати продажу разового квитка, застосовуючи механізм конвертованого купона, який є документом суворої звітності та дає право на одноразову поїздку. А поручні на вихід зробити посередині транспорту. Пасажири будуть сканувати завершення своєї поїздки. Таким чином зменшиться стовпотворіння серед пасажирів, зменшується час посадки та збільшується прибуток.

Стосовно видачі квитків пасажирам з інвалідністю та пільгових категорій, то вбачаю створювати спеціальні місця, наприклад банк. Де особа уповноважена належним чином перевірити всі документи, які підтверджують пільгову категорію, та видати електронну картку на рік.

- Пошук додаткових джерел доходів, оптимізація собівартості.

Досвід придбання трамвайних вагонів і тролейбусів на умовах співфінансування підтвердив зацікавленість та готовність органів місцевого самоврядування до оновлення парку рухомого складу на таких умовах. Водночас, органи місцевого самоврядування вказують на недосконалість діючого механізму закупівлі, необхідність впровадження фінансового лізингу та координацію Мінжитлокомунгоспом процесу закупівлі рухомого складу міського електротранспорту. Через обмеженість фінансування як за рахунок коштів субвенції, так і через дефіцит бюджетів міст, міські ради неодноразово розглядали питання та ухвалювали рішення про придбання вагонів міського електротранспорту в лізинг або через залучення кредитних ресурсів банків.

Можна запропонувати декілька варіантів вирішення згаданих вище проблем. Але слід зазначити, що повний ефект від її запровадження можливий лише за умови комплексного поєднання інструментів впливу - тарифної політики, чіткої регламентації доповідних відносин, інвестиційної політики тощо.

По-перше, необхідно чітко визначити функцію компенсації за безкоштовне перевезення пільгових категорій населення – це надання державою пільг соціально незахищеним категоріям населення. При цьому транспортне підприємство не повинно відповідати за зобов'язаннями держави, як і будь-який суб'єкт господарювання.

Можна скористатися досвідом розвинених країн у вирішенні вищезгаданої проблеми. Наприклад, скоротити кількість пільгових категорій, застосовувати пільги у вигляді певного відсотка від вартості квитка (а не 100% пільги), запроваджувати прогресивні системи обліку пасажирів, які користуються пільгами, тощо.

По-друге, з огляду на використання граничного рівня тарифів на транспортні послуги, підприємства міського електротранспорту як суб'єкти підприємницької діяльності потребують компенсації збитків від запровадження граничного тарифу, якщо його рівень нижчий за ринкову ціну послуги. При цьому під ринковою ціною послуги ми маємо на увазі такий

тариф, який забезпечить покриття витрат на надання цієї послуги, отримання прибутку та можливості для здійснення капітальних вкладень.

По-третє, альтернативою прямої компенсації збитків можуть бути:

- пільгові податкові режими (наприклад, справляння податку на додану вартість за нульовою ставкою, звільнення від сплати земельного податку тощо);

- запровадження механізму фінансування капітальних вкладень (наприклад, часткове фінансування інвестицій у рухомий склад шляхом створення державних лізингових компаній);

- надання пільгових кредитів Національним банком України на розвиток виробництва;

- встановлення залежності рівня граничного тарифу від коливань вартості електроенергії та рівня мінімальної заробітної плати (як основних складових витрат) або пропорційне його зростання залежно від рівня прожиткового мінімуму;

- заміна граничного тарифу регулюванням рівня рентабельності;

- поєднання вищезазначених методів.

По-четверте, доцільно ініціювати перед Верховною Радою України питання про внесення змін до законодавства України щодо скасування субвенцій місцевим бюджетам на компенсацію перевізникам витрат на проїзд пільгових категорій громадян із одночасним запровадженням цільових виплат пільговикам на покриття витрат на проїзд у громадському транспорті або запровадити обов'язкову для використання у всіх видах громадського транспорту, який перевозить пільгові категорії громадян, єдину електронну систему обліку кількості перевезених пасажирів пільгових категорій (встановлення спеціалізованих терміналів та випуск іменних карток) з метою забезпечення точного розрахунку сум, що підлягають компенсації перевізникам.

На сьогодні ситуація вимагає стабільної соціально направленої державної підтримки та інвестиційної політики в галузі функціонування

міського громадського транспорту, яка повинна складатися з взаємопов'язаних принципів, що сприяють залученню та ефективному використанню фінансових і кредитних ресурсів, доповнених чітким податковим механізмом стимулювання ефективної діяльності підприємств міського електротранспорту.

Висновки до розділу 3

1. Міський електротранспорт виконує соціальну функцію. Незадовільний стан галузі не є наслідком її недооцінки, а обумовлений певними історичними та економічними передумовами: плановою збитковістю та залежністю рівня доходів підприємств міського електротранспорту від наявності та розміру компенсації з бюджету вартості безоплатного проїзду пільговик категорій населення. Дефіцит фінансових ресурсів обумовлений неповною компенсацією із бюджету збитків щодо перевезення пасажирів пільгових категорій, високим рівнем зносу транспортних засобів, нестача коштів на ремонт та відтворення транспорту. З огляду на це виникає необхідність державної підтримки підприємств міського електротранспорту. У сучасних умовах вона полягає в наданні підприємствам з бюджету субвенцій на компенсування вартості безоплатного проїзду пільгових категорій населення та на придбання нового парку тролейбусів і трамваїв.

2. Для практичної реалізації заходів державної підтримки нами пропонується використовувати кілька джерел фінансування діяльності міського пасажирського транспорту, які дозволять, з одного боку, створити сприятливі загальноекономічні умови для розвитку міського електротранспорту та поліпшити механізм державного регулювання, з іншого - підвищити якість і повноту задоволення потреб населення у послугах перевезення.

3. Одним із шляхів оновлення та поповнення рухомого складу транспортних підприємств є фінансовий лізинг. Це обумовлено перевагами, які надає цей метод фінансування діяльності. Дослідивши вітчизняні тенденції ринку лізингу та розвитку банківської системи, ми здійснили порівняння умов придбання рухомого складу підприємствами міського електротранспорту при використанні фінансового лізингу та банківського кредиту. Отримана нами методика порівняння економічної ефективності використання фінансового лізингу та банківського кредиту для придбання активів дає можливість з'ясувати, який із даних шляхів залучення фінансових ресурсів буде оптимальнішим для підприємства за конкретних економічних умов.

4. За допомогою моделі оптимального поєднання джерел фінансового забезпечення проектів регіонального розвитку продемонстровано можливість залучення інвестицій приватних компаній для фінансового забезпечення підприємств міського електротранспорту, а також можливість раціонально використовувати бюджетні кошти, призначені для реалізації регіональних та місцевих програм розвитку міського електротранспорту.

Позитивними змінами в діяльності є: збільшення фонду оплати праці, розширення штату працівників, покращення продуктивності праці, зростання фінансової стійкості.

Негативними є: зменшення прибутку, погіршення фондовіддачі, середньорічна вартість активів, зменшення рентабельності продукції, зменшення рентабельності активів, зменшення заробітної плати, коефіцієнт платоспроможності, зменшення долі власного капіталу в майні підприємства.

Порівнюючи темпи приросту активів, основних засобів, власного капіталу та виручки від реалізації, ми бачимо, що найбільший приріст має середньорічна вартість активів 87.1%. За 2017-2018 р. темп приросту власного капіталу менший темп приросту основних засобів. Даний фактор є негативним, оскільки збільшення основного капіталу відбувається за рахунок позичкових коштів.

Порівнюючи темп приросту власного капіталу із активами, ми бачимо, що темп приросту власного капіталу менший темпа приросту активів, що свідчить про зменшення долі власного капіталу в майні підприємства. Виручка від реалізації зростає меншими темпами, ніж активи підприємства. Це говорить про те, що інвестиції підприємства в капітал не окуповуються повною мірою.

Коефіцієнт платоспроможності є низьким і свідчить про те, що власний капітал не становить більшої частини майна. За останній р. значення показника зменшилося та, значення показника платоспроможності також зменшилося. Коефіцієнт фінансової стійкості є вищим рекомендованого рівня, що є позитивним фактором для підприємства.

На кінець 2018 року коефіцієнт швидкої ліквідності становить 0.1. Даний показник є низьким і свідчить про те, що за рахунок середньоліквідних активів підприємство не може погасити короткостророві зобов'язання в поточному році тільки на 5.0%. За останній р. коефіцієнт швидкої ліквідності зменшився на 0.1, що є негативним фактором. У порівнянні із показником на кінець 2016 року показник зменшився на 0.3.

На кінець 2018 року коефіцієнт абсолютної становить 0.01. Даний показник є нормальним для досліджуваного підприємства. За останній р. коефіцієнт абсолютної ліквідності зменшився на 0.01, що є негативним фактором. У порівнянні із показником на кінець 2016 року даний показник зменшився на 0.1.

Позитивним фактором є збільшення продуктивності праці персоналу. За останній р. вона зросла на 6.7 тис. грн. Продуктивність промислово-виробничого персоналу зросла на 7.1 тис. грн. Зазначимо, що фонд оплати праці за останній р. збільшився, що є позитивним фактором для досліджуваного підприємства. За період з 2017 по 2018 р. темп приросту фонду оплати праці склав 52.6%, середньомісячної заробітної плати 49.6%, а продуктивності праці 7.8%, що є негативним фактором, що свідчить про погіршення використання трудових ресурсів.

Основними проблемними питаннями, які унеможливають забезпечення достатнього рівня перевезень пасажирів є:

- незадовільний технічний стан основних засобів та рухомого складу;
- недоступність громадського транспорту для маломобільних верств населення;
- непрогнозоване зростання вартості енергоносіїв та паливно-мастильних матеріалів;
- відсутність у повному обсязі компенсації збитків перевізникам від перевезення пільгових категорій громадян;
- висока вартість оренди землі;
- невідповідність автотранспорту за класом та пасажиромісткістю сучасним стандартам якості обслуговування;
- застарілість методів диспетчерського управління та контролю за роботою міського транспорту загального користування;
- невідповідність автостоянок сучасним вимогам і стандартам якості обслуговування;

- невирішеність питання обладнання місць для розвороту та короткострокової стоянки автобусів, які працюють на маршрутах загального користування в м. Запоріжжі та дотримання на них належного санітарного стану;

- невідповідність автотранспорту сучасним екологічним стандартам, що спричиняє високий рівень шкідливих викидів в повітря;

- значне зменшення кількості рухомого складу електротранспорту [48].

Існуючі проблеми взаємопов'язані та потребують комплексного підходу до їх розв'язання з обов'язковою фінансовою підтримкою держави та органів місцевого самоврядування.

Проаналізувавши Підприємство можна виділити загрози:

- Соціально-політична нестабільність в Україні;
- Державне регулювання тарифів на пасажирські міські перевезення;
- Висока питома вага пасажирів пільгових категорій;
- Низький рівень платоспроможності пасажирів;
- Відтік кваліфікованих кадрів, насамперед водіїв рухомого складу, з підприємства;

- Несприятлива динаміка цін на електроенергію, паливо та запчастини;
- Завантаженість магістралей міста автотранспортом малої місткості, погана якість дорожнього покриття.

У 2018 року перевезення пасажирів електротранспортом у Запоріжжі знизилися на 13%. Так, зокрема, простежується, що в місті зменшилася кількість виходів на лінію тролейбусів і трамваїв.

Підсумовуючи дослідження зазначимо, що основний капітал сформований за рахунок власних та залучених джерел фінансування, що є негативним фактором. Основні засоби застарівають, і їх ефективність щороку зменшується, тому потрібно проводити інвестування в оновлення основного капіталу. Отже, відповідно до аналізу за моделлю Таффлера, ймовірність банкрутства досліджуваного підприємства дуже висока.

Отже можна виділити можливості розвитку для Підприємства:

- Розвиток економіки України;
- Соціально-політична стабільність Розширення ринку послуг з перевезення;
- Підтримка міської ради та мешканців міста Запоріжжя;
- Компенсація з бюджету міста пільгових перевезень окремих категорій громадян;
- Фінансування з бюджету розвитку Запорізької міської ради на розвиток Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС».

Таким чином, проведене дослідження дає змогу зробити наступні висновки, що формування оптимальної структури підприємства лише за однією ознакою не є раціональним, так як за результатами аналізу одного окремого критерію не можна зробити правильні висновки щодо функціонування підприємства в цілому. Беручи ці моменти до уваги, більш раціональним було б використання в якості критерію оптимізації такого узагальнюючого показника, який, з одного боку, враховував інтереси власників компанії, з іншого боку, поєднував у собі властивості показника рентабельності і фінансового ризику. В якості такого критерію ми пропонуємо використовувати співвідношення «рентабельність-фінансовий ризик». Така методика максимізації співвідношення базується на основі поєднання методу максимізації рентабельності власного капіталу та мінімізації середньозваженої вартості капіталу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеєнко А. М. Актуальні проблеми мобілізації фінансового капіталу: журнал «Фінанси України». 2004. № 5. С. 30-37 с.
2. Балабанов А. И., Балабанов И. Т. Фінанси. СПб.: Изд-во «Питер», 2000. 192 с.
3. Баліцька, В. В. Організаційно-функціональний механізм впливу на формування капіталу підприємств. *Фондовий ринок*. 2008. № 43. С.24-34
4. Бандурка О. М. та інші. Фінансова діяльність підприємства. За ред. Бандурка О. М., Коробов М. Я., Орлов П. І., Петрова К. Я. Київ: Либідь, 2002. 384 с.
5. Бернштейн, Л. А. Анализ финансовой отчетности: Теория и практика: учебное пособие. М.: Финансы и статистика, 1996. 624 с.
6. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента. К.: Ника-Центр, 1999. 512 с.
7. Бочаров, В. В. Управление денежным оборотом предприятий и корпораций: учебное пособие. М.: Финансы и статистика, 2001. 144 с.
8. Ван Хорн, Дж. Основы управления финансами: учебное пособие. М.: Финансы и статистика. 1996. 235 с.
9. Василик О. Д. Теорія фінансів: підручник. К.: НІОС, 2000. 416 с.
10. Види та джерела формування фінансових ресурсів підприємства. URL : https://studopedia.su/8_61843_vidi-ta-dzherela-formuvannya-finansovih-resursiv-pidpriemstva.html. (дата звернення 09.09.2019).
11. Господарський кодекс України від 16.01.03 №436 – IV
12. Господарський кодекс України від 16.01.03 №436 – IV
13. Грошові потоки та їх роль у формуванні і використанні фінансових ресурсів підприємства. URL : <https://infopedia.su/9xc0f4.html>. (дата звернення 20.09.2019).

14. Гуляєва Н. М. Фінансові ресурси підприємств. Україна, 2003. С. 58-62.
15. Домбровська С. О. Дис. з теми: «Тенденції системи формування фінансових ресурсів підприємств України та шляхи її вдосконалення». *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. Науки: економіка, політологія, історія., 2015. № 2 (222). С. 42–54.
16. Закон України «Про господарські товариства» 1991 г.
17. Закон України «Про підприємство» : від 7 лютого 1991 р
18. Закон України «Про банкрутство» № 2343 – XII від 14.05.92р.
19. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996 - № 996 – XIV від 16.07.99р.
20. Закон України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» № 784 – XIV від 30.06.99р.
21. Закон України «Про внесення змін до закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»» від 24.12.02 №349 – IV
22. Зянько В. В. та інші. Фінанси підприємств: навч. посіб. Частина 1. За ред. Зянько В. В., Фурик В. Г., Вальдшмідт І. М. Вінниця: ВНТУ, 2016. 126 с. URL: http://fk.vntu.edu.ua/images/documents/fp_1_2016.pdf. (дата звернення 09.09.2019).
23. Качмарик, Я. Д., І.Р. Хуткий. Ефективність формування фінансових ресурсів підприємства: журнал «Фінанси України». 1999. № 10. С. 138-144.
24. Кірейцева Г. Г. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ, 2002. 496 с.
25. Козачок І. А. Формування та управління ефективним використанням фінансових ресурсів підприємства. *Гуманітарний вісник ЗДІА*. №47, 2011. 277 с.
26. Колчина Н. В., Поляк Г. М.. Фінанси підприємств. М.: Юнити Дана, 2006. 368 с.
27. Макконел, К. Р., Брю С. Л. Економіка: принципи, проблеми и практика: навчальний посібник. М.: Республіка, 1992. 326 с.

28. Мамонов К. А. Моделі управління взаємодією стейкхолдерів із будівельними корпоративними підприємствами. *Харківський національний університет міського господарства*. URL : <https://eprints.kname.edu.ua/32171/1/42.pdf>. (дата звернення 09.09.2019).

29. Марцин, В. С. Деякі підходи до організації управління фінансовими ресурсами підприємства. *Журнал «Актуальні проблеми економіки»*. 2008. №12. С. 153-161.

30. Марченко, А. А. Аналіз формування фінансових ресурсів: журнал «Фінанси України». 2002. № 9. С. 102-104.

31. Мішина С. В. Мішин О. Ю. Методичне забезпечення оцінки ефективності і використання фінансових ресурсів підприємства. *Харківський національний економічний університет. Научно-технічний збірник*. №87. URL : https://eprints.kname.edu.ua/11918/1/272-278_%D0%9C%D1%96%D1%88%D0%B8%D0%BD%D0%B0_%D0%A1%D0%92.pdf. (дата звернення 26.10.2019).

32. Науковий вісник. Одеський національний економічний університет. Науки: економіка, політологія, історія., 2015. № 2 (222). 224 с. URL : [http://n-visnik.oneu.edu.ua/files/archive/nv_2_\(222\)_2015.pdf](http://n-visnik.oneu.edu.ua/files/archive/nv_2_(222)_2015.pdf) (дата звернення 10.09.2019).

33. Неповнота та асиметрія інформації, відмінність стимулів агентів і сигнальні моделі структури капіталу. URL : https://stud.com.ua/17256/finansi/pepovnota_asimetriya_informatsiyi_vidminnist_stimuliv_agentiv_signalni_modeli_strukturi_kapitalu. (дата звернення 20.09.2019).

34. Непочатенко О. О., Мельничук Н. . Фінанси підприємств. Київ: ЦУЛ, 2013. 504 с.

35. Нестеренко Н. В., Ребріна Д. М. Шляхи вдосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства. *Журнал «Вісник»*. 2011. № 3(16). С. 69-72.

36. Опарін В. М. Фінансова система України (теоретико-методологічні аспекти): монограф. К. : КНЕУ. 2005. 240 с.

37. Опарін В. М. Фінансові ресурси та суспільний капітал. *Вісник НБУ*, 2001. №7. С.26-28.
38. Оспіщева В. І. Фінанси: курс для фінансистів. Київ: Знання, 2008. 567 с.
39. Панасенко І. О. Особливості функціонування та розвитку житлово-комунального господарства в Україні. URL : <http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/db/2012-2/doc/1/11.pdf>. (дата звернення 21.09.2019).
40. Партин, Г. О., Загородній А. Г. Фінанси підприємств: навчальний посібник 2-ге вид., перероб. і доп. К.: Знання, 2006. 379 с.
41. Петленко, Ю. В. Оптимізація джерел фінансових ресурсів підприємств. *Журнал «Фінанси України»*. 2000. № 6. С. 91-96.
42. Плешакова О. А. КНУ імені Тараса Шевченка, кафедра економічної теорії. №14. URL : http://www.rusnauka.com/23_NTP_2012/Economics/14_115548.doc.htm. (дата звернення 07.11.2019).
43. Поддєрьогін А. М. Фінанси підприємств. К.: КНЕУ, 2002. 571с.
44. Поддєрьогін А. М. та інші. Фінанси підприємств: навчальний посібник. За ред. Поддєрьогін А. М., Білик М. Д., Буряк Л. Д. та ін. К.: Вид-во КНЕУ, 2008. 7-ме вид., (без змін). 552 с.
45. Покропивний, С. Ф., Колот В. М. Підприємництво: стратегія, організація, ефективність: навчальний посібник. К.: КНЕУ, 1998. 346 с.
46. Покропивного С. Ф. Економіка підприємства: підручник. К.: КНЕУ, 2001. 528 с.
47. Попов В. Ю. Потoki фінансових ресурсів в Україні. *Фінанси України*, 2008. №5. С.78-86.
48. Програма розвитку та вдосконалення міського пасажирського транспорту в місті Запоріжжі на 2017-2019 р. Запоріжжя. URL : https://docviewer.yandex.ua/view/0/?page=9&*=CaTkN%2FOww%2BjneP2lV7orU3ihbUB7InVybCI6InlhLWJyb3dzZXI6Ly80RFQxdVhFUFJySIJYbFVGb2V3cnVLd2NRLVFvZFAzQVU4cWJxeTlla05wOFFzdDgtdi1UQURzWGFJvzVqbkFjaGhtSEXuX29uMFJNVktWTE11ZUI5OEtva2lvSWp4RVV3UU54NnQwZ

UJzajZZa29iUTRLdVVzWi02TXNOZTVwVE05ZkltSU1TdjVGZXdQeUEExRkVpc3c9PT9zaWduPU0zMFN5Z3dFRi10ZnJnTkJLU0Z4X092RWZaU3lfWWFqUjFxoXd0dzVNcEU9IiwidGI0bGUiOiIxNDg3ODMyODI4MTk2NzUuZG9jIiwibm9pZnJhbWUiOmZhbnHNILCJ1aWQiOiIwIiwidHMiojE1NzU1NTQ4OTg4NDUsInl1IjojNzkwNzI4OTQ0MTUwMzUzMTM0NyJ9 (дата звернення 09.09.2019).

49. Пустяк О. В. Цільове фінансування комунальних унітарних підприємств: до питання фінансово-економічного змісту та відображення в обліку. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2011. № 1. С. 130-134.

50. Слав'юк, Р. А. Фінанси підприємств: навчальний посібник. Київ: ЦУЛ. 2002. 460 с.

51. Смовженко Т. С., Денис О. Б. Агентські витрати як фінансові передумови появи корпоративних конфліктів. Інститут банківських технологій та бізнесу ДВНЗ «Університет банківської справи», Україна, 2017.

52. Сокаринська, І. Г. Діагностика фінансового забезпечення діяльності підприємства: журнал «Фінанси України». 2003. №1. С. 88-96.

53. Теория Модильяни — Миллера (MM – theory). URL : https://studme.org/254621/finansy/teoriya_modilyani_millera_theory. (дата звернення 26.10.2019).

54. Терещенко, О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: навчальний посібник. К.: Вид-во КНЕУ, 2003. 210 с.

55. Типологія моделей корпоративного управління. URL : https://pidruchniki.com/1615081652407/menedzhment/tipologiya_modeley_korporativnogo_upravlinnya. (дата звернення 10.11.2019).

56. Управління підприємством в умовах кризи, або хворобу краще попередити, ніж лікувати. URL : <http://luchesk.com.ua/ua/business/185-businessnews/742-upravlinnja-pidpriyemstvom-v-umovakh-krizi-abo> - офіційний сайт. (дата звернення 09.09.2019).

57. Фінанси в системі обмінно-розподільчих відносин. URL : <https://studfile.net/preview/5470499/page:4/>. (дата звернення 13.09.2019).

58. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання. Конспект лекцій для студентів освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів галузі знань 0305 Економіка і підприємництво. Національний гірничий університет, 2013. 83 с.

59. Фінансові кошти. Види та джерела формування та оборотні кошти. URL : <https://studfile.net/preview/7349299/page:10/>. (дата звернення 28.09.2019).

60. Фінансові ресурси підприємств та їх формування. URL : <https://scicenter.online/osnovy-finansov-scicenter/finansovi-resursi-pidpriemstv-jih-159764.html>. (дата звернення 09.09.2019).

61. Фінансово-кредитний енциклопедичний словник. Фінансові ресурси. URL : <http://economics.niv.ru/doc/dictionary/financial-credit/articles/283/finansovye-resursy.htm>. (дата звернення 14.09.2019).

62. Хачатурян, С. В. Сутність фінансових ресурсів та їх класифікація: *Журнал «Фінанси України»*. 2003. № 4. С. 77-81.

63. Цивільний кодекс України від 16.01.03 №435 – IV

64. Эффективность использования оборотных средств предприятий: монографія / Нусінов В. Я., Семенов Г. А., Салыга С. Я. и др. Кривой Рог: Издательский дом, 2007. 432с.

65. Coll. law on road traffic and on amendments and additions to certain laws. Act no. 8 / 2009.

66. Cooper, W. W. Data Envelopment Analysis: A Comprehensive Text with Models, Applications, References, and DEA-Solver Software / W. W. Cooper, L. M. Seiford, K. Tone. – Boston : Kluwer Academic Publishers, 2000. – 318 p.

67. Data Envelope Analysis. 11.12.2016. URL : http://www2.ef.jcu.cz/~jfrieb/rmp/data/teorie_oa/DEA.pdf. (дата звернення 26.10.2019).

68. Detrended fluctuation analysis. URL : https://en.wikipedia.org/wiki/Detrended_fluctuation_analysis. (дата звернення 05.11.2019).

69. J. Havko, Effectiveness analysis using resources to protect the population in the regions of Slovakia (Analýza efektívnosti využívania prostriedkov na ochranu

obyvatel'stva v krajoch Slovenskej republiky NUTS 3). In: New approaches to the national security Brno: University of Defence in. Brno, 2016. P. 137-144.

70. J. Štofková, et al., Data analysis in quality management of the network enterprise. In: Production management and engineering sciences. Leiden,: CRC Press/Balkema; Taylor & Francis Group, ISBN 978-1-138-02856-2. London, 2016 P. 273-278.

71. K. Vincová, The inefficiency of scale in the banking sector Comparison of the Czech and Slovak banking, (Neefektívnosť z rozsahu v bankovom sektore komparácia slovenského a českého bankovníctva). Herľany: EkF TU. National and regional economy. Košice, 2006.

72. L. Hofreiter, Management property protection. University of Žilina, EIDS. ISBN 978-80-554-1164-4. Žilina, 2015. 229 p.

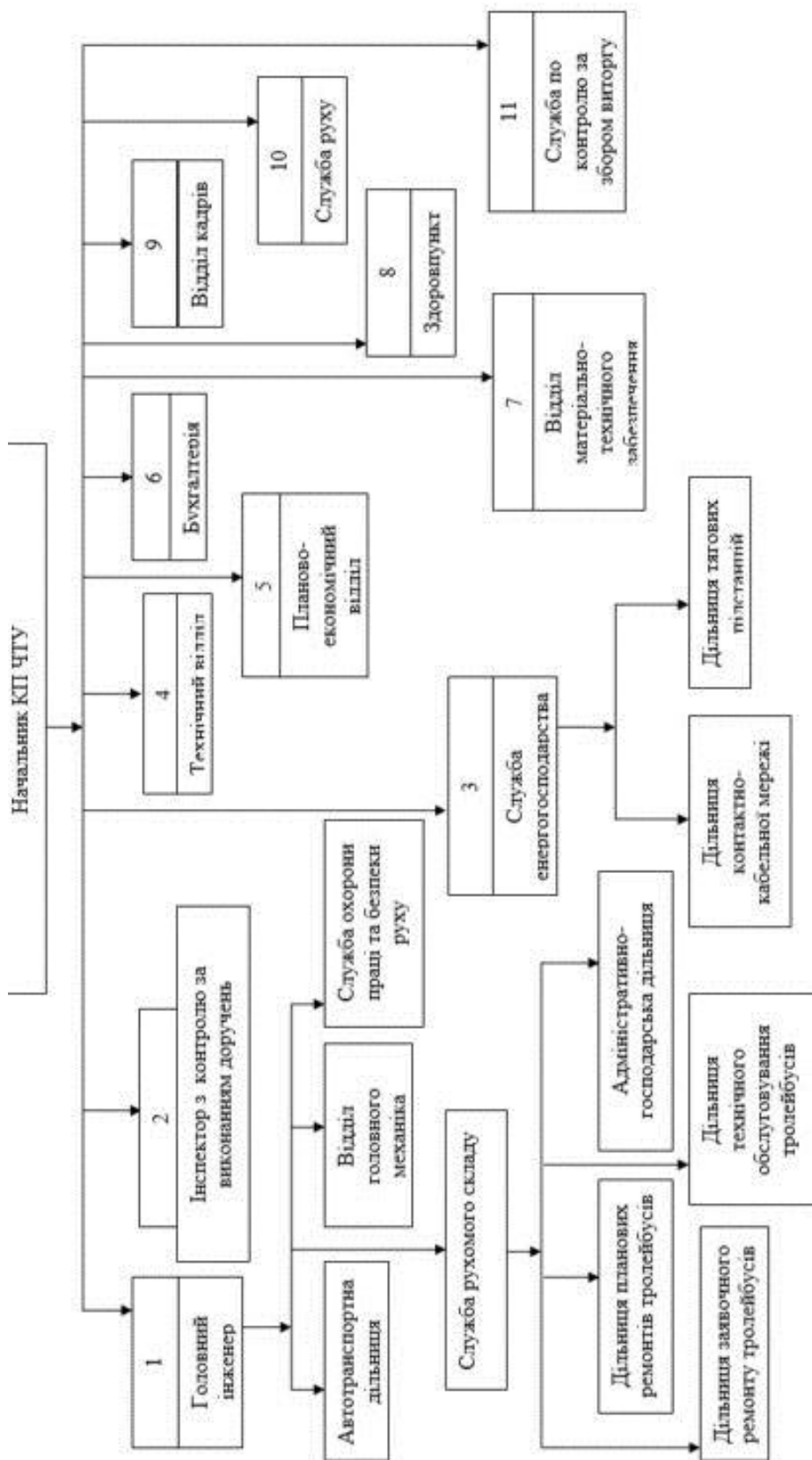
73. P. Böhm, M. Vojteková, Evaluation of the effectiveness of the safety management of selected local authorities (Hodnotenie efektívnosti bezpečnostného manažmentu vybraných územných samospráv DEA analýza). In: Development of the Beskidy Euroregion IX - socio-economic conditions in the regions in the new programming period of the EU: Economy - Management - safety, Proceedings 1. Part. University of Žilina, – Žilina, 2016. P. 30-39.

74. SWOT-аналіз. Стратегічне планування. URL : [https://ru.wikipedia.org/wiki/SWOT- %D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7](https://ru.wikipedia.org/wiki/SWOT-%D0%B0%D0%BD%D0%B0%D0%BB%D0%B8%D0%B7). (дата звернення 20.11.2019).

75. TFA: Время регулировки финансов. URL : https://www.abbreviationfinder.org/ru/acronyms/tfa_time-finance-adjusters.html. (дата звернення 20.11.2019).

ДОДАТОК А

Структура Підприємства «ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС»

ДОДАТОК Б

Звіт про фінансовий стан 2016 року

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство Запорізьке комунальне підприємство міського електро транспорту "Запоріжелектротранс"	Дата (рік, місяць, число)	ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО
Територія ЗАПОРІЗЬКА	за ЄДРПОУ	03328379
Організаційно-правова форма господарювання Комунальне підприємство	за КОАТУУ	2310136300
Вид економічної діяльності Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення	за КОПФГ	150
Середня кількість працівників 1 427	за КВЕД	49.31

Адреса, телефон **вулиця ГЕРОІВ СТАЛІНГРАДУ, буд. 2, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69095** 7876473
 Одиниця виміру: тис. грн. без десятичного знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку v
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2016** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	11	9
первісна вартість	1001	50	43
накопичена амортизація	1002	39	34
Незавершені капітальні інвестиції	1005	211	108
Основні засоби	1010	70 598	101 622
первісна вартість	1011	183 716	221 549
знос	1012	113 118	119 927
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	70 820	101 739
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	6 292	7 884
Виробничі запаси	1101	5 872	6 437
Незавершене виробництво	1102	420	1 447
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 088	1 216
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	73	129
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	711	1 748
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	245	688
Готівка	1166	65	49
Рахунки в банках	1167	180	451
Витрати майбутніх періодів	1170	15	18
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку Б

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	8 424	11 683
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	79 244	113 422

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	87 711	128 436
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	23 697	64 423
Капітал у дооцінках	1405	185	239
Додатковий капітал	1410	49 014	48 973
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(70 321)	(75 347)
Неоплачений капітал	1425	(12)	(12)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	66 577	102 289
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	439	283
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	439	283
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	269	1 927
розрахунками з бюджетом	1620	696	1 246
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	245	803
розрахунками з оплати праці	1630	3 288	3 022
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	379	370
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	7 351	3 482
Усього за розділом III	1695	12 228	10 850
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	79 244	113 422

ЕЦП Папач Ю.В.

ЕЦП
Александрова
В.В.

Папач Юрій Володимирович

Александрова Валентина Володимирівна

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ДОДАТОК В

Звіт про фінансовий стан 2017 року

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Дата (рік, місяць, число)	2017	12	31
за ЄДРПОУ	03328379		
за КОАТУУ	2310136300		
за КОПФГ	150		
за КВЕД	49.31		

Підприємство **Запорізьке комунальне підприємство міського електро транспорту "Запоріжелектротранс"**
 Територія **ЗАПОРІЗЬКА**
 Організаційно-правова форма господарювання **Комунальне підприємство**
 Вид економічної діяльності **Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення**
 Середня кількість працівників **1 439**
 Адреса, телефон **вулиця Шкільна, буд. 2, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69095** **7876473**
 Одиниця виміру: тис. грн. без десятикового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
 Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
 за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
 за міжнародними стандартами фінансової звітності

v

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2017** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
		3	4
I	2		
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	9	7
первісна вартість	1001	43	46
накопичена амортизація	1002	34	39
Незавершені капітальні інвестиції	1005	108	188
Основні засоби	1010	101 561	173 903
первісна вартість	1011	221 549	304 335
знос	1012	119 988	130 432
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	101 678	174 098
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	7 881	15 015
Виробничі запаси	1101	6 437	13 150
Незавершене виробництво	1102	1 444	1 836
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	-	29
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 216	1 971
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	129	46
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	1 748	2 108
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	688	628
Готівка	1166	49	57
Рахунки в банках	1167	451	219
Витрати майбутніх періодів	1170	18	19
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку В

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	11 680	19 787
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	113 358	193 885

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	128 436	158 055
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	64 423	18 350
Капітал у дооцінках	1405	202	212
Додатковий капітал	1410	48 938	48 901
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(75 349)	(83 779)
Неоплачений капітал	1425	(12)	(12)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	102 215	123 377
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	283	186
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	40 851
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:			
резерв довгострокових зобов'язань	1531	-	-
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	283	41 037
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	14 310
товари, роботи, послуги	1615	1 927	5 539
розрахунками з бюджетом	1620	1 246	1 558
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	808	1 216
розрахунками з оплати праці	1630	3 022	4 465
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	370	552
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	3 487	1 831
Усього за розділом III	1695	10 860	29 471
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	113 358	193 885

ЕЦП Папач Ю.В.

ЕЦП
Александрова
В.В.

Папач Юрій Володимирович

Александрова Валентина Володимирівна

Визначено в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ДОДАТОК Г

Звіт про фінансовий стан 2018 року

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

ДОКУМЕНТ КРИЙНИЙ

Підприємство	Запорізьке комунальне підприємство міського електротранспорту "Запоріжелектротранс"	Дата (рік, місяць, день)	2019	01	01
Територія	ЗАПОРІЗЬКА	за ЄДРПОУ	03328379		
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальне підприємство	за КОАТУУ	2310136300		
Вид економічної діяльності	Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення	за КОІФГ	150		
Середня кількість працівників	1 476	за КВЕД	49.31		
Адреса, телефон	вулиця Шкільна, буд. 2, м. ЗАПОРІЖЖЯ, ЗАПОРІЗЬКА обл., 69095		7876473		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку V
за міжнародними стандартами фінансової звітності

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2018 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	7	5
первісна вартість	1001	46	46
накопичена амортизація	1002	39	41
Незавершені капітальні інвестиції	1005	188	163
Основні засоби	1010	173 903	349 732
первісна вартість	1011	304 335	517 908
знос	1012	130 432	168 176
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	174 098	349 900
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	15 015	28 004
Виробничі запаси	1101	13 150	26 298
Незавершене виробництво	1102	1 836	1 664
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	29	42
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	1 971	1 816
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	-	-
з бюджетом	1135	46	51
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	2 108	629
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	628	771
Готівка	1166	57	89
Рахунки в банках	1167	219	153
Витрати майбутніх періодів	1170	19	13
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

Продовження додатку Г

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	-	-
Усього за розділом II	1195	19 787	31 284
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	193 885	381 184

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	158 055	218 191
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	18 350	78 665
Капітал у дооцінках	1405	212	281
Додатковий капітал	1410	48 901	48 857
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(83 779)	(99 982)
Неоплачений капітал	1425	(12)	(12)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	123 377	167 335
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	186	116
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	41 748
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	40 851	106 648
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	41 037	148 512
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	14 310	44 490
товари, роботи, послуги	1615	5 539	4 257
розрахунками з бюджетом	1620	1 558	1 963
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 216	1 716
розрахунками з оплати праці	1630	4 465	6 490
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	552	710
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	1 831	5 711
Усього за розділом III	1695	29 471	65 337
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	193 885	381 184

ЕП Папач Ю.В.

ЕП Александрова
В.В.

Папач Юрій Володимирович

Александрова Валентина Володимирівна

ДОДАТОК Г

Звіт про фінансові результати за 2016 року

Підприємство	Запорізьке комунальне підприємство міського електротранспорту "Запоріжелектротранс"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
			2017	01	01

(найменування)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2016 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	80 258	81 776
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(139 435)	(125 160)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(59 177)	(43 384)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	69 047	63 054
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(10 824)	(6 593)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(3 156)	(2 888)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	10 189
збиток	2195	(4 110)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	2 189	1 911
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(3 261)	(3 249)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку Г

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	8 851
збиток	2295	(5 182)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	156	(140)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	8 711
збиток	2355	(5 026)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	54	59
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	54	59
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	54	59
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(4 972)	8 770

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	53 252	37 139
Витрати на оплату праці	2505	68 959	64 518
Відрахування на соціальні заходи	2510	15 245	23 630
Амортизація	2515	8 346	6 375
Інші операційні витрати	2520	7 613	2 979
Разом	2550	153 415	134 641

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ЕЦП Папач Ю. В.

ЕЦП
Александрова
В. В.

Папач Юрій Володимирович

Александрова Валентина Володимирівна

ДОДАТОК Д

Звіт про фінансові результати за 2016 року

Підприємство	Запорізьке комунальне підприємство міського електротранспорту "Запоріжелектротранс"	Дата (рік, місяць, число) за СДРПОУ	КОДИ		
			2018	01	01

(найменування)

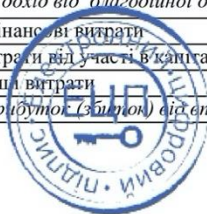
ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2017 р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	123 649	80 258
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	<i>2010</i>	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	<i>2011</i>	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	<i>2012</i>	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	<i>2013</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	<i>2014</i>	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(191 919)	(139 435)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	<i>2070</i>	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(68 270)	(59 177)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	<i>2105</i>	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	<i>2110</i>	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	<i>2111</i>	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	<i>2112</i>	-	-
Інші операційні доходи	2120	81 346	69 047
<i>у тому числі:</i>	<i>2121</i>	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2122</i>	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	<i>2123</i>	-	-
Адміністративні витрати	2130	(13 543)	(10 824)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(7 426)	(3 156)
<i>у тому числі:</i>	<i>2181</i>	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	<i>2182</i>	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(7 893)	(4 110)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	2 976	2 189
<i>у тому числі:</i>	<i>2241</i>	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(-)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(3 610)	(3 261)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	<i>2275</i>	-	-

Продовження додатку Д

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(8 527)	(5 182)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	97	156
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(8 430)	(5 026)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	10	54
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	10	54
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	10	54
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(8 420)	(4 972)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	83 626	53 252
Витрати на оплату праці	2505	84 101	68 959
Відрахування на соціальні заходи	2510	18 540	15 245
Амортизація	2515	12 175	8 346
Інші операційні витрати	2520	14 446	7 613
Разом	2550	212 888	153 415

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ЕЦП Папач Ю.В.

ЕЦП

Александрова
В.В.

Папач Юрій Володимирович

Александрова Валентина Володимирівна

Звіт про фінансові результати за 2018 року

Підприємство **Запорізьке комунальне підприємство міського електротранспорту "Запоріжжє.екстротранс"**
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

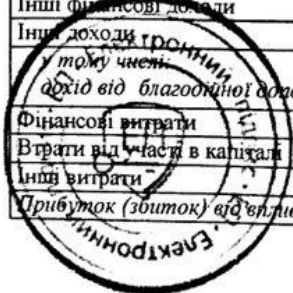
КОДИ		
2019	01	01
ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за **Рік 2018** р.

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	135 986	123 649
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(294 371)	(191 919)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(158 385)	(68 270)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	190 632	81 346
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(18 652)	(13 543)
Витрати на збут	2150	(-)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(15 668)	(7 426)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(2 073)	(7 893)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	-	-
Інші доходи	2240	4 466	2 976
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(14 524)	(-)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(4 178)	(3 610)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатку Е

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(16 309)	(8 527)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	70	97
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(16 239)	(8 430)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Доходка (ущинка) необоротних активів	2400	108	10
Доходка (ущинка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накриті курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	108	10
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	108	10
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(16 131)	(8 420)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	106 978	83 626
Витрати на оплату праці	2505	128 351	84 101
Відрахування на соціальні заходи	2510	28 204	18 540
Амортизація	2515	39 981	12 175
Інші операційні витрати	2520	25 177	14 446
Разом	2550	328 691	212 888

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивиденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕП Палач Ю.В.

ЕП Александрова
В.В.

Палач Юрій Володимирович

Александрова Валентина Володимирівна

ДОДАТОК Є

Аналіз показників фінансового стану та платоспроможності

Коефіцієнт платоспроможності (фінансової незалежності, автономності) на кінець 2016 року: $102289 / 113422 = 0.9$;

Коефіцієнт платоспроможності (фінансової незалежності, автономності) на кінець 2017 року: $123377 / 193885 = 0.6$;

Коефіцієнт платоспроможності (фінансової незалежності, автономності) на кінець 2018 року: $167335 / 381184 = 0.4$;

Коефіцієнт фінансової стійкості на кінець 2016 року: $(102289 + 283) / 113422 = 0.9$;

Коефіцієнт фінансової стійкості на кінець 2017 року: $(123377 + 41037) / 193885 = 0.8$;

Коефіцієнт фінансової стійкості на кінець 2018 року: $(167335 + 148512) / 381184 = 0.8$;

Коефіцієнт фінансової залежності на кінець 2016 року: $(113422 - 102289) / 113422 = 0.1$;

Коефіцієнт фінансової залежності на кінець 2017 року: $(193885 - 123377) / 193885 = 0.4$;

Коефіцієнт фінансової залежності на кінець 2018 року: $(381184 - 167335) / 381184 = 0.6$;

Коефіцієнт фінансового ризику (фінансового лівериджу) на кінець 2016 року: $(113422 - 102289) / 102289 = 0.1$;

Коефіцієнт фінансового ризику (фінансового лівериджу) на кінець 2017 року: $(193885 - 123377) / 123377 = 0.6$;

Коефіцієнт фінансового ризику (фінансового лівериджу) на кінець 2018 року: $(381184 - 167335) / 167335 = 1.3$;

Коефіцієнт загальної платоспроможності на кінець 2016 року: $(101739 + 11683) / (113422 - 102289) = 10.2$;

Продовження додатку Є

Коефіцієнт загальної платоспроможності на кінець 2017 року: $(174098 + 19787) / (193885 - 123377) = 2.7$;

Коефіцієнт загальної платоспроможності на кінець 2018 року: $(349900 + 31284) / (381184 - 167335) = 1.8$;

Коефіцієнт поточної платоспроможності на кінець 2016 року: $(688 + 451) / 10850 = 0.1$;

Коефіцієнт поточної платоспроможності на кінець 2017 року: $(628 + 219) / 29471 = 0.02$;

Коефіцієнт поточної платоспроможності на кінець 2018 року: $(771 + 153) / 65337 = 0.01$;

Коефіцієнт довготермінового залучення позикових коштів на кінець 2016 року: $283 / (102289 + 283) = 0.00$;

Коефіцієнт довготермінового залучення позикових коштів на кінець 2017 року: $41037 / (123377 + 283) = 0.2$;

Коефіцієнт довготермінового залучення позикових коштів на кінець 2018 року: $148512 / (167335 + 283) = 0.5$;

Коефіцієнт короткострокової заборгованості на кінець 2016 року: $10850 / (10850 + 283) = 1.0$;

Коефіцієнт короткострокової заборгованості на кінець 2017 року: $29471 / (29471 + 41037) = 0.4$;

Коефіцієнт короткострокової заборгованості на кінець 2018 року: $65337 / (65337 + 148512) = 0.3$;

Коефіцієнт участі акціонерного капіталу на кінець 2016 року: $128436 / 113422 = 1.1$;

Коефіцієнт участі акціонерного капіталу на кінець 2017 року: $158055 / 193885 = 0.8$;

Коефіцієнт участі акціонерного капіталу на кінець 2018 року: $218191 / 381184 = 0.6$;

Частка основного капіталу у власному на кінець 2016 року: $101\,622 / 102289 = 0.00$;

Частка основного капіталу у власному на кінець 2017 року: $173903 / 123377 = 1.4$;

Частка основного капіталу у власному на кінець 2018 року: $349732 / 167335 = 2.1$;

Коефіцієнт модернізації на кінець 2016 року: $119927 / 221549 = 0.5$;

Коефіцієнт модернізації на кінець 2017 року: $130432 / 304335 = 0.4$;

Коефіцієнт модернізації на кінець 2018 року: $168176 / 517908 = 0.3$;

Коефіцієнт реальної вартості майна виробничого призначення на кінець 2016 року: $(101\,622 + 6437 + 1447) / 113422 = 0.1$;

Коефіцієнт реальної вартості майна виробничого призначення на кінець 2017 року: $(173903 + 13150 + 1836 + 29) / 193885 = 1.0$;

Коефіцієнт реальної вартості майна виробничого призначення на кінець 2018 року: $(349732 + 42) / 381184 = 1.0$;

Власний оборотний капітал на кінець 2016 року: $102289 - 101739 = 550$;

Власний оборотний капітал на кінець 2017 року: $113422 - 174098 = -50721$;

Власний оборотний капітал на кінець 2018 року: $123377 - 349900 = -182565$;

Коефіцієнт маневреності власних коштів на кінець 2016 року: $550 / 102289 = 0.01$;

Коефіцієнт маневреності власних коштів на кінець 2017 року: $-50721 / 113422 = -0.4$;

Коефіцієнт маневреності власних коштів на кінець 2018 року: $-182565 / 123377 = -1.1$;

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами на кінець 2016 року: $550 / 113422 = 0.00$;

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами на кінець
2017 року: $-50721 / 193885 = -0.3$;

Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами на кінець
2018 року: $-182565 / 381184 = -0.5$;

ДОДАТОК Ж

Аналіз показників ділової активності

Коефіцієнт оборотності активів за 2016 рік: $80258 / 113422 = 0.7$;

Коефіцієнт оборотності активів за 2017 рік: $123649 / 153653.5 = 0.8$;

Коефіцієнт оборотності активів за 2018 рік: $135986 / 287534.5 = 0.3$;

Період обороту активів за 2016 рік: $360 / 0.7 = 508.8$ днів;

Період обороту активів за 2017 рік: $360 / 0.8 = 447.4$ днів;

Період обороту активів за 2018 рік: $360 / 0.3 = 1289.7$ днів;

Коефіцієнт оборотності запасів за 2016 рік: $80258 / 7884 = 10.2$;

Коефіцієнт оборотності запасів за 2017 рік: $123649 / 11435 = 10.8$;

Коефіцієнт оборотності запасів за 2018 рік: $135986 / 21474 = 3.7$;

Період обороту запасів за 2016 рік: $360 / 10.2 = 35.4$ днів;

Період обороту запасів за 2017 рік: $360 / 10.8 = 33.3$ днів;

Період обороту запасів за 2018 рік: $360 / 3.7 = 96.3$ днів;

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за 2016 рік: $80258 / 3093 = 25.9$;

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за 2017 рік: $123649 / 3609 = 34.3$;

Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості за 2018 рік: $135986 / 3310.5 = 24.2$;

Період погашення дебіторської заборгованості за 2016 рік: $360 / 25.9 = 13.9$ днів;

Період погашення дебіторської заборгованості за 2017 рік: $360 / 34.3 = 10.5$ днів;

Період погашення дебіторської заборгованості за 2018 рік: $360 / 24.2 = 14.8$ днів;

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за 2016 рік: $80258 / 3093 = 7.4$;

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за 2017 рік: $123649 / 3609 = 6.1$;

Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за 2018 рік: $135986 / 3310.5 = 1.7$;

Період погашення кредиторської заборгованості за 2016 рік: $360 / 25.9 = 48.7$ днів;

Період погашення кредиторської заборгованості за 2017 рік: $360 / 34.3 = 58.7$ днів;

Період погашення кредиторської заборгованості за 2018 рік: $360 / 24.2 = 212.6$ днів;

ДОДАТОК 3

Динаміка коефіцієнта абсолютної ліквідності

Коефіцієнт покриття на кінець 2016 року: $11683 / 10850 = 1.1$;

Коефіцієнт покриття на кінець 2017 року: $19787 / 29471 = 0.7$;

Коефіцієнт покриття на кінець 2018 року: $31284 / 65337 = 0.5$;

Коефіцієнт швидкої ліквідності на кінець 2016 року: $(11683 - 6437 - 1447) / 10850 = 0.4$;

Коефіцієнт швидкої ліквідності на кінець 2017 року: $(19787 - 13150 - 1836 - 29) / 29471 = 0.2$;

Коефіцієнт швидкої ліквідності на кінець 2018 року: $(31284 - 26298 - 1664 - 42) / 65337 = 0.1$;

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на кінець 2016 року: $(688 + 451) / 10850 = 0.1$;

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на кінець 2017 року: $(628 + 219) / 29471 = 0.02$;

Коефіцієнт абсолютної ліквідності на кінець 2018 року: $(771 + 153) / 65337 = 0.01$;

Чистий оборотний капітал на кінець 2016 року: $11683 - 10850 = 833$;

Чистий оборотний капітал на кінець 2017 року: $19787 - 29471 = -9684$;

Чистий оборотний капітал на кінець 2018 року: $31284 - 65337 = -34053$.

ДОДАТОК И

Факторний аналіз зміни прибутку Підприємства "ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС" за 2016- 2018 роки

Для початку визначимо коефіцієнт співвідношення витрат підприємства за період з 2017 по 2018 роки.

Для цього: $230431 / 216498 = 1.1$;

Визначимо співвідношення витрат за період з 2016 по 2018 роки.

Для цього: $230431 / 156676 = 1.5$;

Отже, за період з 2017 по 2018 роки прибуток підприємства зменшився за рахунок росту витрат на: $-8430 \times (1.1 - 1) = -542.5$ тис. грн.

За період з 2016 по 2018 роки прибуток підприємства зменшився за рахунок росту обсягів витрат на: $-5026 \times (1.5 - 1) = -2366.0$ тис. грн.

Проведемо обчислення співвідношення доходу підприємства.

За період з 2017 по 2018 рр. співвідношення доходу склало: $331084 / 207971 = 1.6$

За період з 2016 по 2018 рр. співвідношення доходу склало: $331084 / 151494 = 2.2$

Визначимо вплив зміни доходу на зміну прибутку.

За період з 2017 по 2018 рр. прибуток підприємства зменшився за рахунок росту доходу (зміни структури асортименту) на: $-8430 \times (1.6 - 1.1) = -4447.8$ тис. грн.

За період з 2016 по 2018 рр. прибуток підприємства зменшився за рахунок росту доходу (зміни структури асортименту) на: $-5026 \times (2.2 - 1.5) = -3592.1$ тис. грн.

Визначимо вплив зміни витрат на 1 грн. доходу на зміну чистого прибутку Підприємства "ЗАПОРІЖЕЛЕКТРОТРАНС".

За період з 2017 по 2018 рр. прибуток підприємства збільшився за рахунок зменшення витрат на 1 грн. доходу на: $331084 \times (1.0 - 0.7) = 114227.7$ тис. грн.

За період з 2016 по 2018 рр. прибуток підприємства збільшився за рахунок зменшення витрат на 1 грн. доходу на: $331084 \times (1.0 - 0.7) = 111978.1$ тис. грн.

Отже, чистий прибуток за останній рік зменшився на 7809 тис. грн.

Зміна відбулася за рахунок:

росту витрат на -542.5 тис.грн;

росту доходу на -4447.8 тис.грн;

зменшення витрат на 1 грн. доходу на 114227.7 тис. грн.

У порівнянні із показником за 2016 рік чистий прибуток зменшився на 11213 тис. грн. за рахунок:

росту витрат на -2366.0 тис.грн;

зменшився доходу на -3592.1 тис.грн;

зменшення витрат на 1 грн. доходу на 111978.1 тис. грн.

